

GKS 79 2°: Speculum humanae salvationis

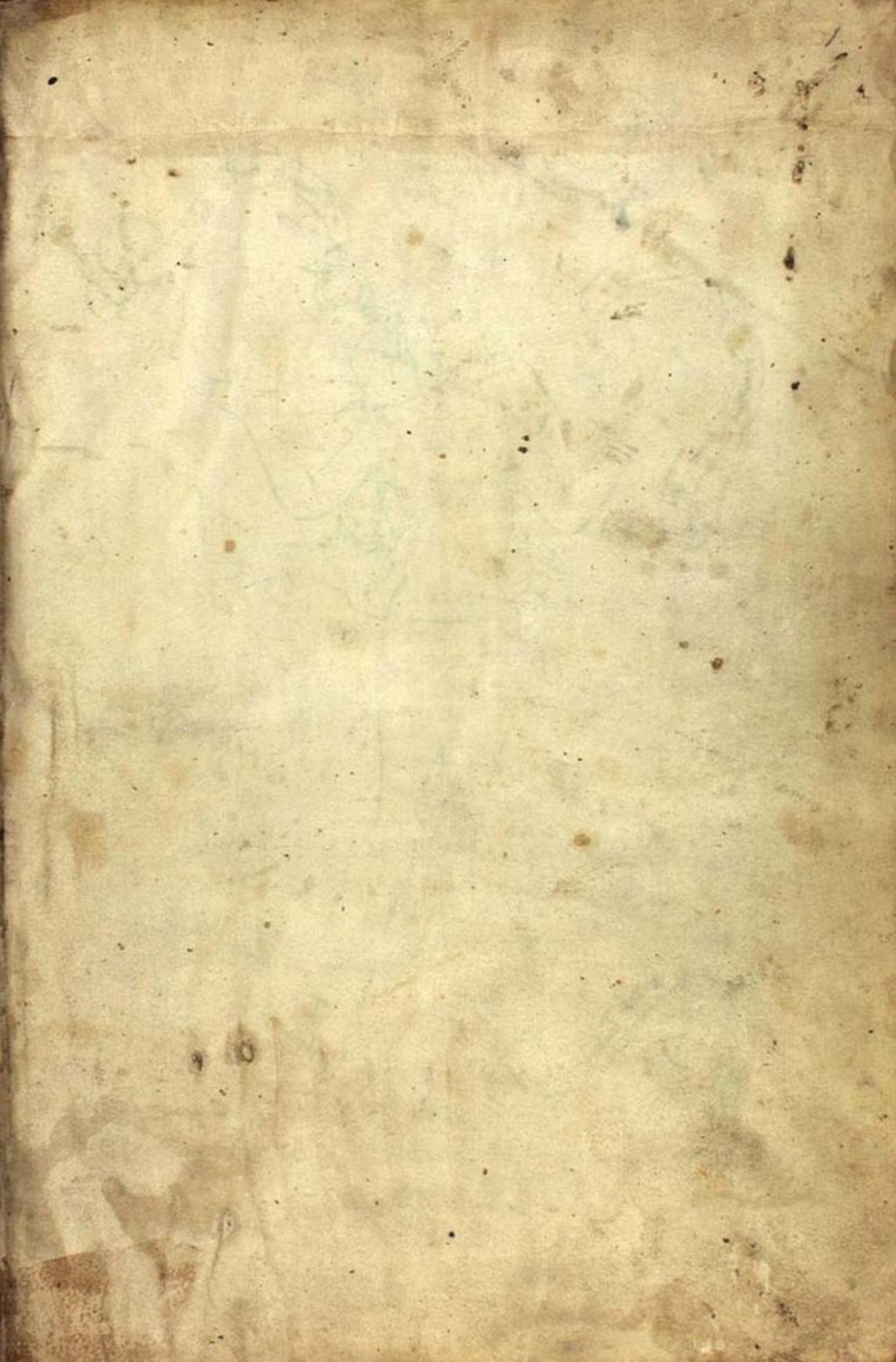

The origins of the *Speculum humanae salvationis*, "The Mirror of Human Salvation", lie in a Latin work from the beginning of the fourteenth century. Over the course of subsequent years, however, the text was frequently adapted and translated, and it came to form the basis of a rich artistic tradition.

This manuscript contains a German translation that is accompanied by nearly 200 (partially incomplete) illustrated scenes, especially from the Old Testament.

Parchment, 99 ff;
26 x 16 cm.
Germany c. 1430.

See also [GKS 80 2°](#).

anno MCCCCLX

Primus mandente decupit quarta bibentem.

Dicit habet Horat. 12. Dies. 12.

Si caput facias aries tu luna refidige In auro minore & balinea
tuus intras No tangas aureo nec latum erit aries.
Sanguis e cor & sicut bona e sanguine e manu & brachio In nobis sanguis
vnummatur et aries tauri caput ut vobis que sagittaria pectio & inca
cina illa de hinc qz facili accipit exanimis.

D	M	Y	xii	iiii	f	xxii	xxx
viii 11 22 c	ij a	ij	1	12	g	xviii	xxv
xvi 13 28 f	ij us				d	xix	ii
	ij	ij			i	xx	iiii
v 16 42 d	v. tri	re	2	22	r	xxi	iiii
xvii 21 42 b	vi iun	xxiiij	8	2	xxii	iiii	
	ij	ij per			z	xxiii	iiii
ii 1 4	xxiiij	ij	3	2	f	xxiv	
	2	ij			z	xxv	iiii
x 14 33 f	E. ia	xvii	4	d	xxvi		
	ij	ij	ij	ij	l	xxvii	
xviii 15 a	ij	ij	ij	ij	ij	xxviii	
xvii 23 15 b	xxiiij	ij	6	6	ij	xxix	
	c	xxiiij	20	24	c	xxx	
xx 16 24 z	xx	ij	20	46	f	xxxi	
iiii 8 16 c	xxiiij	ij					

Aprilis.

Taurus.

Denūs et undūs. est mortis vulnera plenus.

Flor h̄i Horas. x. dies. xiiij.

Actus plantatui cū luna tauri habet Edificare potest nō spacie
scia tūz Ermedon tuncat cū fīc tangere collū Ep̄t dūt fēu.
Edificare p̄t hōme est' fēuere. +

xvi	6	21	a	1	g	1	g	6	66	b	11	e
					g	7	m	ix	24	25	2	15
v.	6	35	c	2	am		xxvij	14	42	c	19	led
xvij	11	21	d	4	bro			f			20	sant
vij	12	36	c	6	fe		vi	3	10	a	21	t
					f	1	o	xxvij	20	41	b	22
					g	5	fes				23	ge
x	6	14	a	9	176						24	4341
xviii	23	31	b	10	o		ij	12	12	2	26	o
					c	11	176	ij	21	29	c	27
viij	21	48	d	12	am		xxv	21	9	f	28	431
xv	22	31	c	13	que					5	29	ta
vij	21	0	F	14	es		xxij	12	50	a	30	4361
					g	14	176					
vij	2	21	a	16	es							

Gemini.

Mayus.

Tera' occidit. et septima hora relidit.

Loc 47 horas. vni. dice. abr.
Ecclia no minus cu luna gemellae / vngubz a maius
cu fio cura negat / cuius potest apmissore petiu.
Ego dixi et huius facit / qd' ventu mali 3 spacione ut mala
Luna recipiat?

xviij	19	c	b		lii		2	14	m		
		d	e		liii		4	16	m		
v.	18	22	d	3	me	18	10	12	f		
			e	4	et	20	26	g	19	lun	
xvij	0	4	f	6	god	26	2	36	a	20	fz
ij	3	20	g	10	io	21	14	46	b	21	11
			a	1	ian	22	9	36	c	22	6
x.	19	4	b	8	la	23	2	26	d	23	11
			c	9	thm	24	22	26	e	24	10
xvij	2	24	d	10	c.	25	0	46	f	25	11
			e	11	pisi	26	16	33	g	26	10
vij	0	22	f	12	me	27	9	43	a	27	me
xvij	18	6	g	13	re	28	1	53	b	28	fe
xij	9	20	a	14	si	29	22	1	c	29	que
xij	14	21	b	15	anc	30	1	22	d	30	esse
ij.	15	20	c	16	o	31	29	2	e	31	per.

Junius.

Denus pallens quindenis federa nescit.

Dico huius litoris. 6. dice 15.

*Pectus pulmo recut in cancio nō minatur. Scapula fulta
vates; vnt' epno rex; pecto sumat secur' p'c' viator.*

*Epocae feni et luculentissimus est medicinu' amipe p' luna' q' m.
*Primo sua.**

			<i>J. T. D.</i>					
V.	A 6	f	2 mar		XVII 10	A 20	mar 15	
xii.	12 29	g	3 ad			6	pro 11	
ij.	16 2	a	2 le	-		5	4108 20	
			5 do		VI 8	2	53 al 21	
			6 mi		VIII 22	5	20 farr 22	
*	X	A 24	4 das			f	ti 23	
			8 iun		ix 13	5	50 30 22	
	xxvij	14 4	f 9 pri		xi 19	A	11 farr 24	
	i.	17 26	10 mi		xix 22	b	28 10 26	
	xv.	22 49	11 sum <i>cancē</i>			c	10 22	
	xxi.	22 28	12 20		VII 18	8	16 28	
			13 21		VII 20	4	30 pc 29	
	XII	2 4	14 21			f	1404 30	
	A 20	c	16 ti					

Julius.

Lio. 2

Terdenus mactat iulij denus labo faciat.

Flor habet horat. 6. Dies. 6.

Cor grauat & stomachu tu cincidunt leone. & facine vestes
a quibus vates. Tu ore vomas n̄ sumat te medicinam.
Tunc dat canis respiacit cu luna transiit perfaucet leonem, atque
alium pluere a facere tunc nebulosum.

V.	12	40	8	2	pro	x	11	20	6	14	tot.
						xvi	6	4	1	18	III.
xm	1	33	1	4	*					19	not.
ii	4	25	3	4	20	v	10	22	4	20	pluie
										21	pluie
x.	20	20	f.	4	ct	xmij	11	4	5	22	mag.
										23	ap.
xvij	13	49	a	9	le.	m	2	22	6	24	av.
						xij	15	1	5	25	ia.
viij	2	20	c	11	le. leo.	xix	11	21	2	26	c.
xv	11	43	t	12	ne.					27	fe.
mj	11	12	z	12	mar.	xvij	2	42	6	28	pr.
xij	16	54	f	16	gau.	xviij	9	16	5	29	all.
j.	20	8	g	16	ap.					30	an.
										31	2001.
						v.	8	32	5		

Augustus.

Prima necat fortē. spernitq; secunda cohorte.

Dux illi horas x. Dicē xiii.
Luna rōgetens uxoret ducē nobis vnguento costas. caueat curare cyzquī.
Dicit aḡ sēm diuites mēre cāma. Ep̄c dat frigidū et fīctū. sumic
medicinam nō ē multū laudabile.

Libra.

Sept̄ber.

Tertia septemb̄is et diuīs fecit mala membris.

Si hoc habet horas. vii. Dicte. xii.
Liber int̄ luna nemo m̄ ḡtūlū tangat. Et teneat m̄tost t̄ it̄
n̄ encip̄ rēp̄ta. Ext̄nam p̄t̄ lib̄ cū luna tenebit.
E quie sunt calidi et huius. et sepe facit aquosum et ventum.
quicunq; dant aplanc? Bonū est sanguine m̄mueret.

<i>vij</i>	<i>6 16</i>	<i>f</i>	<i>1.</i>	<i>Q</i>	<i>vi</i>	<i>15 40</i>	<i>a</i>	<i>ia</i>	<i>cam</i>
	<i>5</i>	<i>2</i>	<i>3</i>				<i>b</i>	<i>15</i>	<i>becc</i>
<i>x</i>	<i>21 49</i>	<i>a</i>	<i>3</i>	<i>21</i>	<i>xvij</i>	<i>12 23</i>	<i>c</i>	<i>14</i>	<i>+i</i>
	<i>6</i>	<i>p</i>	<i>um</i>				<i>d</i>	<i>20</i>	<i>que</i>
<i>xviij</i>	<i>16 11</i>	<i>c</i>	<i>4</i>	<i>fe</i>	<i>m</i>	<i>3 42</i>	<i>e</i>	<i>21</i>	<i>març</i>
	<i>5</i>	<i>6</i>	<i>qui</i>		<i>xij</i>	<i>19 29</i>	<i>f</i>	<i>22</i>	<i>mai</i>
<i>vii</i>	<i>2 26</i>	<i>e</i>	<i>5</i>	<i>mai</i>	<i>xv</i>	<i>12 29</i>	<i>g</i>	<i>23</i>	<i>ju</i>
<i>xv</i>	<i>13 12</i>	<i>f</i>	<i>8</i>	<i>mai</i>			<i>a</i>	<i>24</i>	<i>ci</i>
<i>iii</i>	<i>12 20</i>	<i>g</i>	<i>9</i>	<i>goz</i>	<i>vij</i>	<i>2 20</i>	<i>b</i>	<i>25</i>	<i>sil</i>
<i>xij</i>	<i>18 11</i>	<i>d</i>	<i>10</i>	<i>go lib.</i>	<i>xviij</i>	<i>10 25</i>	<i>c</i>	<i>26</i>	<i>ct</i>
<i>i</i>	<i>21 36</i>	<i>b</i>	<i>11</i>	<i>pro</i>			<i>d</i>	<i>21</i>	<i>zo</i>
		<i>c</i>	<i>12</i>	<i>ti</i>	<i>v</i>	<i>11 2</i>	<i>e</i>	<i>28</i>	<i>mi</i>
		<i>d</i>	<i>13</i>	<i>que</i>	<i>xij</i>	<i>14 24</i>	<i>f</i>	<i>29</i>	<i>midj</i>
<i>x</i>	<i>13 8</i>	<i>e</i>	<i>12</i>	<i>aux</i>	<i>vij</i>	<i>19 0</i>	<i>g</i>	<i>30</i>	<i>ter</i>
		<i>f</i>	<i>14</i>	<i>me</i>					
<i>xij</i>	<i>1 32</i>	<i>g</i>	<i>15</i>	<i>Eu</i>					

Octolri.

Tertius idem est sicut mors alienus.

Der Wahrhorat 15. Die 6. 10.

Scorpi autem morbo in parte pudenda / vñne / ne curas
caueas alienis nuscam / vñ curas ita timet / de morte ruman
Ex p[ro]p[ter]e frigidi et h[ab]idi solu[m] bonu[m] / accepero medicinam /
At n[on] a facere q[uod] lumen est / in can[i] infarctum suo.

	A	1	m	133	c	1a	le	
	b	2			s	18	lu	
x.	10	21	c	3	xm	1	a	
	2	fin	2	m	16	36	f	
xviii	2	1	e	5		g	21	vn
xm	14	32	f	6	xj	10	13	R
	5	bu	a	xv	1	33	b	
xv	1	4a	a	8	xm	14	51	c
xii	1	32	b	9	xvi	23	28	z
xvii	8	2	c	10	scop.		26	p
-1	10	12	z	11	v	26	56	f
	z	ts	12			g	28	sp
xv	1	42	g	13	xm	4	29	a
xvii	9	13	a	14	xj	1	28	b
	5	Ent	15			c	34	qui.

Scorpius est quintus. et tercarius ad mala auctus.

Scorpius habet horum .16. Dicte .2.
Luna uer; sciamori p. p. motu facit. venatoz et cines potest p. se in
tutis. Cpe sur calidu allicit bonu; sanguinis minime et balneis tenui.

	o	1.	in	viii	ix	x	f	ii	iii
x.	23 26	4	2	no			5	16	1600
					11	6 20	A	19	2
xviii	16 29	5	3	no	21	22 24	B	20	6
xvii	6 16	6	6	o				21	202
xv	12 12	6	1	le	viii	6 24	C	22	72
im	12 8	7	S	qua	xvi	6 12	F	23	160
xii	19 24	2	9	te				24	84
I.	2 96	F	10	o sagitt.	v.	11 20	A	25	450
ix	18 26	A	12	et	xvii	15 13	B	26	171
vii	1 64	C	18	et	xix	26 28	E	27	115
vi	20 18	D	14	1				28	500
				16 que				29	500

December.

Capitoli.

Septimus exanguis uirosus denus et anguis.

Pox ih Horas . 18 . Dicx . 6 .

Capra nocte rembi spām cū luna tenet. Inter aīc rāuis
cīcū curabit egrū / fundamēta rāuit n̄ sp̄ dūr; in ipso
Ep̄d dat frigidū et fūctū / nō est bonū minū / nec pōtū accipe
sepe ḡbūmū et nebule / l. v.

X.	12	9	F	I.		XIII.	2	34	A	12	THE
	5	2	com			XIV.	15	C	B	15	ab
XVII.	14	29	A	5	ber				T	19	m
VII.	19	0	B	4	bar	XI.	11	21	S	20	de
	5	4	ba			XII.	3	1	C	21	the
XV.	2	46	S	6	m	XVII.	18	32	F	22	mag
III.	2	42	C	1	ro	XVI.	12	46	G	23	meo
XII.	5	29	F	8	coll				A	24	so
I.	"	60	G	9	cap				B	24	nat
			A	10	et capit.	V.	0	12	C	26	ref
			B	11	af	XIII.	4	41	S	24	jo
X.	3	20	C	12	ma	XII.	9	12	C	28	pu
XVII.	20	21	S	13	lu				F	29	the
VII.	9	2	F	14	a.	X.	2	43	G	30	me
	5	16	Euc						A	31	fil

Januari.

Prima dies mensis et septima trunca ut ensis.

Mox habet horae .16. Dies .5.

Languor crura caue dulima uidebit astu. Infere et placas exal-
sat erige tunc hoc si carpe ut ad locum tardius ibis. Imita diu fumum
aqua regis rati ad aliquid. Bonum et sanguis minime malum medicina erit.
Hoc quod scille ponitur hinc non est aqua regis nisi per ea aqua regis et secundum
aut si quis sunt mensibus.

xiiii	18	13	a	1	D	vii	6	25	c	1a	ann
viii	9	28	b	2	si	xiiii	15	25	d	15	ann
				3	o	i.	0	24	e	19	m
xvi	16	9	d	4	ia				f	20	Feb
v.	14	26	c	6	nub	xv	1	16	g	21	ang
xviii	20	26	f	6	c	xvi	1	20	a	22	ann
vii	0	24	g	1	pbi				b	23	cen
				2	si	vi	12	15	c	24	epm
				3	bi	xvii	16	21	d	24	pan
x.	14	32	c	10	ron aq <i>pi</i> 1.	xiiii	21	40	e	26	pa
xviii	9	24	d	11	di				f	24	no
vii	21	26	e	12	car				g	25	bi
				13	or	xi	11	24	a	24	la
				14	fe				b	20	su
xv	16	19	a	14	li	xix	6	4a	c	21	nic
				15	mar						

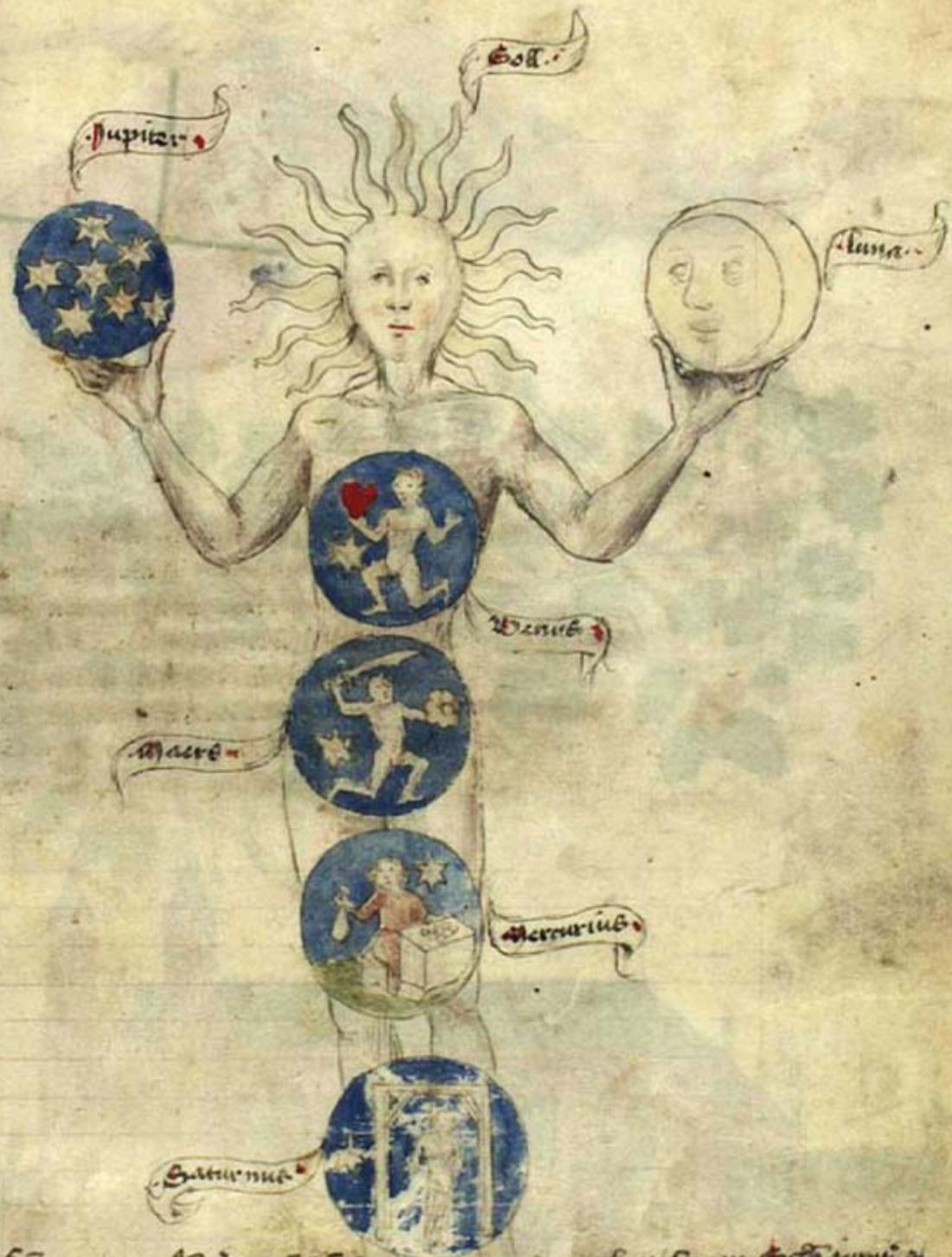
februarii

Quarta subit mortem. prosternit terrā fortē.

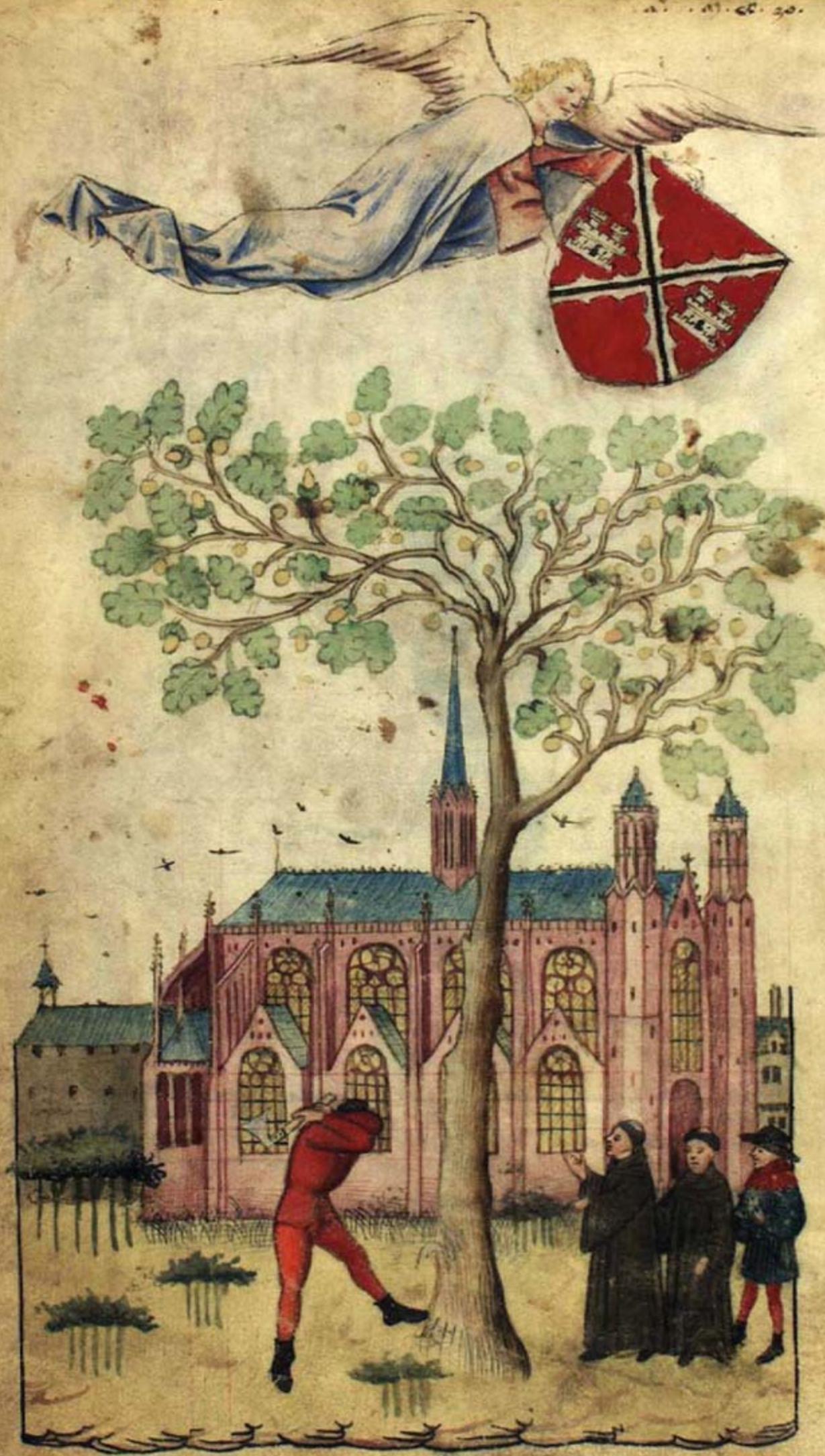
Dñe habeatis pacem. 15. dīc. 10.
Visceris luna noli curare podagrum. carpe via tur. sit pax
super salubrē. Tp̄t dñs assūm frigidū & hūdū bonū est fumare
pocū si mēlū medicin pedes & oēs crux parvē.

VII	22	23	24	1	P <small>ro</small>	1	2	28	F	14	1
				2	p <small>ro</small>		2			16	com
XVI	2	4	5	6	lila	16	10	0	A	19	ass
V	4	10	5	6	lili	17	12	28	b	20	as
XIII	4	10	6	7	aut	18	1			21	ass
II	13	4	6	7	cos					22	pe
				8	fe	19	1	20	4	23	tr
				9	bra	20	1	21	f	24	mat
X	4	16	5	6	o.Visceris	21				25	as
XVII	12	9	10	11	leo	22	10	20	A	26	com
				12	ulf	23	12	21	b	27	as
VII	10	30	11	12	et	24	21	1	.P <small>ro</small>	28	tr
				13	et	25					1
XV	4	2	3	4	et	26	3				
III	11	3	4	14	lent	27					
XII	6	9	12	16	tr	28					

Et puer gestet te prima mensis pef
 inspirat spm. Tercio mense et dicit
 Quinto venit et distinguit sexum. Exoco.
 Septimo luna et aplicevit. In octo si nascit

exaglant semen. Seco jupiter et
 sanguine. Quarto sol et luna
 mercurius et aptat corporis formam.
 Et decimatu' quia saturnus
 tradidit et

M noīc pris ec sly i hjs lā d'

Prologue

N de minne der dreydicheit wil ic beginne
G od vrije here vorlegme my te zynne
A at ic van dessen hote dat prologue
M oer exponeren vnde bedijden aldus
D at die mynche wel ista disse voerrede
T en custoude oec wel gescreuen mede.

O di adiusticiam cruduit multos
F usgebuit hi stelle impetuaē cōm̄
W elc leter den volle wil leere de rechticheit
S e sal luchte also de sterre onder elrichheit
A ar vme so wil ic i. boek maken to dide
T at me vre leren mach vele lude.

C om mynselfen ic mante bouē alle wijsheit
T at he god bekeme vñ sine egheue franchheit
D e papen hebben de bekantinsse an der scris
M e de leyer de det latinet vorlegme niett
D e sal ic maken cijn leyer botelijn
T at sal mit bildē al vniworpen sijn
A an de myn rete niett mante olden figure
T at sal vnder stan voerd bi scrisse
D e bedijdinge gescreue in dicselver scris
T h is te so mante my helpe ghe erist
D it boek sal ghe i spiegel der mynchlike salutie
S o hui na inde aertegme disse volcs geset stelt
M e dit prolog se ghe hui voer habe vorname
W il ich w bedijden bi enen cycene houē

E quiter sal der scrift to nener stuit
in eer wt leggen. Dan em ebene kune
E o sijner leue vnde to sijner red.
W ippe dat he dat volck dar mede
D icke en matte vor droetsam
D at ander latz he altemale stan.
W ippe dat gyn dese rede vstan mogen
D o wil ic w eyne geluctnisse betogen
D uner abone i. groot cycelenboom stoet
D ar af deden de moncke er daghe gract
D ezen den abb. von begerden mit trouwe
D at he den boom woldt af late houder
W at he en vele luchet benam
D at vme were se den boom gram
D e abb zebuilde des couentes wille
D net leit de boom altohand welle.
D o queme de amptliude dar to gegant
D en yslid woldt sijn del an der cycle haen.
D e smedemester zeloe den understen stam
D em sere wol ebene quam
D ar he up woldt settan sijn ende holt
V oder nam he neyn ander holt.
D e schomester leid de barkc af schelle
D o queme em ebene to sijnen welle.
D e tynnes meester den redtē balden nam
D em to sijnen budoes ebene quam.

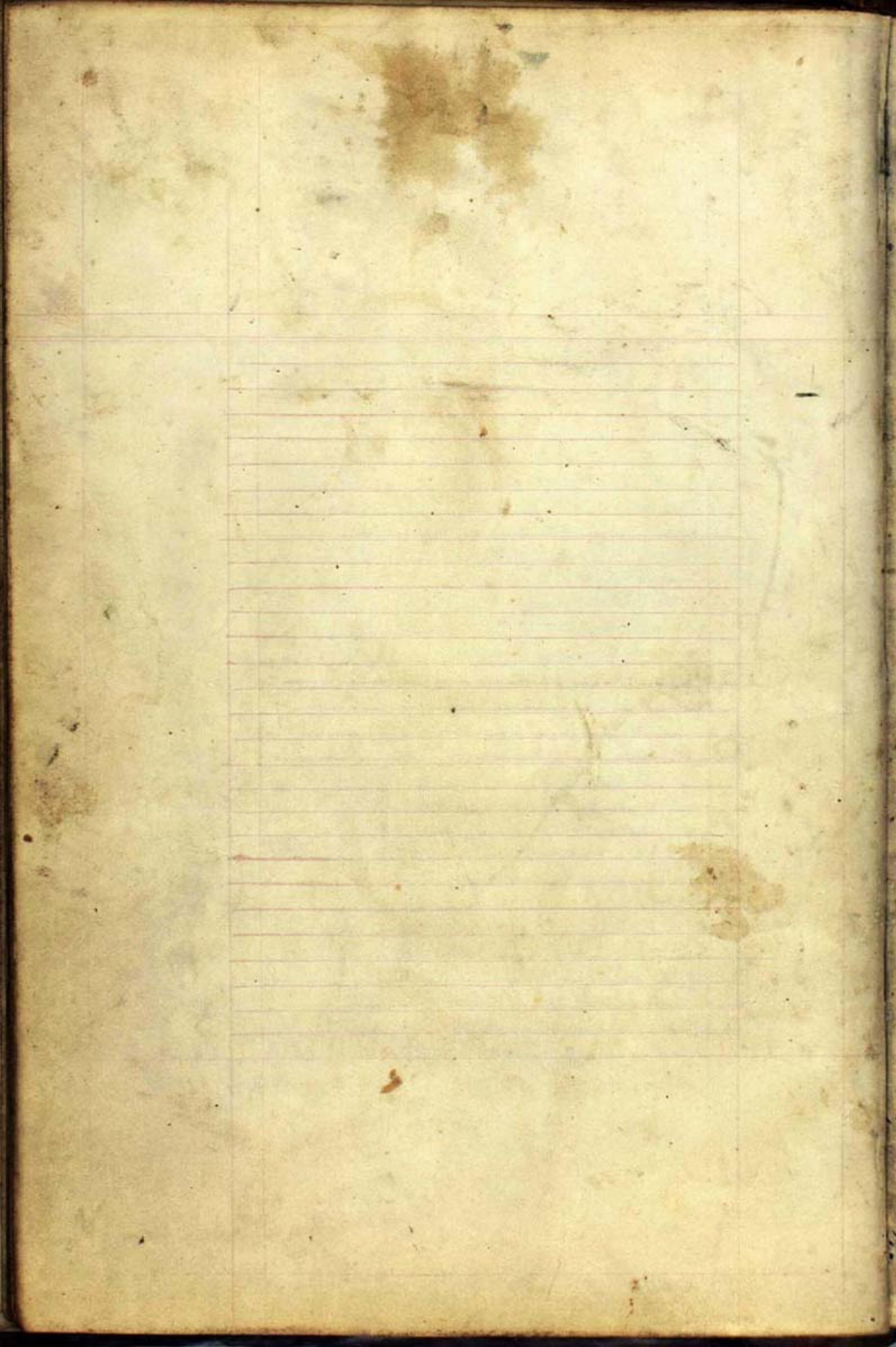
De wijnmeister dat brumeholt to sancie socht
 Dat en to veranghe inde sepe gud desste.
 De molenmeister leit de wortelen graue
 Enne druneshane to makene dat aue.
 De bactmeister leit de wortel to hope lege
 Dat duchet en to bactende mitte wege.
 De kellermeister dat bordel holt to sic nam
 Dat en te sinnen trunet ebena quam.
 De gewenmeister dat te sancie de crekelijn
 Dat inde te messchede he zonne ziden.
 De rossier te gronen lancer aff hante
 Dat inde datne die vercke bestack.
 De badermeister was oec nietr te leste
 Dat dat om want te baderghestet.
 De schrauer te crekapple aff brant
 Dat af so molde die sijn blant.
 De hofemeister dat mit erne wagene
 Dat wande te huuse mit sancie
 En te vreder amper mi dat den sione las
 Dat en te sinnen amper indt sone
 De wiere al de conente amper lide
 Dat den sien wil te in me bedide
 En te huse sel zu huz ma prinses
 De hore hore en lente belanzen
 En tel conente servet dat tel verlegen
 Dat en todes leid wiedet mitte wezen

Wijne dat sine rede niette werde so lanc
D' oot he datt so heuet he dee dant
W etet oec dat de hiltz scrift
E en wecken wasse geliket ist
D at sodane hiltz an sijn ontfaet
A lse indeme ingesegene gegrave stelt
ZS etulen i aeru bewint i leuven schijnt
A lso plecht me wt so legge de hiltz scrift
E en ding betrekke bewilen en seer seppen
W ude betrekken oec bedelen hiltz
D o conig dauid hiltz godde gelicet
D o betrekende he vnde heven got
D o lie syn vor radei en em moeder vhat
D o betrekende he een bresen satvanab
Es si leien oec wachten dat vnde haren pater nist
B etulen bi eme brenze minnlike geliket ist
D o me denz aduer na vnde experient
M anck den olden figuren getrouwelijc daert
D uer so sel me niette en leuen der mitselje mitselijc
M e sel an leuen de gelukkijc die he en se hant
D usolen vhat eme recht brenze dant
M eden so te bi en betrekken vift
D usolen heuet de segenste gewezen
D en van wi pielen doeken bezon
D u eynen hande dat he hangt
D en he sijnen ziel ons vnfama

11.
I lso ic oer vnde here ihu crist
2 e dat de allec schoneste ist
D e starf al hangende an eyne boom.
" v horet oec vande starcke sampson
T u sinet wende stad qui he mit macte
h g enen quaden vrome sleep he de nacht
S me viende slotte de poerten tho
v ide wolken ons doeden des morghes vro.
Y uder middernacht stond he up van slape
h e to brac de porto vñ gne siner strate
D e oclanre dat sampson mit den vrome
z ondloke werck begunde to drine
2 an den sunden neint me sene figure
t o oerkunde under hilgen scripture
M e ear vrome he bi sampsonne betrekkt ist
v me dat he de aller starckeste was alle cristi
D e oec op stund tot middest nacht
v n to brac der helle porte mit siner macte
D e gelic vnd me vele under hilgen scrifft
z ar vrome ne sal met mi vorberen niete
D at ic dit boek also hebbē ghe ordincert.
F e hope dat god sole dat vme vnde ghe creit
W ude maria syn moder de maghtet regne
D e hilige engele vñ de verwelde algemeine
W ude dat wi also dat hi heterē more vnde leue
D at die mors mit lesse gode eine salige sole genue. Amen.

Dies unius. Genesis. i. Dies secundus.

An den beginne schaep god hemel vnde erde/wete de erde
was vol von de duysternisse wate vptz an sichter des afgronds
vñ de geest ons herre waret gedrege op dat water/vn god
de sprae /d/ werde licht. Unde edward licht. vñ god sach dat
licht vñ god was dat licht/vn he schiedt de duysternisse na de
lichte/vn he ghet dat licht te dach ton de duysternisse het he
de nacht. Daer is gemaect auond vñ morgte de ersten dach.

Do spē god /d/ werde /f/ firmament. Und midde inde water
schiedt he dat water na de water god maleit dat firmament.
vñ he schiedt dat wat dat dar vnder de firmamente was na de an
ten. vñ /d/ gedac also vñ god de hett dat firmament te hē
mil. En daer is gemaect auod vñ morgte de ander dach.

Do spē god voghaert alle water dat vnder te hemelc vñ
de udryke ic op eyne stede vñ dat sic de droghheit opelic
Doch is geschach also /al/ zo heit god te dachter eerde vñ
de hogaderinge vande watere het he de /ze/. vñ god sach
dat /d/ gut was /vñ he zede to der eerden /sprue vñ maniger
hale grone frued. vñ dat holt sal vrucht dreghe vñ der el
vrucht brengt na siner aerd. Unde dat se vrucht brengt vñ
der aerd elc na siner kinte. Unde god sach datet god was
vñ daer is gemaect auod vñ morgen de derde dach.

Do spē god /d/ werde licht in den firmamente des hemels
vñ de schiedt dach vñ nacht /vñ ze zolen zin reykene vñ
der end vñ der daghe vñ der jare. Datse lichtte inde fir
mamente des hemels vñ datse volklichte de erde /vñ dat ic

Dies tertius.

also gedacē God de makedē. in grote lichtē dat meiste lichtē
dat vliuchte de dach vñ dat dreyfeste licht heft vliuchte de
nachtē. **V**nde he makedē de sterne vñ gatte ze ander firma
met de hemelē. dat se s̄d zolden vliuchte upp den erdenē. vñ
dat se nochtware de dage vñ de nacht vnde dat se scheiden.
Dat lichtē wa der duystermisse. **O**n god de gach dat ic ghud
wac dat vme zo ic gemaket was vñ mochte ic wac de dach.

O sprac god dat want mocht noch brengē dat ghemende
leuer der zelen. vnde ic voghele onder der erden vp dat firma
met de hemelē. **V**nd god ic schaep grote wallvissche vñ alle
leueinge zelen berocend. brachten voer ic winterē elck
na zime geslechte. vnde ic voghele van der lucht elck na
zime geslechte. **V**nd god de ziel der ic galdmessē. **V**nd he ge
benedicē ze vñ ziel. **D**assē vnde romerē to vp der erden.
Vnd dat ic ghemaket was vñ mochtē de wifte dach.

O sprac god. De erde moet oec voerē bringē leuendige
zelen in der geslechte. **V**ee vnde bruyende deer vñ beestē.
vader erden. elc na zime binne vñ dat ic also gedacē. **I**n
god de makedē die deerte vñ de beestē rapere enkē elck na
zime geslechte. vnde ic dat ic ziel bruyde oec want. De ziel he.
Dat ic van den menschen na vñ gebiltē. dat he vñ ge
slike. **V**nd he zal s̄m bouē de welle der see vñ bouen ic
voghele de lucht vnde bouē de luchtē vnde alle creaturē.
vnde ouer alleē dat dat bruydelde beweestlic ic vp derē.
Vnd god de schaep den menschen na zime gebiltē he schaep

Dies quartus.

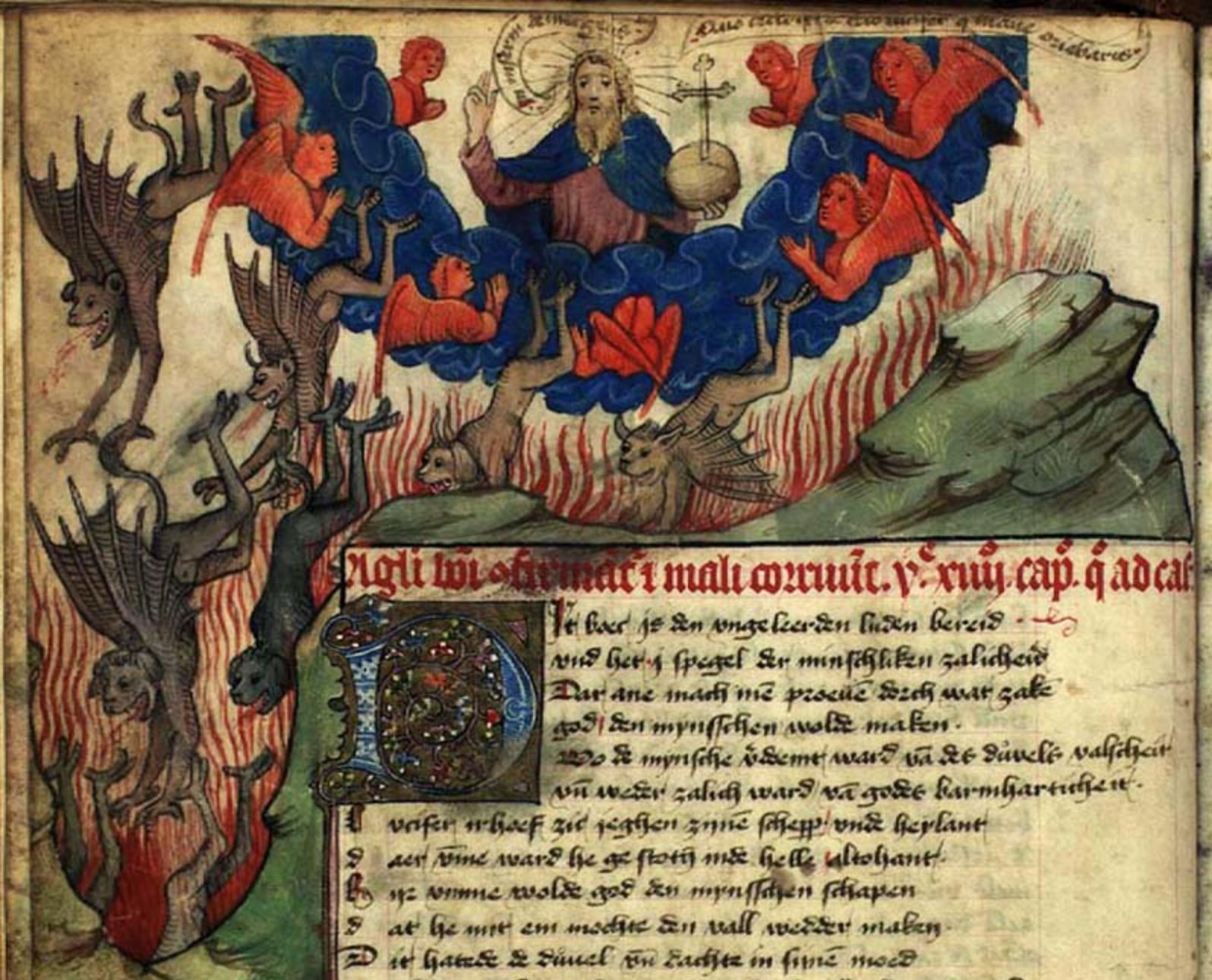
Dies quintus. || Dies sextus.

En de twijf vold man. Und god zielendacht ze. Und zelt.
 Dasset en menich voldiget in en verdulet de eerste.
 unde vierde se onder unde heerschat over alle gedecerte
 vnu ouer dat genegelichek hemelt unde ouer al te kume
 de die beroren opere erden. Und an die gedeleyde
 in alle manere va bruit en roa holt. En in god zuide hiel
 hem gach na eer kumme. Latte ann ules sprize. Und alle
 de geslachte van du erden ruckt alle dat geboghten les hem
 mela en al dat dor bewoerd wert versterkt mit leue
 gele dat se gemaaghen esken. Und is also ghegaet. **A**
 God te gach al dat he ghemakket inde dor en was hard
 gheleit die altemaleit auont en moege de zetter bedry.

Hip tyme so is liever coulmaket liued vnde erie vnde all
 en thijheit. Und god et wold dat dat vnde gemaet dat
 zyn werke late. Und da vistede regen couenden dach da
 alle den werke dat he gewacht hadde. **E**cc gemaet.

Expliat lco. genclis primo.

Dat god leue en daag gescoep. De maal geset in die docht
 vnde dus selim wof even conic. Und se voor behel genome

Agli wi schemac i mali corruic. v. xiiij. cap. q ad cas

It loet je den angeleerdenden luden bereid
vnd het s spiegel der menschlichen zalichheit
Dat ane mach me proeue doch wat gatz
god den mynischen woldt maken.

Wo de mynische vademt ward van dat duvels valscher
vn weder zalich ward van godek harmharticheit.

D uifer vrhaef zid regghen zime scheppe vnde herlant
D aer vime ward he ge stotij met helle altohant.
E nz vime woldt god den mynischen schapen
D at he mit em mochtte den val weder maken.
D it hatede de duvel vn duchte in sine moed
D o he den mynischen bedreige mocht. dat duchte em qued.
H e loet wt allen creatuuren een slanghe / dat zyt bericht
D e haede i mynischen houed al gaende op gericht.

D ar in zo wrachte he. ey. lyst der droegeneere
D at sprac te den wue mit ziner valschen leere.

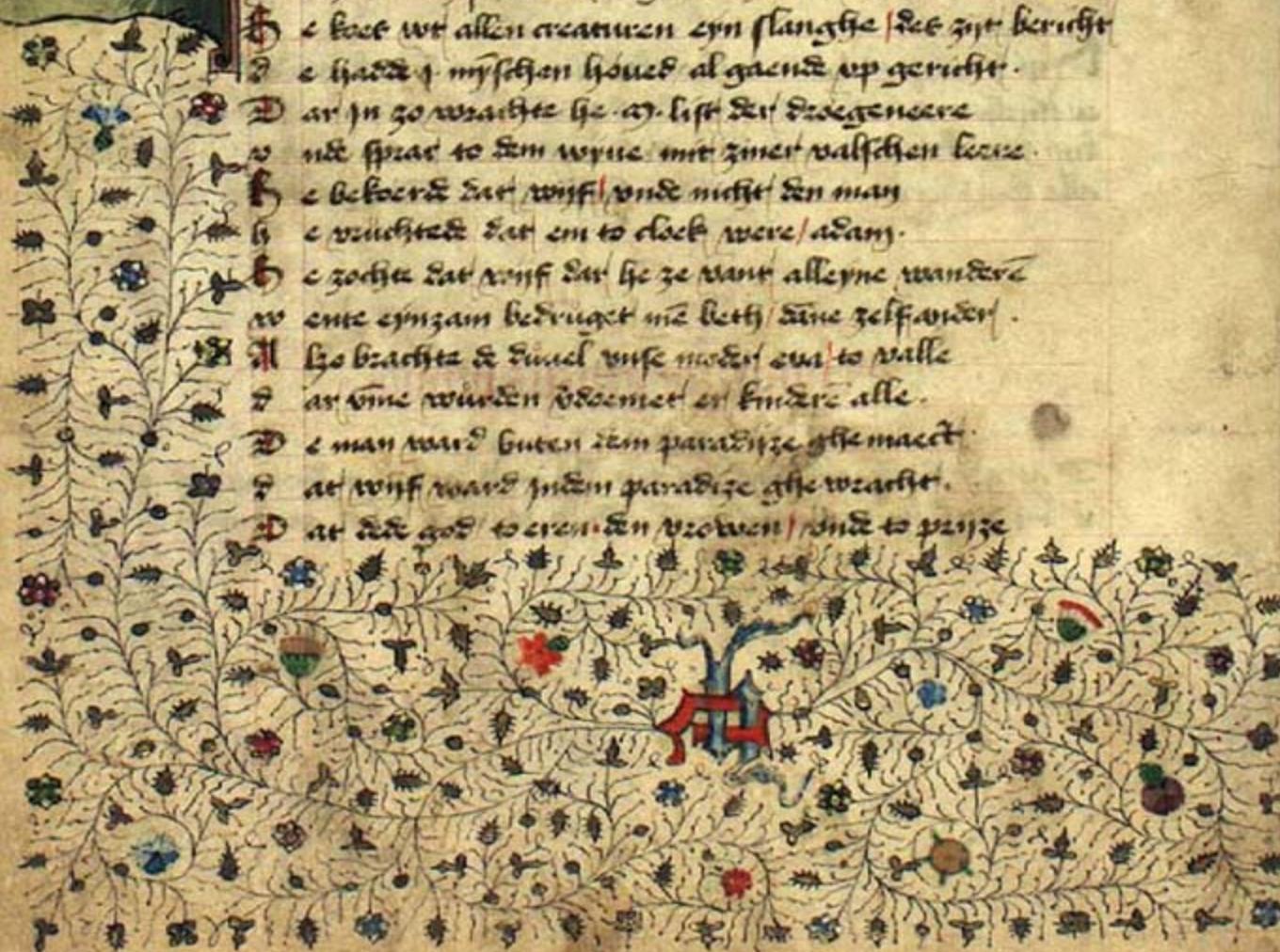
H e bekoerde dat wif vnde niet den man
D e vruchtest dat em to doek were adam.

H e zochte dat wif dat he ze want alleyne wandre
D ence eyngam bedruget me leeth sine gespanden.

D il ho brachte de duvel vnsre meden em to valle
D ar vime würden vademet en kindre alle.

D e man würden buiten dem paradise geschmaect
D at wif ward inden paradise geswacht.

D at dese god to eren den vroben vnde to prijse

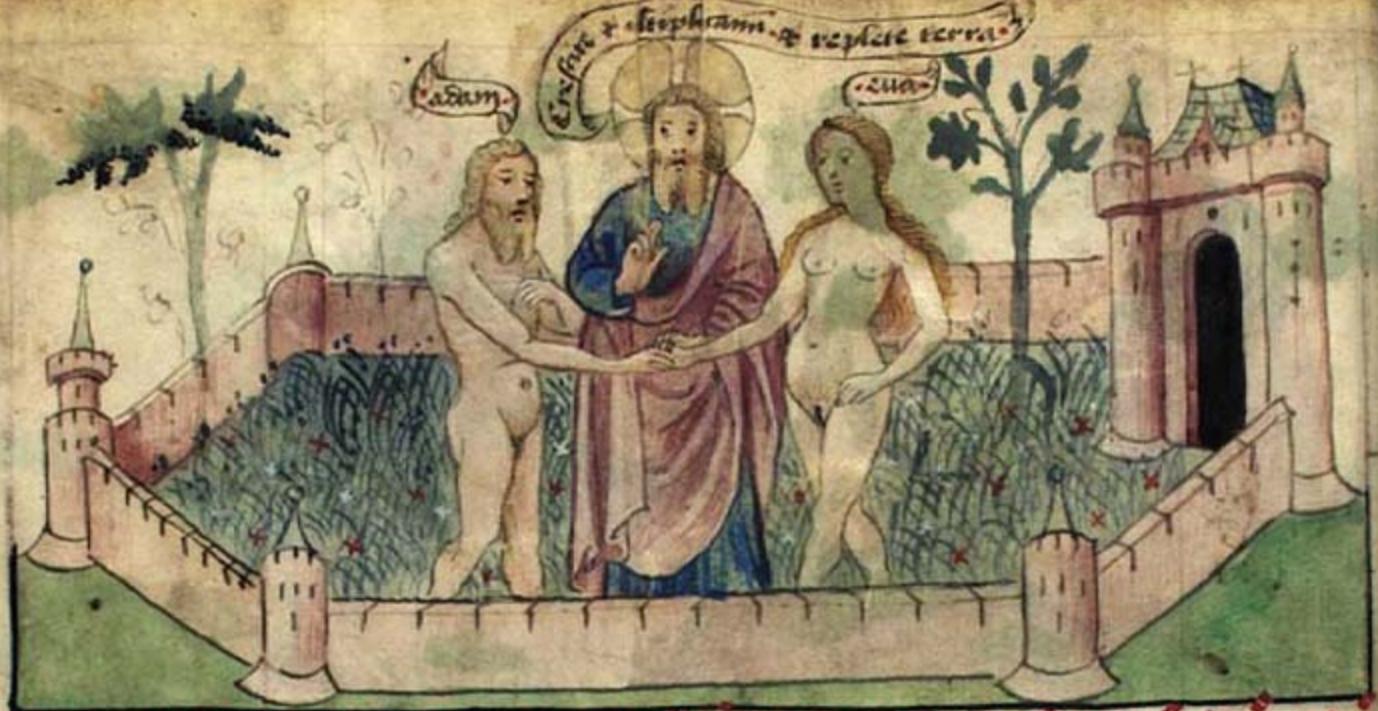

Eua formatur de latē ade dormictis. genesis. viij. cap.

Dat he ze makede in den paradise.
 H e makede ze niett. alie den ma. van erden
 H e woldt ze van vleischē vnde van beene late werden.
 D at vanden wachten dat he ze zoldt voorstaen
 O ee niett van den houde dat se te manc zoldt bont ghen.
 H e brack se te manne wt der zinden zyn
 Z e zoldt werden zyn ghenoech. vñ zyn helsepeyn
 D at dat wort inden groten eren bestaen
 Z o hadde er te ma numen gheen leue gedien
 A uer vme datse volgede des duuels leeren
 Z o moed ze te ma loue zic habbe als eyne here.
 D at wif gelouede den duivel vñ niett den man
 V ne de ma ward van den woyne vme ghedaen.
 H e hadde ze also leif. dat he mit er at
 W ipe datse niett bedroevet wurde. so dede he dat.
G alomē des dach vrouwe leyue willē. den beiden cere
 Ochstant gelouede he des niett dat god s. bide were.
 I klo ahs adam den appel dach des wyne beghieren
 Ochstant meyne he niett gelijc to wieden sinem heren.
 D ar vme zunegade eua klo ahs adam zo vele de meer
 V me datse gelijc wolt zenden aem schepen.
 E yne ander grote zunde dat ze dat aye ooch
 D at se mit lishingen waerden adam to zur wech.
 O doder ma an lissen reden machstu schouwen
 W at valsheit ie anden systezen waerden den voulden.

Preceptum datur ad i p adā datur euc. Genes. ii. cap.

Ghouwe an adam! vnde anden staucken Sampson
Schouwe an dauid vnde an den wonzen salomon.
Hec also grote luct bedroegē der wiue lyfste
Proces osnu vor der wiue droeghene zeker bist.
De dauid ne durst niet beloere unze vader adam.
Dat wijs vrouw leener se darste en aenghen.
De dauid bedroech dat wijs alleyn
Sat wijs vademē adam in uns alle ghemeynen.
Hette de mynsche an godē gehoed bestaen.
Numer gheghen dat die hadde em an geghen.
Glumer were he moed geworden van enigerleke arheid.
Cme ne volgde numer meer zielē oder arheid.
Ane we zoldē he na zineu moden werden gedraghen.
Ane weē we he gehoed vnde aue claghs.
Ge goldē leue aue allachande bedroeffheit
Sonder jenegherhande schamele ofic smalheit.
Zyne ozen ne wurden dof nummer mere
Noch zyne theene ne soldē em arumer zwere.
Ghem water ne mochte em si drencken doot.
He en mochte det mouti obzinc nyvire noot.
Ghem der ofic mogel ne mochte em hindre icke
Ghem lucht ofic mette! mochte em bedroue niet.
Dumer hadden de lide syng vnder malek andere
Alce brodere vnd zuistere zoldē ze leiffliche wunder.
Alle vrouwe zoldē de mynschen wegē vnderlaen.

Dyabolus drapic cuam p serpenti. Genesij. iii. cap.

Den vrouwen zode he sonder zorghe zijn bestach.
Alic lange best is god behadlik gewest wec
 s o zode he ene gehalet hebbien to de ewige eere
Ru zal gern mynsche vrage van den zaken
 w ac vme god den engel vn den mynsche wold maken.
Ra den male dat wol vore beluisset is et vall
 s odaner zake neyn mynsche vrachten zall
War vme god mitede coning pharo so hard
 v nde marie magdalenie va zanten beklaet
Wat vme he gaf sinte petre traue vnde rufus
 v nd leet judas bluse in siner vniuersite
Wat vme he den eyne scheler gaf blintheit
 v nd leed den ander bluen in siner blintheit
War vme he den eyne twidec vn de andere niet
 s ee ne zal mynand wegen bericht
Disse godes werck vn andre dissen gelinc
 s ind des mynschen herte wilde vn unbegriplic
Wome god wil den maket he hard
 v nd nem he twydec so wert beklaet
Dzoete god we du wist x machstu zalich maken
 s edenck du an dattu vs heuest geschapen
Gebecklich vn crachte creature van erden
 g elij dat av menen va dy gescherden werden
Dat geschee vne allen zamen
In gode name Amen.

Eua induat adam ad comedendū seū. Genet. vi. cap.

Het hebben gehoerd wo god den mynſchē in hogeſte
 in zole mijs horen wo he zid vſnoedete
 De mynſchē was in grote erē vñ inkandē niet
 do want he vñ gedreue vñme dat he vñ god barde ſich
He wād geworpen ut dem paradiſe der woonlichtē
 vñ den fall der armoed vnde der jammerlichtē
He v̄trech dat zynen vrouwe vñ ſiner groten eere
 vñ heuet ſijn gebunden droeffniſſe vñ herte zwē
He ginc vñ vrouden vñ vñ der luſtigen stad
 vñ qua inde pyne vnde mād weder mode path
He qua in der loze werld valsche velth
 vñ vele godes louet vnde weymich helth
Se louet dem mynſchen i lang leuen
 vñ an de dōd comt so mach ſe nicht i ſtundē geue
Se louet dem lyue lange geſundicheit
 vñ die bringet zele vnde liſſ to ewiger tranchſt
Se louet vñ eadom grote eur vnde kant
 vñ gift to de leſten nicht we nucl ace vñ ſtaue
Ge gift menegen mynſchen ſchau vñ herſchappie
 vñ die ic doch alle vorgaenlicht vnde droegheime
 vñ eme ſe en mogē den mynſchen niet vo lange ſin leue
 n och ouer so wort gewalt nene vrist gheuen
Cume geuen ſe dem mynſchen an ſinem leſten end
 e pyne doet dat miſ ſe pyne mach bewynden
Dat vñme ic diſſe valsche werld vñ vlede lome gelijct

Adam et eua cianuitur de paradyso. ubi supra.

Aet blome zun zuerlic vñ de vrucht ne doch nicht
Doch dunclet vns hñz der werlt wunc zuerlic zun
Ec vrucht se er na volget so ewige pñm.
De werlt is oec gelind hem vor reden yudaes
Ec rissen vñ malischheit vñ ful arges was.
In lufiane teylen gaff de werlt den liden
 a bie yudas gaff den heilene vnde den joden.
Vom se mit iherode vñ mit ere rissen vor de mit
Ec vorst se achter na to der helle grunt.
Io doch en te iherode alle lide nicht to adomischheit
Ec ie manige mynische to ejmer galichheit.
Dat pñc sprac damel to dem conige nabugadonezen
 m it almoste machstu dme zunke lozen woll.
God te en vñverpet te ryke lide nietst te also doen
 a bie de olde thobias leerde gmen zagen.
Hieuestu vele zo gaff doch god vñkomelich
 a ieuestu lüttig dat felue vñc deyle lefflich.
Heuet q mynische grot grot dat ie nene züde
 m en te leyne des godes maket der zele wounde.
An guden sprize en ic oec nene zunke zo zeer
 m ic an der sprize vñkeshedenheit licht vele meē.
Vnde q grot cleis en bevelcket oec dat herte nietst
 e ym cle mynische mach diege na finen plicht.
Conige offe herte en themet neen fridete gebraint
 e ym arne mane en themet oec neen bliant.

Adam volit terram. et eva filat. ubi supia.

En iewelc mynische mach mocht na zyne achter varen
 en een overmate gaff he sic so bewaren.
Tu allen dingen sal sic de mynische in rechter mate prize
 inde ne sal in nenen dingen overmate bewaren.
Adam dat vs de wile wil vraden mit ghewe
 o zole van rechte mate holden in onzer hooch.
Disse anrechtinge der werlt en had wi niett geleuen
 ere wi in den paradise gebleuet.
Dar had wi geleuet ane alreichende anrechtinge
 hys en blive wi niett ane bedroefenis s. stundet.
Eyne cleynre vleede eder s. cleynre wormekijn
 ach hys den mynischen als zwaer sijn.
Bijlken zullen alle elemete den mynische anrechtinge
 me dat he sic tege zyne sepper darsse op richten.
De erde moet ene mit dystelen vnde mit doerne
 e derte der eden mit even theeven vnde hoerne.
Vater vnde meer ene vrencken vnde vordrencken
 e zeer ouere ene berouen vnde frencken.
De lucht mach ene niemingerleke ons plagen
 e vogels der lucht mogen en so bitten in so grage.
Dat vuer mach ene vberne vnde de rock blive maken
 in dem paradise wec wi vry van alle sissen zalen.
Tu dem paradise were all male andere vnde gewest
 hys conen van houwe eyne guden vrunt wt gelegen.
De vensle de mynische heuet god vnde vere

Archa noe super aquas diluuij. Genesius. vi. viij. xvij. cap.

3 o vnde he vunde meer vnde meer
 4 o hant wan dat gut begint to vzelvenden
 5 o kan he kome eyne truwe vrunt gevinden.
 6 eynen truwe vrunt zal me in noede merken
 7 e gheyn vngelucke noch salke kan vivercken.
 8 d e zit zelue vñ all zijn gut zette vor zme vrunt
 9 en mach men ouer truwe holden in aller stund.
 10 m e got se ie se alre truweste vrunt gewesen
 11 d e zic zulue vñ all zin gut vor de heuet gegue.
 12 w i were vende vnde vordomer ewichsiken
 13 v nde he heuet vne sloop vier noet barmhartichike.
 14 v y mosten alle varen to den ewigen kerken
 15 v nde ne hadden in alle disser werld nene wlozer.
 16 t o te lessien quam de vader allen barmharticheit
 17 v nde sach guechiken an vnde grote jamericheit.
 18 l und dachet vne to sloopene vnde jamericheit frige
 19 c ee gif he vne eyne tecken an eyne grone twinge.
 20 d en he bi der duve gante den gude mane **Roec**
 21 v nde all den genen de dae so vloete inder wilde zee.
 22 l ho mocht he zme barmharticheit zenden to dei sielle
 23 v nde dae ut lozen adame vnde alle zime gezellen.
 24 d at sulue heuet us oec got bewijet an vele figaren
 25 a ho men wol vnden mach inder hilge scriffure.
 26 d zote ihu srlucke vnde herte vnde vnde zymme
 27 d at wi di vnde se hilge scriff verstaen dat **hinc amic.**

Annuntiatiōnē iōachi cōceptiōnē mārī. In legē dā dī natiōnē bē. m̄. cā. uj.

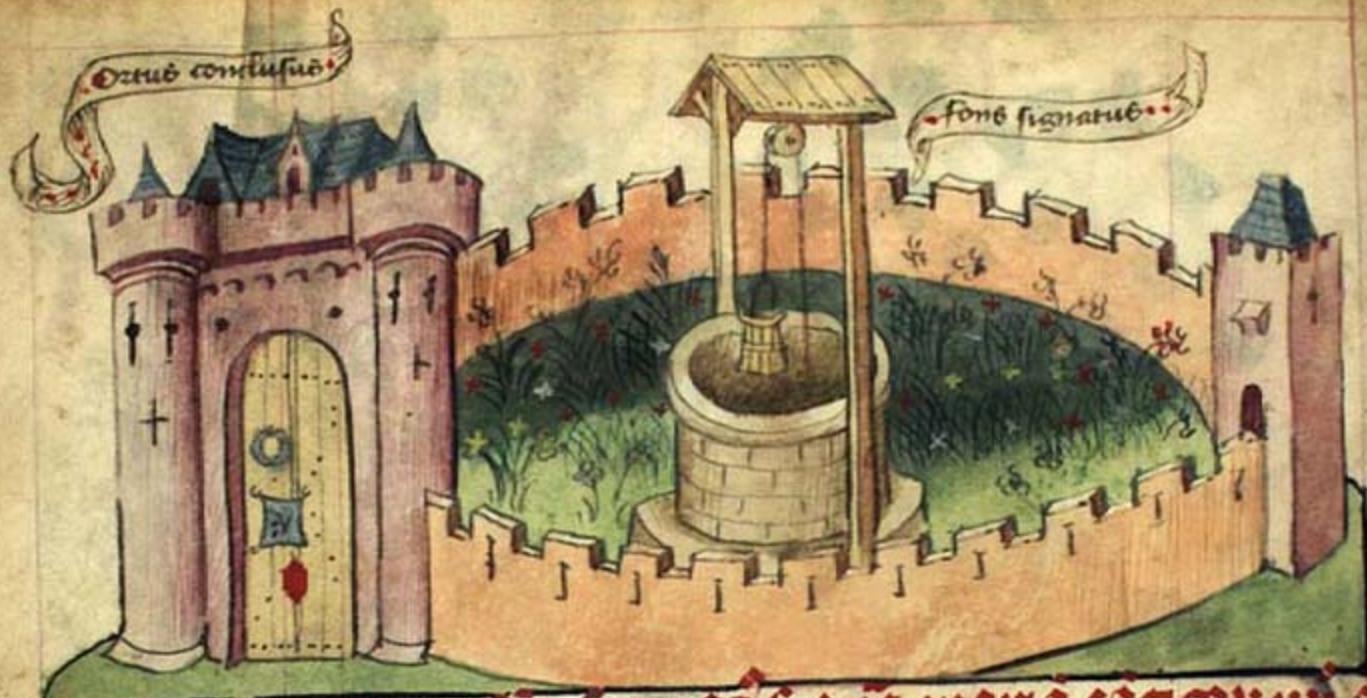
Alle wijs vlozinge weten oeffen an schouven
 so moage wijs een begin nemē an marie vnz vrouwe.
 Want so got woldē mynsche werden
 So moest he eerstē zenden zine moeder op eerstē.
Dat dat wijs te ude to beth voorstaen van dissen
 so zullen wijs voore nemē cyne gelijcknisse.
En mynsche ginc nedder da ihesum to jericho
 wie quam onder de moede des wart he vndro.
De beroueden ene vnde sloge ene doelike wunden
Vnde leet ene halflewendich liggen vnde vngelbunden.
Do quam dat gegae[n] i prester vnde i draken
 ene ne konden ene nicht gezund maken.
En samaritanus gbarmede zic ouer den ma
 vnde halp en dat he zyne zundheit weder gefuan.
Dat de barmhartige samaritanus ene nicht gecome
 o haette de cranche nicht zyne gesundheit nicht wied' genomy.
An dissen mynschen ic betekent alle mynschen forme
 dat inde werlt quam vte des padizes wunne.
Dat wort berouet aller gode ghenade
 vnde gefruunt mir des ewige gods plage.
Do was de mynsche gelijten half lewendich
 vnde he leueet an den lydhamme vnde an den zele niett.
Eme ne wat prester edder draken sielschaplisch
 ene liet edder ruyte ne mocht ene malen gelicht.
En samaritanus qua an den lessien stund

KERASTAGES IUD. OMNI UITE DE FILIA SUA IN HIS SCOLAS. SI DANIELE.

vnde islarmede ghe vnde malde ene geijnd.
Gamariterius! hoeder beduyder ist
 vnde betekent den ware hoeder ihm crist.
 Wene de hoeder inde werlt niet gecomen
 so en heide wi sinne gezunt nimmer weder genomen.
Dat vme zole wi louen den hilgen crist
 vnde vns zo grote zalicheit gecome ist.
Do vnde leue here mynische werden wold
 so prechede he eyne mager de sijn moeder wege zolle.
He sinne eyne engel to her voucht
 so wil gerne de borscap kundgede en.
Dat eyn dochter zolle wi em werden gelouen
 so god to eyner moeder heide wt infore.

Chat zulue heneet oer god bewijjet an vele figure
 alic wi in den bok een vnde haden.
Comig astrijgt in eyne drome sach he eyne wijnstam
 c was gewassen te zmer dochter liecham.
Hc was wt gebreydet zo wummenlike
 d auer bedecket haide all sijn congrifte.
Raert wat wi gesaghet
 dat i groet conig folde gebore wien vand maghet.
Dat wat dat na alto hand waci
 so ze den mechtigen thirus gheschaer
Gelijckertong also dem conige wat geopenbaerd
 dat van zynner dochter conig ihesus geloec wurd.

Dixit oculis i fós signat signū. maria canticor uñ. cā.

De de kinder van istakel vry malede
 vnde ze vry venetmissie werden brachte.
Ho ward oec ih roachyme voer gezaget
 dat he mit hinte ame zullen teelen eyne maget.
Va der zolt gelore werden de wae conig ghe crist
 sijn den de mynische vte venetmissie geslost ist.
Hij vme zo zullen vry to allen trien
 de hilige maget sinte marie geheneden.
Gebenediet zynstu hoch gelouedt a marie
 v bist eyne blome vith vor allen liline.
Hebenediet zi de boetscap dmer to comsticheit
 de eyne beweringe was all vuer zalidheit.
Gebenediet yn de hemelsche vader de sy leed gehewet
 vnde de zone de di soes to eyner moeder vper erden.
Vnde de hilige geest de di in dmer moeder lyue zwedet
 en gebenediet zi oec de vader vñ moeder de duch theele.
Marij maria in erer moeder lyue gehilget wurd
 dat hadde de wijze salomon ge openbaerd.
Hec sprac ih were eyn beslotene trouwgaerd
 vnde were ih born mitte ingezagel wel bewaerd.
Doge noch in erer moeder lyue was besloten
 dorward en de grade des hiligen geistes in gegote.
Vnde waert bewaerd mit dem ingezegel der drenaldicht
 ho dat an ze ne mochte nene vñ vledichheit.
Ean disser zaligen jongbrouwen louczam

Balaā p̄sigiūc om̄i marie p̄ stellā. Nuōr. xvij. cap. 1.

S p̄ ac d̄ h̄ilge geist. D̄och den p̄pheten Balaam.
 D en p̄pheten wārt gelouet vele gude / m̄ genoegh
 S at he ouer jacobs geslachte zolle gene eyne vloer.
 D o zaante god zinen engel dan en teghen
 S e laerde vme den vloec / m̄ eyne zeghen.
 D it geschach vor godē geloed zeer verne
 S o Ap̄heter d̄t d̄ sulue balaam van enen sterne.
 D e zolle up gaen van jacobs geslachte
 S at zal me vstaen van marien to recht.
 W ente se d̄ ware leyde sterne ist
 S e vnde h̄ij neder leyde d̄ ware a ist.
 D ie sulue leidsterne was vme grote noed
 M it zinen hulpe heb mi v̄komen den ewige dood.
 M ir even geloyde zulle mi dat meer ouer varen
 S e mach ons in al vrenzen noede wel bewaren.
 O zündet wo groet sine zünde ist
 S v zalt monmer trouwelen an crist
 D v zalt disse leidsterne siede an zein
 S o ne mach di monmer mehr arges gescheien.
 D issē leidsterne gach d̄ zündige theopholus an
 V nde quam to der grude gods mede al zonden wac.
 O gote ihu help ons dat wi en also mote an zein
 S at ons monmer mote arghes gescheien.
 W nde dat wi en also moten zyn in disse ellende
 S at wi vnde leuend brengē op een gud ende. Amen.

Matias hec m. v.g. In legeda de natitate marie. Cap. viij.

Met voer heb toe de goedscap van vryen vrouwe gehord
 In sole wi hore van eerhilligen gebouert.
Dan come dauides geslechte so was ze tot gesproce
 Dat ysayaas af hadde gepropheteert tot gesproken.
Hie spilteerde van cynamen enne van cyna blomen
 En gouden vathel pessen wortele tot comen.
Dat rypte zolden rouwen de hilge geest van zme gawe
 Van mercket wat troestelens is gecome dat auc.
Syn desem rynze vrye leue vrouwe betterkent ist
 En den blomen en bint ihesus crist.
De vij gawe dat zyn zcuuenlyke medecyne
 Egen en vij houetsindt vrye er femme.
Ce erste gawe is God vruchticheit
 Aen mede vordryue wi de houardicheit.
Voldt mi bedencken wi sunfer vstote ward
 O vruchticheit wi god van bewaerd vso dor houard.
Opac in allen dingen gode vruchten kan
 E henech de erste gawe des hilge geistes sonder wac.
Ander gawe is de barmharticheit
 Aen mede vordryue wi hout vnd vniiedicheit.
De heiligste mynselfe kan ziet ouer mynand pbarmic
 E mynzame mynselfe inbarmet ziet ouer de arme.
Tome mit bedrouwenen lieden medelijnde helpe kwy
 E henech de ander gawe des hilge geistes sondewach.
Ge vordre ghane is de wijsheit

Virga vestre significat maria. vlaic. vi. cap.

Dat mede dryue wi den toern van de doerheit.

De toern te maken also vreescheden den man

Dat he gode noch den luden nicht gelouen kan.

Dat die graue leert ons na gode vnde nadie lide leue

Dnde in al wizzen werken so eyn gutt blyc gheuen.

De godt van den luden gelouen kan

De heuet de kerke graue goedes sonden waen.

De veerde ghane is de staerheit.

Dat mede dryue tot waire de traecheit.

De trage mynsche ne can nicht hiden doch god

Dat die graue leert ons hiden van holde godet gesiod.

De wie alle dinc doch godt moel gelinden kan

De heuet de veerde graue des sinaten geistete zond' waen.

De vijste ghane is de rechticheit.

Dat mede dryue wi tot ons de gricheit.

De ghirige mynsche wil so zim gutt meerien

De rechtferdige mynsche volget gode vnde herc.

De recht ons dat wi dat vigenlike godt genuch

Dat dat gut van den ewigen leuen.

De dissem rade godet volgen kan

De heuet de vijste graue godet zonder waen.

De zest graue is verstandicheit.

Dat mede noedryue tot ouermaricheit.

De ouer voldichheit maken de mynsche mit zeende oge blint

In vstandicheit leerd me teme' gelyke ding.

Porta clausa significat. mariā. Ezechielis. xluij. cap.

H ijsstu eyne schone blome ceder de zunne
D at bi zo u kenne dat get sconce ic boue alle wüne.

E one godt also bi den creaturen pkeime can
S one heuet de zeste gawe godes wol vorstaen.

D ie zeuende gawe dat ic de geestlike zondheit
S ave mede vdyue my heye lust vnde vinkyschier.

W ande mynsche smaker des hilgen geistes zondheit
S o dunctet em alle vleisslike lust. eyne buntersche.

D e zedane lust van godt heuet vnaen

S e heuet de zeuende gawe des hilgen geistes sonder wan.

D isse mij gawe 3m vne van dem mijne vntstaen

E e van her pessch wortle ic op geghaen.

C un welter wijnse dit eyne eu blome brengt zolle
D at was dat got an der beslotene poorte bewijc wold.

E zechiel zack eyne beslotene poorte staen

S e zolle besloten bluc vñ got zolle dat dach gae.

H o zolle maria eyne regne maghet bluc

V inde got zolle gesloen werden van arm hyc.

W y mogē oec de geboerd vñzer leue vrouwen

A en eyner anderē figure wol beschouwen.

C alomo buweide gode eyne tempel grot vñ lanc

S e hadde boue vme dierhande vme ganc.

D e beteyken ij erone vñ dierhande vndheit

S e vñzel leue vrouwe in den hemelsche drecht.

D e erste ic di megheide erone

Tempel salomois liget maria. ij. iij. vi. i vij. Cap.

D e wert du dar vme to lone.
 D atse dat maghetdom alle erft heuer betracht
 v nd hester mit reynheit inde vme gebracht.
 D e ander ys der merteler crone
 D e wurd marien dar vme to lone.
 O at ze was eyne merteler vme
 a n eren zele vnde an eren zyme.
 W ate wat vme leue he an sime lyue leid
 D at leid ze an eren zele mit moderlikeit jaenheit.
 M aria heuet oec den predikter crone
 D e wurd du dar vme tho lone.
 D at ze de hoge predikter vme was
 D e all vnzehere waerd to zamene las.
 V nd meer wan alle prediker van godt wistte
 v n was eyne lervcr der apostelc von ewangeliste.
 O tempel salomois was van vntz mormel getijzer
 v nd bymme mit roden golde wol geformeert.
 H o was maria wch mit maghtelic reynheit
 v nd vngillett mit rechter leyue von barnherticheit.
 I n dem temple was oec besloten 1 vnydelste fin
 D e vpte temple wezen wold te ghinc dar yn.
 H o was in marien besloten de waer godheit
 D e ons den wech vplaurt to hemelic heuetlicheit.
 O goete ihu doch dmer leyue moder ere
 I ach vne den wech vleyzen vnumet mec ! Amen

maria uito dño i templo offetur. i legeda de nascitatu be. m. v

Gebreken gehord na jachym bedcap von marie geboren
 in zole mi hore wo ze wort gebracht mit tempel voors.
 En wort geoffert inden tempel onzem heren
 dat ze god deseynē zoldē von de hylge scrift leren.
 D^en offer hadde god bewijet an eime guldene drijfse
 Eⁿda wort vtem meer gethogen gelijc eime willeke.
 Iⁿ eime lande dat god dit wunder dede
 A^t dat plach men de zunne en to bede.
 D^an was in dem lande by dem meer
 Eⁿ tempel gebuert inden zunnen ecce.
 S^en wurden des to rade dat se de zunnen ecce woldē
 V^{an}nde offerē en de gelue tafel van golde.
 T^{ot} he de werlt woldē de tafel bezien
 D^{at} inde dat wunder dat dat was gescheen.
 D^en disch breech den namen inden lande
 A^t dat he hette dat zunnen disch inden lande.
 W^{ie} dat de tempel bi den meer inden lande stond
 A^t dat vnde vnde de lide den namen inde te vnde.
 D^o god marie to const voore bewijzen woldē
 D^o zante he dat den wunderlichen disch na golde.
 G^{elijker} wens also se disch mit tempel geoffert woud
 A^t dat was inde tempel so ghebruyd marie vacid.
 W^{an}de wort geoffert gode te dat is de maer zunne
 D^en mol is aller vrouwen eyne wonne.
 A^t he de werlt beghere de den disch te schouren

Censa aurea.

**sicela aurea offer. i templo solis. isablio. i lib. viij. valerij
maximi.**

a ho begherde oec alle de werlt dē to const vñz trouwheit.
 D e gelue dijsch was gemaect van clare golde
 ro entet gott an marien reynheit bewijze woldē.
 M aria was guldē. an den zele von an den syue
 E uysch vnde reyne bouen alle reyne.
 M aria is oec by eynen dijsche voze bewijset
 w etc de mynsche wart na dem dijsche gesprizet.
 A ho heb van van marien de syue genomen
 D e na dem hemele hñz neder is gecomen.
 G ebenediet si de vil hilige dijsch in alle wijs
 v a dem vns gecomen is de vil hilige sprize.
 B ebenediet si de moeder vnde de vader da maria van is gecom
 S at offer want ghade to vngem vromen.
 M y lezen des nicht inde olen Ee
 D at verna offerde zime dochter. sonder hepre.
 D e offerde zime dochter gode
 m en niet recht na godes gebode.
 M e offerde zime dochter gelijc eynen we
 a he men to done plach inder olen Ee.
 B e en zolte also niett hebben gedac
 h e dest zee vnbvijfliken dae ach.
 D at he ge offerde doet alje ij vrea
 D o mochte ge gode niett ge dynē me
 M e maria wart ge offert redelyken
 w ente se deinde gode ewiglyken.

Ieppe imolauit dño filia suā Judic. xi. Cap.

Ier ieppe dochter merende do ze zoldē fierme
 vnde zoldē nenerhandē vruchtē na zid erken.
Dar vme was ed datē do wōl wistē
 dat vā ecrem slechte mēltē gebore wude wistē.
Auer dat ze beweyndē clageliken
 dat he land maria galicheliken.
Het ieppe de offerē zime dochter dat vme
 dat he zime vriendē do hadde vluinne.
Maria wart ge offert to eynen oerfunde
 dat de mynische alle zime wende vluinne.
Do disse zalige maria jude tempel quam
 mi regne hillich leuenē ze wi ziel nam.
Se begundē zit alic male gode to gheuen
 vnde an hemelscher beschilderinge to leuen.
Car vme is ze gelijket der coningen van pfien lant
 dat aff dat ic wōl zeggen aste hant.
Ge hadde op eynē thorne eyne gaerde
 dat seshone conigne vñ edel van aerde.
Dar vppē zo wonede de seshone vrouwe
 dat ze mochtē eure vader lant beschilderen.
Aho beschouuedē maria alijst eures vader lant
 dat ic dat ewighe hemelicē gheuant.
Se deuēt zit in aller hillicheit
 in allen doeden vnde barnhericheit.
Ge plach duldich oetmodich vñ ghesozen to wege

Regia psal' oteplat' priā de orto suspēsili. i histō. scolas.

simp daniel'.

- 3 e plach to walcene vñ hilge boek to lezen
 4 at ze lac dat vor nam ze woll
 5 ene ze wat des hilgen geistes vull
 6 anerze inder scrift vand dat van gode was
 7 at küsset ze dat lac ze vnde reddet las.
 8 an andre juncfyn ginge ut dem tempel
 9 obleef ze dat jyne vnde bedde vñ wermel vel.
 10 e dede gerne mit wierte wat er god geboet
 11 en ledt zic momec slape sden dede er grote noct.
 12 slayme dat eu licham vnder wielen sleep
 13 en herte doch walcke vnde to god reep
 14 e hadde zee zote reede vnde mit vele woerd
 15 der ne ward mywerde hard reede gehoerd
 16 e plach to groetene alle luke leifliken
 17 e ne vsmade veder den arme offe de riken.
 18 v'antlat karde ze neder mit er' oge zadi ze god an
 19 v'mat slach ze er' oge up. iegē enighen man.
 20 cyne crancfen eder acme plach ze to v'sinaen
 21 e ne plach oer mummec leddich to ghaen
 22 e hadde een zalich leuend vñ also hillich
 23 at manich een gebilde an nam. vñ beterde zich
 24 at me' gude mach gescreuen vnde lezen
 25 at ie altemale an disse hilgen maget geweze.
 26 zoete ihu help dat wi ge also eer en op disse creden
 27 at wy van w leyden momec ghescheiden werden. Amen

Maria uirgo desposatur ioseph. machai. primo. cap.

Ghebben gehord wo inde temel waerd gebracht maria
 in zelle wi hore. wo ze josepe trouwede daer na.
 wij vinden. vijn. zake bescreuen
 wat vme datsc got to mane woldt gheue.
Co dem eersten dat mynand ne hederlozen waen
 dat zeij kind hadde bute de echte vnsaen.
Co dem ander male. vme datsc heder eyne desvred wa
 dat se ne darste nergheint alleynie gaen.
Co de derde male. dat de duvel mocht mocht god se ware
 ha he he zeghe eyne maghet. anc man gebaren.
Co de vierde male. dat josephi zoldt eyn getuych sijn
 dat maria were eyn regne meggetijn.
Co dem vyfde male. vme dat xps slechte
 in oelte bescreuen werden to recht.
Dat mi plach te geslechte alle to besarue
 a mane. to mane. vnde mocht vande wijne.
Co de zeste male zo bewizde god. dat et echte
 te ere hillech vni gut. vnde eerlich. in recht.
Co dem zevende male woldt god dat in behrizen
 o ster niemant don woldt. he mocht nochstat maget blive.
Co dem achte male. dat mynand hadde quaden waen
 dat god de gene de inde echte zim. woldt vnsaen.
So ad heuer magdom leif vni oec dat echte.
 vpp datsc dat jme doct. vni leue to recht.
Hillech vnde gut ic der echte hillech leuer

25

Sara filia iaguel tradit thobie. thobie. viij. ca.

W e dwoē noch beter. De megeden wil god dat bestē geue.
 D e ersten luct loen wert dertich valle.
 D e tweede luct loen wert dertich valle. den meghete. C. valle.
 A yssing is dure en dat ic meist in myn genoest
 G eet is zulver noch beter so dat gholt.
 E chone is der morghensteerne vrouwe
 N och schoneit de mane aller sondest is de zune.
 Z oet duncet den liden de vrouwe des erdenkes
 N och zoter des gradizes aller zotest is des hemelikes.
 I ll ist dat de magedom mol te beste zijn
 O och zo en docht ze miest. dat enspiern kuyfch herte by.
 W e cyne maget an dem huyt om nicht an dem herte ist
 S e heuet den megede vrouwe porlore vnde ge myfft.
 D e bouē er willen liet gewalt om ouerlaft
 E ne tot vrouwe dat nicht den megede vrouwe gafft.
 M me de ouerlaft wil ic god sunderlinge lamen
 D at zo zal ze hebbe den meghede vrouwe.
 E o we de vrouwe vlijst mit vnsorle om anderē nicht
 D e mach ze nieten brijen mit rube om mit bicht.
 S o we ze moedwylent vlijst an dem huyt
 D e ne mach ze mit nenen rube weden gebrige.
 I ll groet marien cyne manne gegeuen
 N ochstant zo ne wart er dank ic to mane my bewegen.
 D auf vrouwe wart se an der juncfrowe schare gewizet
 G ij vrouwe go ic ze afdeouet vnde gepryzet.

Turris batis;

Turris utrata batis figura maria. i histō. scolas. sup madra.

Dat my gheym loze dancē in er herte ne quam

beoy

S och zo was eyne vrouwe de hadde. vñ man-

S aia hadde. vñ ma vñ blef nochtant regne

M aria mocht bet reyne bluse bi enē alleynē.

A ochte asmodeus beware sara vor d'marie schare

V elc bet mocht got marie vor eyne ma beware

A lgo dient al ioseph zack marien ar

S o zack he eyne godlyken schijn van er ga.

A ar vnmie ne dorste he ze mome anzeen

S en moste dame van vngeschicht gescheen.

C obras vnd sara helden er kijfheit in. nacht alleynē

M aria vñ ioseph helden er magedom ewich regne

I osep hadde den willen dat he aue wif bluse woldē

V nde got face enē dat he marie bewaren solde

A licht dan vme dat se sinet hadde bedroftē

M en dat he dat best doot der lude vruchtē

W ente got molte zulue synet behoeder

S onci vntorenē herte leyne moder

M aria hadde eyne beware vñ hemelinkē

V nde eyne wippe dem erdenke

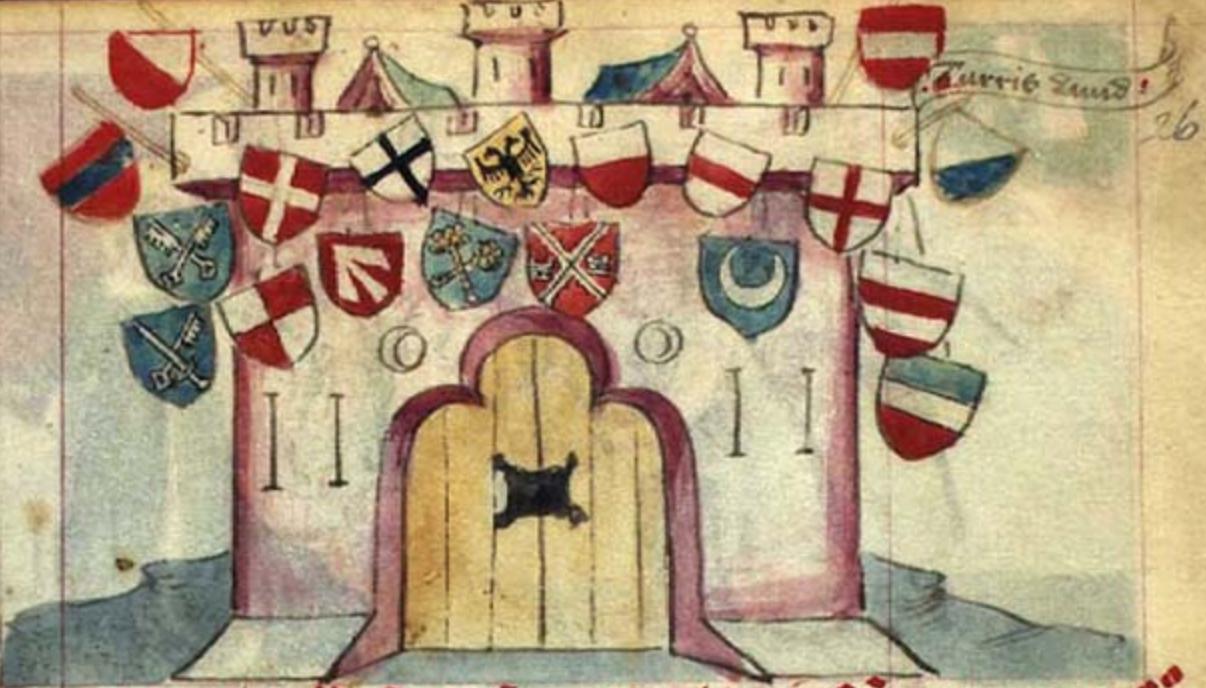
R v sulle gi wete dat all waer ic

M aria ic geliken eyne toone. de het Marie

E was also starc dattene. ij. hederē alleynē

G escherē mochten vor alle de wulde gememere

H o staed was maria goedes moder

Turris. dd. de q̄ pēdebāt mille clipei. Canticz. iiiij. c.

1 ente s̄ starcke gor was geluz et behoeder
 2 inde hadde ze mit allen doeden gemalet zo vast
 3 at to er te come ne conde nenerhande ovlast
 4 al vme is se oec gelijct comint dawitce toer
 5 al hingen wylch salte vme unde dor vore
 6 e salde zyni er doede vnde gode gewerkt
 7 e marien maecten vaste vnde sterck
 8 e was also stadt vnde vndervryndis
 9 at er bekeringe eder zude mochte scaden niet
 10 e v̄dewiss v̄d zic mocht de zunde allerne
 11 onder aed van anderen liden algemeine
 12 e was eyne seone maghet in allen gebere
 13 oclant mocht ze my na boeslken begere
 14 etc tot er vloet eyne gothike crast
 15 e hadde also ouergrate masst
 16 datse alle quade begeringe conde v̄ laghen
 17 an den gemie d̄ ze an zaaghen
 18 elster vns also dat eyfressi unt sinev tradit
 19 e slangen doot v̄d zic vleem v̄d v̄laecht
 20 inde dat felue doot oec de wijngader geraed
 21 so he in zynen bloesme sted
 22 also vordreif maria van alle man
 23 uade begeringe d̄ ze v̄ gelegen an
 24 zote maria beware vnde van quader begeringe also
 25 at wi ewich mit di bluc v̄n mit sine lynde xpo **Amen**

maria cōcepit filiū icorupta. luce primo Cap.

Ghebbe gehoor wo Maria getruket wārd
mi gōle wi hore wa ze mit xpo icē bezooched
De wylē zich bereerde Joseph to der brūlaft
do brachte gabriel aparien de bodeschafft-

nde ze hant zwaanger mit den silagen criste
dat jōsep dat niet van ne kwiste
o he dat mercede do dachtele in gme moet
et en mach anders niet wugen danē quet.
den is nicht da nener vinkysheit to gecom
de vader en se my gheyne voeschheit vnomen.
e hadde all er dage gewest blysch vnde resme
ne en hadde my mit nene marie ghemeine
e plach vele to vaste. ze was nene drenterime
en beschymptc myniate ze was oec nene dāserime
e plach to vleene alle gemeyne stede
v uē wat gerne alleyme an eem gescrede
e plach to squalere alle yelheit
v uē was in deme temple van eren bindheit
z eder ze vien tempel weder to huse quam
z ois ze so besloten gewesen all eyngan.
y wunderl̄ war van dit wesen mach
en te wēte wēte to vullenbene plach.
d yē by manc an er mi vullenbracht
d at ysas p̄feterde dat he sprach
d at eyne maghet zoldē h̄ kint vesaen

Dñs appariuit moyli i iubo ardēt i i obusto. Ewodi ij. Caplo.

S ir gaest moest wezen na mynen waen
 O ee hirac de hulce geist dor se ghlyten balaam
 S at van jacobe geslechte zolde i sterne op gan
 D o meynde he dat eyne maget zolte gelijcē crist
 1 d mach mol zim dat dit de zelue stecme ist
 O ee zolte van jessen mortele eyne rode op gan
 2 ude daer wippe zo zolte eyne blonne staen
 D at ane zo was also gherwijn saachet
 3 at cristus wude gebore van eyner maget
 D at ic an dissen ziluen a darie
 4 die my wort dat ic van et vthine
 F ch en daer mocht mit et vmmme gaen
 5 etc ze den arwe crist heuet vntfaen
 Y osep bevruchtede zic also sinte joan baptist
 6 en daerfse niett doopen den waren crist
 C enturio daerfse ene mocht bidden vnd zim dach to com
 P etrus daerfse nichtt mit em in dem selcke wonc
 S unamitie daerfse nichtt wonen mit helram
 A bo en daerfse oec joseph mit azarium
 D o joseph also in zinem herten gedachte
 C yn engel em te tredinge to weteren brachte
 W o dat ze eyne regne maghet were
 V ude van de hulce geist hadde Emes zwee
 I sse wonderlike bezwaeringe vnter vrouwe
 S ec god. moyses in eyne busseje beschouderen

vell. gedrois ipletu ē vorc tia sica manēte. judic. vi. cap.

De busch brandende volce doch niete gme groenheit
 a ho wart maria swanger unde vorloes nicht er knyfheit
God qua ijden busch vme de zake
 s at he de poeden woldt vry maken
Aho qua he oec in marien docht den willen
 s at he ons vryen woldt vunder hellen
Mer do god woldt mynsehe merken
 s oe nkoec he marie bouc alle tenft op erde
Dat wat to vorc bewijet an eynen vlyst wulce
 s at god mit dem hemelschen doulre laed n vulle
Do gedeon to dem strijd varen zoldt
 s o bath he gode dat he em helpen woldt
Dat he den zeeghe an den vjenden gewuinc
 v ne des zoldt he em geuen eyn oerfunde
He woldt i vlyst leggen op eyne ouwe
 s at zoldt god n vulle mit de hemelsche doulre
De erde dat vme lang zoldt niete werde nat
 e d geschach em al va gode dat he do bath
Dat vlyst is maria unze leue vrouwe
 s e wart alleyme n vullen mit de hemelsche doulre
Vp all erdenke ne wat dee neyne niager werdenck
 s e den hemelschen dorv ontfanghe an sich
De ewige god van hemelrije
 w olde marien eyne vlyst wulce gelijck
Dat en dedt he niete gondes zake

28.

Rebecca dedit potū dīzar suo abhe. Genes. xxvij Ca.

vō ene vander wille plecte mē deder to maken.

Alio waert van marien licham gemaect h. clēd

Dat mede dat berleyde wart de godheid.

God de deidec zet mit ons ghelyke

Vo pte dat mi geleder wurdē in zme rike.

Dat maria zoldē ghade moder zyn

Vo ut was oec an **R**ebecka gelowde schijn.

Abraham zante eyne wt via zyne knapen

Sat he zmen zone eyne bruid zoldē schaffen.

De knape qua dat vele junczouke waren

He banch immichiken gode vnsen lieuen.

Vo elkeit zmen jachere to seile woden zoldē

Sat de alleynē en dencken beden wolle.

Do hōd em rebecca ene kame.

Vnde de waerde he mit zic vā dame.

Alio zante god zinen engel to den eden

Vo me eyne maget de zmenne zone zoldē warden.

Maria auer dem beden drincken hōd

So ze gelouen woldē an zyne woerd.

Fch bny eyne deerne godet sprac ze

Na dymen warden my geselue.

Dat vme wardē dem zone godes to deple

Se gebenedie maghet kipfel vā reyne.

Co doete ihu lat vā alse ere dme minnesheit

Sat mi ze mote beschouwe hider ewige godheit. **Am**.

Salutis dñi nostri ihu. xp̄i. luce. ij. Caplo.

In voer heb wi van godes boedschap gehoerd
 dat zulce wi hore van ziner hilgen gheboerd
 De geloerd begeerd maet de engele alleerne
 zondet oec de ganze werlt all ghemeyne.

Her vrome reepen de hilge veder op dat hemelijke
 tot spreken mit begeringhe alle gelijke
Her zende hir neder dat lam. dmer godheit
 ee zende hir neder dmi licht om dme waerheit.
Her wylde vne dme avelat zo moge wi zalich warden
Her zende ons dmen zone to der erden
Her god woldt gi den hemmel to ryten
 tot wolt iulue barmharticheit hir neder gethen.
Her ney ghe den hemel unde cum hir neder
 hir veile tot dme hant om loze ons wedder.
Her gedachte an dme grote barmharticheit
 hir ploeze vne van onzen groten jaemrichet
Her com hir neder van male waer dme doord
 s van van dinen profeten hebben gehoerd.
Her zumc mett om com snelliken hir neder
 hir vntfa de mynschheit om loze ons wedder.
Her vne ne can mynart galich maken
 sondet du alleyne de vne heuer geschaepen.
Do ze lange also reepen so bewysde he barmharticheit
 tot quan do om lozde ons vter jaemheit.
Cat was an eynen gevangene to voru geopenbaerd

29
Pictura pharaois uid. uitē i sōpnis. Genes. xl. C.

D e in comig pharaoē karkē gevorpēn wārd.
 H e zāch vter erden gewassen eynen wijnstam
 D an duchtē em. m. tūnghe wegen aij
 E m duchtē dat he vte duchtē inde cominge napp
 W a den frude vnde em to dremende ghaft
 D at bēterkende dat he zoldē blyme. m. dager
 V ter vankmisse comen to ghenader
 D esse redē zulc wi nu geistlichen kerch
 T o der hilgen gheboerd onzes heren
 M eet danc v' haer vor gheide geboerd
 W ae de mynsche gevange dat gi nu af hooerd
 D at na woest vter erden em wijnstam
 S o got da marie in disse werlde quam
 D e in ewige dat zim. m. vounderlike singt
 S e me an ihu xpo. alle berynt
 D at ic līf vñ zele. vñ de ware godheit
 O ed mogē de in ewige zim. de hilge vrouwelicheit
 W it dessen wijnstame wārt geperset de rode hem
 A ij dem stilen vrydaghe mit groten pijn
 W nde an dem derden daghe dat nacht
 W art de mynsche vter vankmisse gebrachit
 W ente den edelen wijn dranck god also
 S at he waer also blyde vnde also vre
 D at he alle zime thornes v̄gat
 W nde den mynsche al zime zunck v̄gaff

Virga aaro g'miaue o. natuam. Nuor. rvj. Ca.

Dessen gelue myn heuet got vne geslagen op erden
 V ppe dat he alle dage te troest moghe werden.
 W ente wi ene alle daghe vrohoernen
 D at wij en daer weder mede moeghe vroocene.
 G elendcht yn de godes barmhartigheit
 E vnt de zilue artzedyc heuet bereit.
C geschach oec inder zuluen nacht
 S o ryc te der werlt wart gebracht.
 D e bloeden alle de mynagarden van engader
 D at wolde got dem volke bewijzen by.
 D at maria den zuluen vpm ghenaet.
 E eto vorc bi dem wijnstame beterkeit was.
 M aie zo heli wi van dem wijnstame gehocid
 V nwo wi vloet zyn mit der zaligen geleerd.
 M u zulle en merken yn aronis rode
 Y n welken wenze maria mynd godes modet.
 W im welken wenze ze thelde de hilge crist
 D e alle den werlt is loeger ist.
 D e rede bloede vnde droech vrucht in enen nacht
 Y eghe der naturen loop van godes auctor.
A hoochte maria de vil regne ghude
 S e vorc beterkeit was by dat roode.
 D e gebraed eyn knyt sonder man
 D at qua en van dem hilge ghieste an.
R u legen dat aronis rode inder nacht.

Sibylla cum propheta. cum pno. iux. solc. in cronica marini.

h addt mandel vrucht. word ghebracht.

I uder mandele schelle zijn vborge der kerne zondheit
a lzo was in ihu besloten vñ vborge de zoete goetheit

G od d bewizet zyne goedheit. den goede vñ de leide
w ente he woldt zalich maken. an ze leide

Continuans was zo geweldiche eyn heere

S ar d come sprake dat he j god were.

D o vruchtheit he sibylle der prophetissen
o fte te vanden zaken icst konig geghryssen

O fte oec summer vppc disse erden

e yn geweldighet comys soldt gebore warden.

T uuen zulue daghe also xpc geboren waerd.

E o waerd zyne geboerd to come ghe openbaerd.

S ibylla zact an den heimelc vme de zyne staen

e vne hondel na golde schone vnde wol gedacen.

D ar vme dat eyne maget mit eynen knie zact

E o gheleter de sibylle denne keyzer dat

D inde zede en datter knut gheboren were

E o were hemelinkes vnde erdenket eyn heere

D o de keyser vnam disse sine

E o vruchtheit he dat zulue knut

D ne leed wt kundeghen zyn gheboord

E at eyne nyman dolt holden vor eyne god

O wot ihu gifi dat wy si also vruchte op erden

E at wy nomenen van dy gescheiden merden. alme

Tres magi adiraē. xp̄m munia offētes. mathei. i. cap.

Glorycētē gebordē. heb wi vore hōdō v̄staen
 my zole wi hōren wo de offerhādē wārd gedaen.
In dem zelue dage do xp̄t geboren wārd
 o waert ed dren comigen geopenbārd.
Se zeeghen eyne s̄fione myen steerne
 y n dat oestenland van bethleem also v̄cerne.
Dat jme zege ze zitte. q. s̄fione cleyne kintelijn.
Sat hadde eyn guldene crūc̄t op deme hōude zyn.
He houden sprekēn eyne stemme
 m aket n̄ fūsliken van hemē.
In dat goedslie lant dat my gebroec̄ ist.
 e yn mye comign de hēt crist.
Ce quēme kintē. myn dagen in dat lant
 v̄ndē vūndē dat alle der werlt heylant.
Cisse m̄ comige zint bewiset bi te dren v̄t irbecine
 e comig lant dat water halde v̄ten boven.
In dat zelue lant van bethleem
 v̄tē en vruchtelen alle ever mynde gheen.
Igo en vruchtelen ocl disse m̄ cominge niet.
Ec comige herodes mit al ziner plachet.
Faspat melchior balthazar der dren comig name was.
Se dre hōde hēt abizar. godolzar. mi anazar.
Disse hōde zodien to bethleem eyne fonteyne.
Se comige zodien lant de comig dat myc sterne regne.
Comig dauid mons v̄z. v̄ne drikke de comige heren.

Tres magi amonēt. p stellā q̄c xpīn. i histō. magor.

S at zyne vuddere also vrome helderweren
 D e coningē xpīt de vrouweide zid doe eer zere
 S at zid de heydenscap begunde rōme to kere
 D at was vol bewijst an dijsen duch lheren
 C e vliet heydenscap to xpō gecomen waren
 D o ze vūnden to bethleem dat hylge kind
 Z e lieeden ene an den hemelschen coning
 O e offerden dem coninge mynen tholt
 E at was konig oock myzre vnde golt
 D at dijsse kingē aldus zolden gescreuen
 S at was inder olden ee voore ghezeen
 I n dem wijzen coning salomon
 Z e led zid maken eyne elpenbeene thronen
 D e was gecladet mit vodene gholt
 V ine dat he zilue dat oppe zitten woldē
 D ar up zo zact he alde een geweldich here
 S le coninge vnde vorsten de boeken em cere
 D inde der gelijke van salab de conynghume
 Q uam oec mit grote ge trecte dan hemme
 S e brachte dem coninge also zelvēne gholt
 S at ny des gelijke was ghezeen indē
 D e elpenbeenen thron dat is inze leue vrouwe
 E ar oppe hadde de hemelsche coning zme vrouwe
 D e zelue thron was gemaect vā witten berne
 A lzo was maria wiss kūrsit vnde regne

Tres robusti attulerit d[omi]n[u]s ag[usti]n[u]s de astri bethl. i[oh]n[es] i[oh]n[es] ca[er]ni i[oh]n[es] palip.

xi Cap.

De thronen was mit vodeme guldē gesinet vol
 a tho mas maria den bernende leue to gode rou-
Souen. vi gracie hooch zo stont de thronen
 s ar wippe dat zath de wize coning salomon
Aho heuet got zyne moder de zelue
 g ekronen van gehoget bouc. vi schae d'hillige
Dat syn priuache propheeten apostelen gemeyne
 m artelere lichtegere vnde juncfrouwe regne
De zelue thron vnsreden oec leue tevelue
 s e en apostele beteykent dat zelue
De marie dat mede vnsreden al ghemeine
 s atse er alse eyne vrouwen wold deynie
Dat moghen de en leuen wol beteycken
 s tweelf olden patriarchen
De god dat to hadde ut noren
 s at maria van ere slechte zoldē wde gehore
Sone op den zeluen throne
 s ronde n grote leuen scone
De beteykene de en tafelen van scripne
 s ar zyne stond gescreue te gode gehore temne
De plach maria godes moder to dragen
 s in even herten alle er daghe
Twe pylre te helden den thronen to beide syden
 s at he norghen mochtē wijzen eer glynen
Dat beteykent dat er vader van hilge geest te beyd

Thron' reg' saloniois. ij. iij. x. l. 1. j. palijs. ix. cap.

S e van den zonne moet my worden gescheiden
 D ie som throne zat in unze heire ihesu crist
 S e de allie hogeste coning ist
 D an quemē de coning mit grote eere
 V nde offerden unde anbedden unzen heire
 S e offerden em vol dierhandt tsolt
 S at wat myre wveroec unde abolu
 D en wveroec de presten to offeren plach
 S aer men by biterkenen mach
 D at doet marien kyndelijn
 S e allie hogeste prester zoldē zijn
 D e zielue offeren kund
 S or alle der werltē genepne zude
 D e biter myre biterken zine doct
 S en he hiden zoldē vme virge nach
 D at golt biterken datet zielue kund
 W ne unde is aller creature h coning
 D illa wi na des coninges hulde leuen
 S o zele wi em oec unze offer gheuen
 D en wveroec des geliedet unde der gniheit
 S at golt der leyne unde myre der kerwicheit
 S oect sien gaf dat wi di alzo offere op eerden
 S at wvnummen wa di gescheiden werden
 D ude to di mocht comen inder engle schae
 S et help myne jaspar melchior von baltazar. Amen

maria obculit filiu suu i teplu. luce scc. Caplo.

Tz voor heb wi gehord wo iste xpc unze hec
 alje cijn got wi als cijn coning ge anbedet wec
Hijz na zole wi haeren ronde schouwen
 den fercliganch unze leuen vrouwen

De dor gelosten ic den vrouwen respmghe
Der genen de an marien kinder gelyme
Aho en darsse maria nicht to der kerken gae
Mocht haide ze en lynd sonder ma konfac
Doch zo dedt ze alje ander vrouwe doch de wille
Vme darsse de gehord der kerken woldt zullen
Coplach so holdene godes ghebod
Vre ma all erem herten zoluende ge god

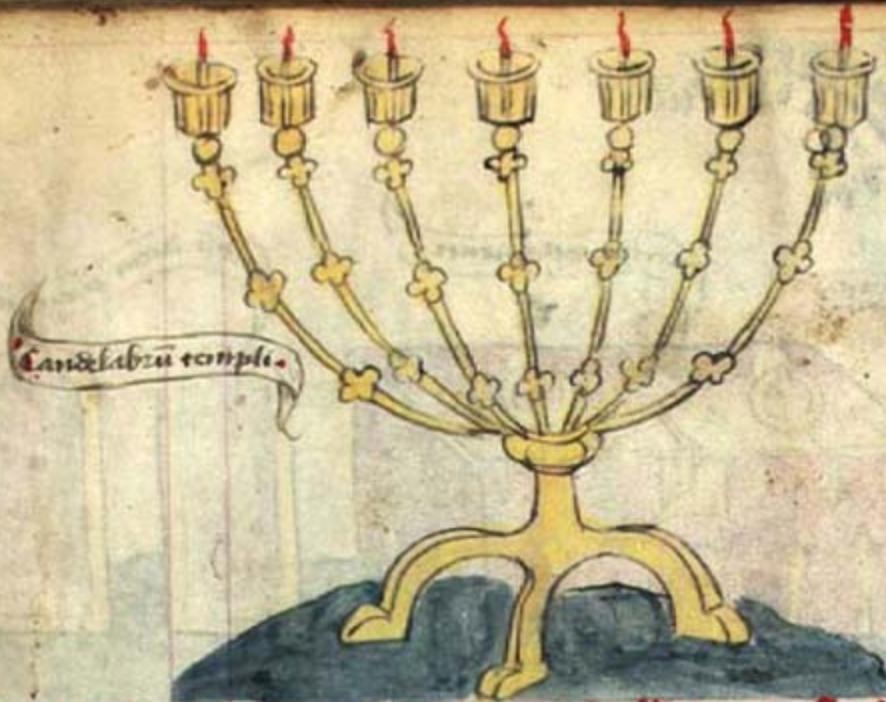
Car vme zo is ze gelintet deme schijne
Dat de x. gebode meren gesloten vme
Disse x. gebode wil ic u my bediden
Vme to leven den ongheloeide luden

Gra mische du zalt nene af god beden aue
Du zalt nicht ydelen naem godt name quert
Oec zaltu de hilgen daghe vijen
Dyne vader van dene moeder saltu eerch
Du zalt oec mynande bevingen inden doek
Su en zalt oec nicht stelen al heueste noot
Du en zalt oec nicht bedryuen ouer spell
Oec en thuge op mynande valsich ordelen
En beghere oec mynandes bedde ghenact

Archa testam̄ p̄figāu. vñ maria. exodi. xxv. et. xxvi. ca.

e eder mynare haue eder gelukte oft god
 D iſſe voorgenoede thēme gebed
 f ercēf in iij. ſcēne tafele onze heire god
 v nē leed ze leagen in cym ſchrijn
 s e was van holtē gemaakte dat hē ſchrijn
 b y ſeme ſchrijn ie maria op genomen
 w e te alle gode gebod hest ze vullencomen
 T n dem ſchrijn plach oet cym boc to wezen
 v nē maria plach oet hilige doke to lezen
 D at roas oec þme aronis blopende rode
 d at betrylende maria de reyne quē
 D e geblōner hadde bouē der nature ē crast
 v nē ſondēr madij þme to waert gebracht
 E yn guldē emmer was oec in dem ſchrijn
 o e was ear maria dat hemelſche brod þme
 A lzo was in marie lyue onze heire crist
 d e dat ware hemelſche broed iſt
 D at emmer hadde in rynghe vā golde
 v a menē mede dreghen zolē
 D at bi zun ij. houet dogete op genomen
 v a af dat alle quee merect zun gerons
 C at is meteheit vnde mifteit
 S roet oemodicheit vnde gerechticheit
 D iſſe mij. dogete meren alle gemeyne
 a n marien den būſſchen maget reyne

Cadelabry. cū vij. lucernis sigt maria. Exodi. xxvij. ca.

De sijn haide oec ij. ijnge van golde.

Sar menē mete op heffen vñ dregē zoldē.

Dan bijs bietekent konerhandē mynne

Se in marie mas der hemelhāc coninre.

Dente ze haede vullencomene leue to gode

Vnde to ere eueristen na gode gebode.

De zulue schijn was oec vol gesormert

Myt golde brune vnd buten vol gecynret.

Mzo was maria vñ dregē in fredich

Va bute mit hilze gelate vñ wat vñstandich.

Dat vme is ze by den luchtere bietekent oec

Se to ihlm in dem tempel godē stoot.

Dar oppē zo stonden. vij. lampen

Se to allen tijden branen.

Dat sijn de. vñ. barmherigheit

Se an marie merē to alle tiden bereit.

In disse vñ. merē motz vñ vñ oec vñliden

Vp dat wi vns willen peghen god oewonten.

Cy gullen sprzen de armen hundherigen

Vnde lauen de armen doestraaten.

De nafteden zole wi trecken esderd an.

Vnde de ellenegegen in onze herbergē vñfand

Dy zole gae traesten de franken armen

Vnde gevangene loze vñ datt ou pslamen.

De arme doden zole wi mit gunicheit begrauē

Puer samuel offert dño. pmi reg. primo. caplo.

3 o zal vme god mit den zuluen lampen begaueij.
 4 Ille disse wort mochte men seltouven
 5 en marien der gelbediden juncbrouwen.
 6 Oec zo is maria de zulue luchter al gewysse
 7 en den ware eyn dwoch to liestemysse.
 8 Dat vme dat wi plegen an lichmissen dage
 9 ernende luchter to den kercken to drage.
 10 Wijer leue vrouwen sinet marie te eerlijc
 11 toe an dem dage dwoch ze tot kerke vnde herten.
 12 E ginc wt stadt der gebouerd van bethyleem
 13 inde offerte gade et kind inde tempel to jherusalem.
 14 Dat was bewijzen an eyner vrouwe de hct armia
 15 wie et man was geheten heliana.
 16 Anna was vngeschuldigd van haede i. pme
 17 so te bewijzen an et disse wonderlike dmt.
 18 End gaf et eyn kind boue der nature recht.
 19 Dat was Samuel de trutte godts knecht.
 20 Anna de offerte dat kind vndem htere gesode
 21 op datter jumet zolte staen to zme gebode.
 22 Ho offerte maria et vsl leyue kindt
 23 dat et gegeue haede te hemelsche conig.
 24 Ho zal elc mysche zme zele offeren gode
 25 at se ewichlichen sta na ginen gebode.
 26 Oec god lat me si also offeren vp erden
 27 dat wij na dy minnen gescheiden werden. Amer.

Ihsu ducto i egyptū oīā ydola egypta ruat. ysai. xix. Ca.

Her voer heb wi gehord wo dat vnde htere crist
 mit temple zime hemelsche vader geoffert ist.
Datz na zelle wi horen vnde schouwen
 wo he vloe to egypten mit vnzet vrouwen.
Vme dantane moeden woldt herodec de koninc
 vte he zere hattede ihesum dat jungste kind.
So moste maria mit en tot dem lande thien
 o egyptē vnde vnder de herdenstchap vleven.
Do dit zelue kind quam dan all dat land
 da il de affghode to brecken altohand.
Alzo also to vozen ge pheicteret was
 vā dem hilgen propheten veremras.
De gülue ppheete hadde also gewestaghet
 dat i kind zoldt geborec werde vā enen magier.
Vnde danc zo zolden de affghode alle
 o egyptē to brecken vnde to valle.
Do dat woldt vā egypte hordt disse meere
 c spreken alle dat dit kyn dweere.
Weweldighet vnde medstriger alleync
 d ame en affghode alle ghemeyne.
Dnde wolden dit kyn dieren vnde disse zaete
 vde leten en schone jucbrouwe biltē mate.
Dat hadde op zinem ac meij knedijn
 c spreken dit zal in der ghode schaer zim.
Se deden en alse dene ghotlyke cere

**Egyptij fecerāt ymagē; vñ gā pūo. i histō. scolas. sup
ihemua.**

a hē den anderen ghoden de in dem lande were.

¶ inde tēt do ioseph quā māt marie al daer

¶ o hōuden hē p̄heteen hooode alle wāc.

¶ eē in dem lande to egypten ouer all

¶ art der afgōet cyn ghemeyne wall.

Dit zilue was oec lietikē in egypte lant

a ¶ eyne māt dat was moyses ghenant.

¶ y lezen dat to egypte in dem lande

¶ o was dat yſrahel volk gevangē.

Door hē den heydene dat gezelte to voer,

¶ dat q. kind van dem volle zoldē wāden geboren.

Dat af dat ze zoldē vintsaen grote schande

¶ eē hē dat volle zoldē leiden ut den lande.

Do comig phare disse zake v̄hoerde

¶ e māt bedronet zere wā den hooerde.

De gelied hē dat mē alle godē kīnd zoldē v̄dende

¶ ghe dat hē dat kind mochtē manē de andre krenke.

Men leuen onze herc god wil bewaren

¶ en ne māt nicht arghet wederer varen.

Do dat zilue kind mochtē ware vintsaen

¶ im moder dē vānd eynen guden vunt.

Se malede mit pecke vnde mit lyne s̄. schroen

¶ inde legide dat zilue kind daer yn.

Se zatet in des waters vlande

¶ mit kerched onze heren ghade.

moyses of reg. corona egypti cu hamor. i histō scolas. sup. exodu.

Comme pharaone docter de vant disse schryf
 s c sprac dat kind zall myne zyn.
Dat kind noch cleyn was von konde ghen
 o leed ze id vor eren vader de comming stach.
De comming de hadde eyne ghulene crone
 o at an stont sijn afgott haman zo schijne.
De crone satte he dem lynde up dor zin spiss
 o at kind waerp se to der erde dat ze alto will.
Dat zack i hadden vond roech ut zyn zweert
 o na spiss he woldne doet he weret wol zweert.
En ander sprac he zolt dat kind mocht slan
 o ent ic jd hebbet dat in zyne doerheit gedien.
Sc sprekken alle dat men dat zolt halen
 e yn vath mit glopendighen soelen.
Dat bi zo zolden ze nemen eyne leere
 o fiet van zyne doerheit te gecomen were.
Dat kind waerp eyne cole yn zyne monte
 o ad mede behelde ed zyn leuer en zyn gesunt.
Dat huz van disseem lynde ic ghe lezen
 o at soule vane van xpo eyn exemplarogen.
Dat kind to brac yn egypten des comminges afgot
 o at ane zo wolden bewonen onze here god.
Dat alle af gode mosten vorderuen
 o aner dat godet zone wolden mynsche warden.
Oat zulue was oec comming nabu god nozod

In nabugodinosor uid statua gradi. Daniel iij cap.

Secundus in cynem drome an cyne afgode was.

Sijn houet vnde zyn hals was gheuld in
me borst. vnde zyne arme de reue zulueren.

Sijn hand vnde zyne lenden waren van eere
zyne twe beene waren beide van ijzer.

Dan eerde zo ware meest te roete zyn alle leue
en ze waren mit ijzer onder schiede.

Eyn stee ward gebroke vnde cyne berge ane hand
de to sloech dissen afgod dat he vor ghehoude.

Dat na zich he dat de steen woege
vnde was d' een bergh. vter mate grach.

Sp' dem steene is beteykent crist
de na marie sonder ma geboren ist.

De to brack mit zynre groten machte
alle de afgode de daer waren geworacht.

Dan goldt van zulueren vnde van eere
vnde oec de van ijzer ofte van erde were.

De to brecken vnde to wullen alte hand
so dat kme niet quam in egypten land.

De zulue elyne steen jhesus crist
vnde eynen groten berge gewassen ist.

De so elyne scheen inder mynschheit
s' heft me zyne grote gewalst ob al gebreit.

Crhui beschermme vnde vor des vyndes gewalst
ind dat wi mit di gebreke dmer vrouwe marmozali ang.

Ihs baptizat̄ iordanē a iohāe. mat. viij. mar. i. i lu. viij. cap.

G heert uſi gehoord wo dat xpc vnde herte
 vond maria en jōcph te egypte geleden were.
 Du zulſe gihoren wo he van sime joħāne
 ghebriepet wort inder jordanē.
 W nre leue herte en bedroeffte der doope niet
 m en doch vromen wullen leid he doope zich.
 D e he gaf den doope de crach.
 A atse ons dat hemelintje op slute mach.
 V zulſe wi mercken dat op erden
 e lude drieſtaude wons gedoft werden.
 E tlicke werden gedapept indem bloede
 a dat ſijn de den doop lijen inden leynen wa gode.
 H edde aer j myſſe to den doope gaufen wullen
 e noe ne conde dat mitte mercken niett vullen.
 W noe de mynſſe daine word ſtorue dat aer
 h e heede de doope an dem geſte vnefaen.
 D e wurd doope an dem water iſt
 a hoo dearde gedoper vnde herte ſte argh.
 M inati ne maſt pi dat hennich uſe conen
 h e en heb een na diſten doope an ge genomen.
 C e hadde rey van enen haant dat een exemplē
 a dat ſtund mit waters vor dem tempel.
 D e old preſter inden tempel mocht ghien
 h e mocht vns oec naer doope vden gedien
 h o mecht vns oec naer doope vden gedien

siare enen i q̄ lauabāc̄ ̄gressūt̄ repli. u. sg. vij ca.

re. ylle van jiden hemelhoven tempel gaen.

Dat hant dat wat gegoten van cere

dat an ze gulle my nemien eyne leere.

W dat cer placht to wege allerleue goetsprize.

Dat ane zo wolden ons god bewozen.

Dat allerleue mensche marie doope nader naer

W ippe dat he andacht haest also god gelued.

D e woerde mach me in alrechante tungs spreken

mē de ordeneringe der woerde mach me mocht breken.

Gh doope si jiden namen des vaders

W inde des sonces. inde des hilge geistes.

D at handvath stond ippe xi. ossen van cere

D ar hi dat de xi. apostelen betrekken were.

D e godes wt woren vrunde waren alle name

W inde hebliken de doope gepredicket malle land.

N och dat salue cerene hand vat

W as oec mit spiegelen bezat.

D ar sic de prestere sime beslouwe zolden

D e jiden tempel ghooch ghan molten.

I ho zal elc mensche zinken sconven an

O fte he realien gode idet. Geblie mysean.

S imc zunē zal he scrutien en beschijnē.

S o maket enē doope altemale reddet myc

S imc zunē ne mach menen zo welc ge zyn

H e en weret also reyne also eyn kyndeliyn.

Naamā lotus ē i iordāc. mūdāc ē alep. iiij. iij. v. Cap.

Gat bewijzer vns oec h spittelsch man
Se was geheten Naaman.
De quam to clizeue den propsteten
 vnde begerde van em hulpe to weten.
He beual em dat he omge inde jordan
 vnde zode dat zeuenwaerf dat zime dwach.
Do hē dat dede he wart altohant zo regne
 vlecht also een junck kyndelen cleyne.
By des spittelschen manē angevalle
 in beteylent de grote zündē alle.
De an der zele zijn spittelsch von vniuegne
 vro gōet vnd vor zime hilige al gemene.
Naaman broesch dat to bin stundes
 dat bi zijn beteylent de bin houet sunde.
Dat wert de zündē al teqher na gedwac
 aner dat he de doope heuet ontfacē.
Dnde storue he also regne vñ also fin
 he noore to hemmele zondē pijn.
Vnde dat han zo ne mach mynē come
 een heb arsten de doope an genome.
Trouwē oec an den voedsel volle vor bewijzer
 dat wurden inde moesteme gesintzett.
Doze in dat gelouete land bestonden to gane
 o mosten ze eersten theen doech de jordan.
Alio mote wi doech de doope ware ghetogen

Jordanis siccatus est transitu filiorum isti. volsue. viij. cap.

e er my to dem geloeden lande come moghen.
D o nre leue here de heuet ons vore gegae[n]
 d o he de diepe ontfangt inder jordanen.
D ar bi zo mach ons vol zyn bekant
 s at so de jordanen zolden trecken yndat lant.
D o mocht dat schrym godet vore gaen
 v nde mocht myden inder jordanen stan.
A lzo lange wort ze ouer quamen
 g eide vee. vnde dat volck alle gauen.
D e jordanen s blef so stille staen
 v n ze quemē alle droghes vrees o[ver] gane.
D o ginct vord dat volck al ghelycne
 v nde droghe vpermen hupē. xiiij. gte sterne.
D e zolden to eyner tijdelijcse blauen staen
 d ar got zo grote dnyg hadde bi ze gedac[n].
D e schrym is unze here jhesus cristi
 l u deme al unze zalichheit besloten ist.
H e heuet ons vore gegange inder jordanen
 d ar vme zo zulc w[er]d alle de diepe ontfaen.
O fe wi comen willen yndati gelouede land
 d ar ons mōnnici bedroefnisse wert bekand.
D ar wi ons ewichlyken zullen vrouwen
 v nde got in zinen daerheit beschouwen.
D es helpe ons maria de regne maget fin
 v zee ze van xpi was dat ware sihem! Amen.

Ihs teptat̄. a drabſo. mat. uij. mar. i. lu. uij. cap.

Dit vere heb mi gehord wo vnde hec ihu crist
indē jordanen gheboepet ist.
Dit zole wi voerd hinc na hoeren
wo he dat woldē laten befoeren.
o hant also he gheboepet was.
o waert he befoerd van dem duvel satanas.
D a dem male dat repēt woldē befoerd werden
o ne macht neen minſchē aue beforinge zm op erden.
o hys dem minſchen meer beforinge to comen
o ed em neer in dem hemellicke zal vromej.
en we hir den beforinge niet wil weder staen
e en macht indē hemellicke neen laen vntfaē.
Dan xpo onzeme herc wi aldus lezen
o at he drieſene wijs woldē befoerd wesen.
D at aue woldē he ons eyn gebilde gheuen
o at wi in manerhande beforinge moet leuen.
o ante onzer vrede en te nene thall
o dat na staen datse ons beengen niet valle.
D me ons to befoerde zm ze alle vlistich
o ne gelijc dem stoue der zume zm ze vntallich.
E en dit beſteerd die dach vnde nacht.
o at he ons to valle brengē mit ſmer macht.
D at vore wil god loen zm me vrome knechte
o en disseme leuende truwelijken medste.
Dne hadde mit god de engele niet to bewarede gegeue.

Daniel destruicit bel. i interficit draconem. Daniel. xviij. ca.

v mact gheym mochte eynen sach nicht geluen.
 S clouet myd gebenediet yn de heylond
 T e ons dissen saligen heeder heuet gezand.
 D e hore vrient vbi den helschen afgrunde
 v or zachte unzen heren in dierhande zude.
 T nder moesteme mit vractzicheit
 v per tempel vander houc dichheit.
 A p dem bergste mit der ghi-icheit

m en vpt vwan ere al meter wonschheit.
 T at he de duuel mit wonschheit vordوان
 S at was to uoren berouet vnde bekant.
 M u dem helgen profetthen Daniel
 S e vvan den draken und od Bel.
 T o babilone inder groten stede
 P lege ze eyne eerne af god an to bede.
 D e af god was geheten Ell
 m a dem zedt me dat herozat zee vel.
 D em waert alle dage mit tempel gebrocht
 S rood ria-en steepel foernes gebrocht.
 D u by kannie wome brachte me oot al daer
 v nde wel schape gebraten all ghaer.
 P e slot vord den tempel to na even wize
 S es moargent en vaud me nicht va desser spruce.
 D e profete haden gemaket eyn scullen ganck
 h eymeliken vnde de erde verne vnde laadt.

Dauid misfeat goliâ supbi. 1. igü. viij. Caplo.

Dat gingen ze in mit kinder vnde mit vrouwe
 vnde leten vander sprze mische na blyue.
Go meynde dat volc dat er afgod **Hell**
 ghevretten vnde gedruchten hadde zo voll.
Vnde spreken dat **Hell** vnde eyn leuendich god
 vnde de pape hadde dan medt er spet.
Ger pape bedre schmisse moede Samel
 vnde voorstaerde te papen vnde oec **Hell**.
Vnde alle der papen kindere vnde er wif
 en benam he alcōmale en luf.
Fuer zuluen stadt was oec **H**ertje
 en wolden ze oec so eynem gode make.
He vrath oec vele vnde zore
 oec spreken ze dat he leuendich weē.
Samel sprad eyn god ne mach nicht sterue
 en wil ene aue sprecc vñ ene zweerd vderue.
He nam peck vnde sinolt vnde haer
 vnde hakte dat vna ene tocken al gaer.
Vnde stontene dem draken in de munt
 he barst alsohant metz zuluen stum.
Alwe vor delgede Samel te vrettere
 dat zo wie beteykent dat vnde here.
Vorwian de lefornige der vretselfheit
 en de boze viene hadde bereit.
Oec zo vnu ene leue here de houaerd

Dauud ocadit ursum i leouem. Ibidem.

Dat was oec inder olden Ee geopenbaerd.

In een daghe d'uiding Dauud de eyn cleyn mynsche was
vnde v'van den groten houerdinge gelycias.

Den duchte dat em mynāt ghelyc were
vnde alle den israelitischen heere.

Do quam Dauud eyn oecmodich schaepherde
vnde stede en mit zine clystere zweert.

Goliat dat is de houerdinghe Lucifer.

Ec ziel zatte jegghen zinen schepper.

Den d'uiding Ihesus mit zine oecmodicheit.

Ec he bewijste mit zine mynschheit.

Dan dan heueret he vne gegeue eyne lere

Dat wi ons zolen to der oecmodicheit bere.

Ghe v'van oec de beforinge der ghurichter.

Ec em de v'van hadde vpter berghe bereit.

Dat was oec te rore bewijst ghenoecht.

Ec dae den bare vnde den leueve stede.

De docht ghurichter were dat gheconven.

Vnde hadden em zyne schape ghenomen.

Datse ene beroueden dat wie em leys.

Ec stede ze beidt der docht er grichted.

Aho d'ide vnde leue heire Ihesu cristi.

Ec v'van all des vallen schapen v'rendet lyst.

Ihesu gaf dat wi alle beforinge more verwime.

Ec help ons maria de hemelsche koninginne. *Amen.*

*Hier achterste toe van diezen boek
wohlte alsi mit sume leysel
dat moeite v'led te sitten / mit
d'le figuren / wel al in latijn /*

Ips i ultia cena istituit sacrum. mat. xvi. mar. xii. lu. xxv. 10. xvi. c.

Tore hebbe wij gehoord lezen alto hand
wo xpt wurd bekendt. vandem bozen wond.
Dit sole wi dat na horen vnde voorstaen
wo he zyn leste uwend etten heeft gedaen.

He wolle vone zyne grote leyue berouzen
dav vone gaff he zid zilue ront eo eyne luyse.
Vnde zyn hylge bloet eo eyneem drancke
eo en lone wi cm mmer to vullen gedancke.

Dit was inder olden Ec to voer ghe openbaerd
o den voeden dat hemelsche broet gegeue wond.
God de bewischt den voeden grote laue an der spize
en he wolle ze vnde duzentuarue groot behuige.

He gaff den voeden vgentlich broet
dav zemelc gesprizet wurden in spuce noed.
Aen he heuet ons dat leuendige broet gegeue
dat van wi ewiglyken gullen leuen.

Dat broet was mama genaam
nde wond vter lucht hi neder gezand.

Dit broet dat wi van gode helpe genomen
dat is van dem hemmelijske hi neder gerome.

Att is de ewighe godes zone crist
e war god vnde waer mynsche ist.

Mana ne wad mocht me eyne beweringhe
etser hemelschen spize vnde zalige laminghe.

Harma hadde oec an zet eyne wunderlike aerde

Manna dat filius Isrl. i deserto. Erodi. vi. Cap.

6 y den vire zo ware ic hard.
 7 o wamer dat de zyne dat op schien
 8 o vsmeldeet vnde ic ghevaen.
 9 ar aue zo is vne geestlichen bewijzet
 10 a he de mynselue mit gode lichaam niet gespijet.
 11 s he dae an der leuenende leue vurich
 12 o weret an em de lichaam gode ewelte durecht.
 13 il he auer leue na der mensche lusticheit
 14 o vsmeldeet om vlier neyne galiechheit.
 15 w y legen oec dat manna inden duode quamen
 16 s ar aue zo zullen wi oec eyne leue vonsachen.
 17 p o me vnsface gode lichaam verdankissen
 18 d e vnsfanger oec den doo der gracie ewelikken
 19 w y legen oec van den galue brode mee
 20 s ater wat reyne twijf alle eyne frue.
 21 a ho zal he reyne vond syn vnl moledaen
 22 e den hulden lichaam gode wil vonsachen.
 23 m ana hadde oec an zy maningerhande smack
 24 d at me sedamalij pter overde melde vnde mache
 25 o bouen al vnde wi zodane smack me an crist
 26 s en gheen smack op desseit erden gelijc iste
 27 s o we gesinaker heuet der goetheit
 28 s ene ducken alle erdesche vconde bitterheit
 29 w y vnde oec van manna also gescreuen
 30 s at elo mynselue zoldt eyne mate vnd nemich

Agnus paschal. sigt. eucharistia. Exodi. rj. ca.

Agnus paschal. sigt. eucharistia. Exodi. rj. ca.
An goede gi mercken wunderlike moere
 vanden volke de praetsich moere.
Ce dat meci dame zinc mate nam
 vamen he redden to huet quam.
Sovant he zinc mate jont micht mee
 vne all gelijke zat. zo wurden ze.
De oec min wan zinc mate vul nam
 vane voldie vulle mate vda he to huet qua.
Dit qualue moge wi oec vda dem sacrament vnemē
 oewem oyn dene stukelijn wert geguen.
De haet also vele alje & man
 vde sanguine. **M** stukel vntfacen.
Vnde manet die redden to huet quemē
 o hude & ander zo vele alje & eene.
Diss qualue hilge goets lichaam
 vde oec voore betrekken ande paschalam.
De hude & dat paschalam eten wolden
 vwas geboden datse jd staende etc zolden.
Se mosten staue holden in eren henden
 vnde oec moste ze vop schadetten en lenden.
Dat er vdece mosten ze hebben sajo.
 vnde wilde luttike moste ze etc dar to.
Hip an gal oyn mynscijc nemē gude leare
 vde vntfacen wil den lichaam vndes heere.
Dat he gal recht vop scien. an zinc heilige leuen.

Melchisedech obcul. panē i unū. Scnes. ruy. Cap.

vnde zal sic niete to den zunckre welde gene.
He zal den staf des rechtens gelouen houde in zyne heide
 vnde zal mit rechtens blyfcheit schorre zyne lende.
He zal schoon de noote zynen begeringhe
 dat ze regne blive vor alrehande bevelchinghe.
De wilde laetike gantz bitter ist
 dat hi is beteykent de ware crist.
Cit sacmet was oec beteykent inde tijd
 o abraham gewonne hadde den stryd.
Melchisedech em so eere bocht
 vnde offerde em beide wijn van broet.
Dat he dat mede wurde gesprizet
 dat ane zo was ons bewijzet.
Dat christ zijn bloet vnde oec den lichaam ghem
 vns ghelyuen woldt in broet vnde myn wijn.
Als melchisedech dat wi af lezen disse dinge
 dat was eyn prester vnde oec eyn coming.
Dy dem zo was vnde beteykent vnde he crist
 dat eyn war prester van eyn war coming ist.
He is de prester de de erste mysse zaakte
 he is eyn coming de alle dinge heuet in bedwants.
He is eyn prester demerki al vnde zude zode blychten.
 he is eyn coming de ouer ons allen zal richtien.
O hilge coming lat din gerichtie also ouer vs gaen
 dat wij an dinen hulden moten bestaen. Amen.

Ihs. pſtbiut heſteſ ſuos uno iſo. Johs. xvii. cap.

Hebben uore gehord mo xpc gaf zme licham
 nu zole wi hore wo he ſine viende en machte benam.
 Do iudas den hilgen licham hadde genomen
 Do leep he hene vnde hette de joden comen.

Se queme in den ghaerden mit wape en mit luiden
 He ginc regen ze vnde vrageden wem ze zochten.

Sa specken ihesum van nazaret
 He ſprac ic bin et vnde zin beret.

Dar bewijze he zime goetlike crast
 Vnde benam den volle al en machte.

He mochtze ze alle hebben leue vorgaen
 Da he he inder oldē ee vate hadde gedach.

Do he de eit zie leed vp doen
 En mit vorſlindet beide saton en abyron.

He mochtze hebben geene alzo do he dat vijf zande
 Vppc sodomiam vnde gomorrah et he al vorbrande.

He mochtze mit water hebbē gequellet mete
 A he he alle de weest by noen tijden dede.

He mochtze ze oec hebben al ghemeyne
 A he lotus wifl gesleten vnde enē steyne.

He mochtze alle de plage hebbē vppē ze gezant
 Dat he leed gesetzen in egyp̄tē land.

He mochtze ze alle iassethē hebben ghemact
 A he des conges heet ſenacherib ſeneenacher.
 Huer ſuzent vnde twevman al diſſe schae

Saints of the world. In madibla arum. Judic. xv. c.

W uarden to affe die in eynre nahte dor waer
 D ar mochtet god zime viende mol hebbie gedaen
 H ade he ze wille laten doen oeden slagen
 H e mochtet ze minne gaven doet geslage hebbie gedaen
 A lze he inder olden Ech her vnde Onamende
 H e mochtet oec synnen engelen hebbien geheten
 D atse ze mit gheuerden hadden moeten doeden
 A lze he to vorre hadde gedaen inder olden tyd
 S o he zich vlohaeret hadde vype conig daups
 H e mochtet ze oec in des duvels gewalt hebbie gegeue
 A lze he juncoroume ~~pari~~ mane deit dor was zwie
 H e mochtet aer hebbie dat vijf vype ze gezaete
 D at ze alle werken to puistere ghebrant
 A lze he deit Rose und all zuuer geselschap
 W ike op twev noffen lande op ce spedeschap
 H e mochtet vrye vrye slaven inder zulue stund
 H ebbie rap ze conig lanc te ze alle hebbie dor bouende
 A lze he deit meer moesteme
 D en voeden vme er in vrye he
 H e mochtet aer vryde leuec manck ze hebbie gegeuen
 A lze he deit to samarien in dat land
 D e alle et hebbene tho reichen
 D en syn lande raeven bezetten
 H e mochtet aer wilde buren hebbie dor conig
 D en alle dat liff hebbes ghebonnen

Sang aadit vi. atos iuws aū wmerc. Judicāl ij c.

I lze he de elij funder te ryghen ded
S e helppen den propheeten besponte
H e mochtē synne enige heilie late comen
D e en alle er mochtē hiede benomen
D e ze gegehele haette vnde ghe reeden
A lzo ze hellhederum inde tempe deden
H e mochtē ze oec hebbē lauen beype rul madē
A lzo he dede conig antiochus te thymāne quade
H e mochtē ze oec mit spatzelschen guete sien
A lze he moyses broder van oec anderē had gedaen
H e mochtē er gesichtē hebbē genome zee hōde
A lze he den genen ded te helisen van te molde
H e mochtē en alle er arme heilie gemaket hād
A lze den coningē parolēn alleden hārd
H e mochtē oec morne hebbē lauen comen
D e en al europēne heide ghe monnen
V ude te eynerētē were menich al musselquertē gemake
D e te morne all te rethen hāddt in eenen nachtē
A llc disse sing vnde des ghetelle
H alde quertē oec gedaen got zu hemelintē
D at mochtē he oec synnen openden heilie gedaen
D en genen de ene bynden wolden vnde naer
A uer he en woldē zee mochtē naercken
W ene he woldē men en voord sprekē
D ude woldē ons bewijzen dat aen

David iccitat artigatos uirs. uro ipetu. ii. iij. xvij. Cap.

Dat he willichiken wolt inden doed gaen.
 Unde dat he dat wel mocht hebbien geweerd
 En epde aue wapen. vnde aue gheerd.
 Unde he sic willen weren in zynner noet
 En mochtte ze alle hebbien geslaghen daet.
Cyp zullen wetē dat vrye here disse dinc
 Aen zinen vryenden aldus beginet.
 Dat hadde he to vore an den figure bewijst
 Aen men ynder oeden. Ec dat af lezet.
There in verloren stadt hele
 En ouer en vryende beginnen zere grote welle.
Sampson. Erangar. vnde David de coning
 Isse in oeden mitter hulpe godes grote dinc.
Sampson sloecht zynner vryende duzent doet
 In iccynes ezelke lynebacke in qua reet noet.
Sangar de sloecht mit cync plaeck nien
 Nu of zeshundert man der vryende zun.
Cec go sloecht so vrome coning dauid
 W al vrye zynner vryende up cync thond.
Sindt male dat disse in also en vryende conde vslion
 En mochtte epde dit oec wel hebbien geslaecht.
Dat disse in also starkt waren
 Dat hadde ze al van epde vryem heren.
Sha ha lat vne in sine grage de starckeit kruen
 En wyl vrye vrye vrye maghen mede vryuen. **A**me

Hic dolose tradit⁹ a iuda p osculū. mat. xvi. mar. xiiij. lu. xij.

110. xvi. c

Gebben gehoer wo xpc zime vycende vreden
en zulle wijs hore wohc gaf in ere hand
do he an ge bewijze hadde zime acht
do gaf he en wedder en macht
met herte ze wedder gezundt op senen
atse wedder mochten jeghen en ghacn
ucaas gaf en eyn tykken do ge ene zodsten
at ge ene dat by yfkenen mochten
hys ac. zo reym ic kuisse ror zypic mond
en grupt en roder geluen stund
ey motene wisslic holden van rasse bunde
at he w niet mislape oder verzonide
idas de trat tho vryeme leuen heren
nde küssed en mit valscheit vñ mit von eer
hys gegroot zyftr meester myn
leua zo vreced he den schepper zun
Cvalscheit vor vacdinsse was voer bewijzet
so men wol inde olden Ee lejet
a enen vasschen vroderc de wat voab genaand
a 11 teme is oec grote valscheit beland
de imordde mit zynne groten valscheit
e ynen man Ee am myweldc do de ymich leet
a mazan het de en hau man ghuec
en voab also valscheit slacht ded
oab de nam ene by dem kyng zon

Balne mi frater.

Amasai.

Jacob.

45

Joab dolose salutauic amasai i icteat. u. iig. xx. Capl.

H e sprac En grader instu broder myn.
 H e küssed ene valschlycken vor zyne münd
 v nd doch stac ene to der zuluen stund.
 H er echter hand greep he ene bi dem bymme
 v nd mit der luchter hand stac he em dat zweerd zyne.
 D es zulue gelde zo dedt oec de valsche judas
 S e unzes heren godes vreder was.
 H e küssed unzeme leuen haer vor zyne münd
 g eluket wile oft he were een vil gode vrend.
 W ndt zyne meyninge was in den zuluen singen
 w o he ene mochte to den doet bringhen.
 O jude nu rime heuestu dat gedan
 S attu diuen schepuer als' gingest an.
 W at schulde mochtstu em gheuen
 S attu em aldus benemest zijn leuen.
 H e en dese sy nenerhande leit
 H e gaf si den apostelen werdicheit.
 H e gatt si by zyne lesten vrend
 v nd du geuest em ene valschke küss vor de münd.
 H e haddt vr all dissen werld
 m e leuen vrounde vor wroeld.
 W et den so hadde he vord noch en tot gelezen
 S e zyne zunderlinge vrou wome zolt wezen.
 D uit in de schare so hadde he si genomen
 u bistu mit der vienre schaefer segt em gecomen.

Saul nitebatur dō transfigētā lācea p̄mū reḡ xvij.

He gheaf di gehoest gelijc den anderen
 dattu zoldest inde land wanteren
Dinde zoldest prediken vnde learen
 wē dat volc to berichte vnde to beferen
Du zoldest te brancken maken gezund
 wē zoldest gebeete an viende inder helle grud
Ge mochten to synem gehoede rot varen
 wē an ze in einem mynische getweze waren
He hadde di gegeuen grotere welte
 wē ameige einem coninge cōder helle
Oec zo betrouwde he dy also wol
 dat he dy zinen schat bevoel
Dint battu dace vore raden zoldest
 du steldest dat af. zo vele du woldest
Du halest allen see ghenoech
 dat di to dmen nooste was gebroch
Hochtant ghenoechte dy dat ane nicht
 du woldest oc hebben miten voeden pliecht
Vnde gaest dmen god an dmen heylant
 oorxx. penninge in der voeden hand
He haest dy ghebrach alle ghet
 wē du haest doot syn vleisch an syn bloet
Dar vome dat du vnde der poete quade niet
 me noet beteylent inder oelden stadt
Dy dat groten overwoude vnde waerheit

Cayn ocaid' abel firem suū sū causa. Genes. viij Cap.

S e David van den coninge Saul leid
 D auid de bewijzeide em trouwe in daerheit
 Saul bewijzeide em wedde contrarie valscheit
 D auid de was zynne dochter mar
 n ochtael zo woldt he en io doet plan
 A ho hadde christus mit dat goedschap
 g hemaket eyne magheschap
 I n den dat he vā ge de mynscheit ontfing
 n ochtan bewijzeide em al valsche ding
 G od hadde den volen grote leue bewoijet
 D ar me jude scift zere van bezett
 W ne ze habbe em weder bewoijet zo gte valscheit
 A he veruele mynsche op erdenke leid
C en zint se oec beteylent by Cayn
 S e dat valschlichen vmoerde de broder sin
 D e zulue moerd nerē anders af quam
 m e Anne dat god leuest abells offer nach
 W ente he wat rechtferdich unde guet
 S ar vinnie zo flooch en zijn broder doet
 A lzo en hadden si joden nene zafe jegē crist
 W ente he wat gud unde ewich gut ist
 W ne zine guet kan ijemand ve grunden
 S e he gedach heuet om noch bewoijet so alle stunde
 O zoech ihu doch de grote guet dyn
 L aer vns dincs marter dillhaftich zyn. Amen

Ihs uelat' ē ołspuc' i colaphizat' mat. tvi. i mar.

xvij cap.

Ghebben gehoord wo unze hē Ihsu crist
vraden vnde oec gheuanghen ist -
Nu zullen wi hore wo em inder salue nadre
alzo vele smaheit hebben so gebrachte -
En weggēn ene to dem ersten vor annas
dēt eēt hoghesten bisscoppe zwager was -
Do vragede annas unzeme heeren
w at he dem volle plege to leeven -
H e spē vragedem volle de minne woord
w ne myne predicte hebben gehoord -
C o hand zo wart em eyn groot slach
eynen an sine hilge hymelach -
D o marker leue brode dathē et niete wed' looch
v nde dat zo rechtē dulicheliken vor droech -
O fit uwer eynen wurd eyn slach
v nde he zo vele vormodche salie spē v mach -
D o mercket wat wolte he ane ghaen
y en myne he wurdene zere tweeder slach -
E dēt he wurdē sondē also sime jacob vñ sime iohān
t o eyner thēt woldē hebben gedan -
D en liden de unzen heren niete wolte vntfaen
z e hadden ze vol mit dem helshēn vure late vngae -
A ē leue besette dat en zal also niete zijn
g edencket an unzen heren smaheit vñ vijn -
V nde leuen dat gi bonen hebben ghe duer

hur nu marie spuis iudorū suffoca. ī histō scō.
sup crodiū.

Se deneke dat vrre hec al leid. aue schule.

Dat also was gescheen vor annas.

Dat brachien ze ene vold vor cayphae.

Dat olden joden dat to rade ginghen
te ze tegen ihesum martho gakte vnu den.

Dat ne condēn ze an em vnden nene zake.

Dat ze ene mochten sculdich mede make.

Dat vngedēn ze xpm vnzeme herē.

Dat he de leuevige goddes sone were.

Dat sprack he dat were also.

Vā den wort van dē reppelē vio.

Dat niet sprake ze hattē rechtē zake vnden.

Zyne hilgen aghe ze em do vorbünden.

Ec hale slagede ene vndt sprake bishu crist.

Zo vied vā weme du geslagen bist.

Dat sloegen em manigen harde slach.

Beyde an hale vnde an kynneback.

Fat spyden zyn vrouwtlike anflat an.

Dat he wād geslakt alle syn veserfē man.

Dat anflat vnzē leuen herē ihesu crist.

Dat also sessone vnde also leyflich ist.

Dat alle de hilleghen dat af vroude vnefac.

Dat dursten ze mit eren vuysten slac.

Vāt lesschen dat heide gret vnde cleme.

Dat mit alle was mystalo vnde vneyne.

Noe deus ē achā filio suo. Genes. viij. Cap.

D oit ne konē nene ijnuschen gelijke
 a onder eynen zwome de dat licht moden slijte
 D at heelaget vñze hare vnde sprake also
 E go sum vernis et non homo -
 D at beduyden also vele mader scrift
 p oh blyg . . . wanen vnde neen mynische niet
 A lsodane smalheit leed de hilge ihesus
 a lle de nacht in capphae huuw
 D at vñze leue hare aldaer bespyet woud
 a it was aer ander olden ee geopenlaerd
 A u cynam quic mane de wat gehete vr
 a o wiordan de paden zo vngel huuw
 D at se maleken eyn balf kan gold
 v ne vme sathe dat behyndre molde
 S o spege ze also vele sprekend inder aelat syn
 a at he vordraech vnde vstreke dat ij
 S en hadden eo en andere nene gafe
 m ē dat he er boesheit darsste straffe
 A lwe en landen ge ihsm oec nene sauld gegeue
 m ē vnumme dathe straffest er boesje lenen
 C issie paden de aran rechte god vnde heren
 a lzo darssten beschijmpen vnde ionceren
 D e sint vere letelket an noe zone de her Cam
 a it was eyn recht bodese mar
 H e bewyget zinem vader smalheit groet

philistei lāpsone captū excauerit. Judicū xvi c.

S o he ene vende māter vnde līsaet -
 D ike hāde so mit en zyn spott
 S so bespottezen se veden den ware god -
 D e zulue spottinge wat oec geopenliet
 S ij sāmpson se van zyne vriend bespotte waer -
 D e en zyne oghen oec breeken
 V iet een thoren an en wreken -
 A lso wolden se veden oec marien kind
 M et zynen oghen māten blīnd -
 D o ze en zyne oghen vblinden
 V iet alte male vnde en ear stunden -
 T iet helden ene dor eynen dorren
 V iet slachten en an zyne dorren -
 D an sāmpson wi alv besarue viden
 S at he zic up eyn tēt moedwillene leed bīnen -
 T en enen anderen ent dat geschach
 D at he zic an zyne vriend gruwelike wract
 A lso leed zic oec xpc moedwillene bīnen
 M en an den vīngste dage wil he zyne vriend vblinen -
 G o wil he zic an ge allen wreken
 V iet wil en gruweliken to spreken -
 S haet hene ḡi vor maledicēn aan myz
 M et den dūuelen in dat ewighe dīpt
 O gote ihū beware ons vor dat woord
 D ore dīne hilge gebenedict geboord. *Amens.*

Ihs ligat ad colupnā flagellat̄ mat. xvii. 1 ia. xii.

Ger heb wi gehoerd mo vrye hec ihu crist
vande voeden bespeghē vnde bespotet ist
In sole mi horen wo he al vngespriert
to der zule zo zere gheselēt waet
o he bespotet was in cyphas huze alle de nacht
et morgent werd he vor pilatus gebracht
o vraghede he wat zime schulē were
e sprekē he were een droeghener
D ote were gecomen van galilea werd
v ude hadde al mente hec dat volk bekacerd
o pilatus dat hadde ghe haerd
s at van galilea was zime geloerd
o sancte he ene coning herodes alte hand
v me dat he here was ouer dat sulue lant
Herode de wād dat gebeouhet zeer
v n meynē dat iſſe een thoucer were
h e hadde gēne wunder van em ghe zuen
v ude dat ne mocht em niet be seuen
D e voeden begunden ouer ihm to claghen
v ude herodes de begude em vele to vraghen
h e zwech al stille vnde ne woldt em niet beridder
o bespotetē he ihm mit alle zime knedete
h e toech em dorst zinen schimp. i. wieclē an
v ude leed ene weiden to pilatus ware gan
P ilatus vraghē wat schulē ze em geschen

Achior ligac' fuit ad arborē. Judich. vi. Cap.

S at ze enc wolden vīne nemen zyn leuen -
 D o hadden ze drie hande zaake ghe diet
 S e en doctien altemale mocht -
 H e hadde gesecht / dat he de tempel breke zolle -
 V ne dattene bijnie tre dage weder maect wolle -
 W ne dat mynand were pluchendt mocht
 S en keyzere thine / so ghenuende idt -
 W ne dat he zic hadde beroumet geere
 S at he een coningh der poeden were -
 D e erste ij. zaake de heft pilatut dor mocht
 M e der druden wold he wezen berucht -
 W ete he wat moest poedse land
 T o eyne ruytere / va come gezand -
 D at vīne zo was em dat vī meere
 S at anders peniar der poede conigh weet
 T he sprac / dat zyn ryke op erden mocht en weet
 S o en laet zic pilatus an de zaake mocht meeu -
 D o pilatus hoorde dat se enc so doeden woldt
 S o dacht he / wo he heft mit em don zolle -
 H e meyndt / he woldene late to der stuppe slach
 V ne dat he wort mit dem spue zolle ontgaen -
 H e gebaet zmen ridders dat se ihm sloeghen
 V ppe dat zic de poeden leten ghenoechsen -
 D o nemē de ridders vande poeden groet goed
 V ne slaege ihm vele meer / dan pilatus gebaet -

Lamech

Eretha

Lamech adebat ab uro ubi suis. j histō lō. sup genesi.

Dat an al zinen huse inder gantsel en bleef

anze blact er alle zinne leden hene dreef

E y zullen weet dat vnde here in zinen geslunge
in eyne zuile giet woldet laten ligende

D at was inde oeden Ee sielen niet meer

a ny eynemē norsten de het achtior

D e nuerd an eynen boom gehunet

me dat he van godt so sprekē beginde

V nde vnde dat he de warheit dussē sprekē

E at woldet alpferme an em wreken

N lue zo geselsch oec an zeme leue here

me dat he de warheit dorste zappe vñ lere

V nde straffet de psharizeen an eren zünden

D at vnde zo want he geslaghten vnde gebunden

E y zullen weten datter waren

t ewerleke wold de dat geseldt vnde hereyn

D at meren voeden vnde oec herden

V nde he want geslage van en bepden

D e herden slage en mit geslen vñ mit voeden

V nde mit quader tunten zo slachte en de voeden

V nde mit vñ manigfach bozen waerde

S e ihesus vanden voeden haerde

C it tewerleke wold was voore bewinst

E y uder oeden Ee dat men also af leeft

D at lamech de haette ny gheuezouwen

Sathā flagellauſ ūrib; i uxor ūbis. Job.ii. cap.

a 11 Sem se mechiec me granc' felonias.

De ijzeren de slachthuizen van de wachten de man

2 und seien am manich enige Wall an-

Darbi mi sic tuus leone volo licetque magis
tuus es.

~~et eis sethapp alio annularum in auctore sive
et sive in aliis sive in aliis~~

Dat salue was so nocht verligeet den
vrouwe lefzen en die reden der lefzen heb-

Professor: n. professor

2 iens flasen fitterfisen zere

En wif slacht en mit stacpe worde vñ sijn

...ne de Juan de Soto en una grote grot.

Freudisch war's die gesagte wahrheit

9 e Simeon et placentem ut suendam an den b

Van dem houede went uper voet zyn

w as zyn luf vnd gericht vnde pyn.

Nostant se secundis inferendis in amorem h

En gheen wijn meer grote smerte.

Als wir die einzelne Seite alternale und
dann es offenbar seien sie

“Sapiente en que nos queremos los demás.”

in de schilden moesten wel grote smeren.

So maye he refreyse an al to come.

6 erde an der zelle unde an den sichtbare

¶ d) 6. 22. Si leue here glafus gote.

¶ sei Dir geistliche vor unze zute stromae

卷之三

Ihs conat spuus i illudi mac. xvij. mar. xv. i io.

.xx. ca.

Gebreken gehoerd. we vnde here gheest
geghescht unde geslaghen ist. **D**u hord woe ene vord an laren vloeden
de en de voeden mit scarpē dorue lete cronen -
It was gheboden onder olden ee
at me gaf. el. slege vnd maet mee -
Do geue de voeden den mellen ghescht
so once de gheslinge hadden getwelt -
Dat vnde here boue dat gebot sloegen
ochtant en leten ze ghe niet ghemogen -
De en leten em op zetten so houe
vā scarpē dorue gemaket cinc crone -
Dat en kwas onder olden ee nene gewoonheit
en ze bedachte dat ut eret grote quadeheit -
Se toege em vord an i vood gewand
nde deden em i reecht in zime rechtet hand -
Ooc sloegen ze em an zim houet mit vooze
nde helden en gantz vor eynen doore -
Ce vellen woz em upp ere knee
egrotet zy der peeden comys spreken ze -
Ec ecce em maninge zilieren slach
die an hals vnde an hymelbach -
Daert blact vander cronen vlder
nde em zim kwinentlike antiet begoot -
Dat mochten ge vord er vnde myne spetel an

Didehi gracia regis sedante uix regis inferente
et ducat et suum ipso eum et quoniam regis cedens.

51.

Ker dan pijnlic le cedi a gribia sua. ij. eldore. uij. ca.

Sat he ward gestalt alre eyn spreklich man
Se deden en groter smalheit
vo anc ye mynsche in disse woldt leit.
O di gi vnlucke digen bozen roeden
5 y zind noch vnbarmhartiger manc roeden.
Wat heuet iudee scheppe vo ghedaen
5 at gi em zo vil ghemere habbe geleget an.
Wat vme dachte gi mocht an de gude sacet
5 at he w also duckent betwenget haet
Do ghe weie in der hoochtemye in groter vac
5 o bewarede he w al vme sel. haet
Dat gi allen dat hadden genoech
5 at w to den noot was gheschaech.
He leed in dat hrot wa den hemele gheeten
5 he leed in dat water vten steene vleten.
Tutte scho vnde claddinghe so intoor nood
5 leue sel. haet al vme gant, vnde gues.
Dat de week was scharp vnde hard
5 cward vnder iuren voeten vnde hard.
Dat vnde wi geschrueen aff
5 auer so arnon geschaech.
God te bewise an iudee noot barnhartelheit
5 ne gi bewijzen an ghemelhoude gte midheit.
Dat gi em dorst sloegen mit der dorste crone
5 at est dat gheij em gheuen tho lone.

Semei maledixit doctri naes lapides i lig. u. reg. vi.

Dat v zullen wi merken disse smalheit
Se vnde here an zmer cronge leert
Dat was onder olen Ec. In den sfigurey
 6. sterkeur alie men leest onder scrifturen
Sezekiel zette dat he sach dat
Dat i coning bi zmer ammen gat
Secum hem coninge af zme kroune
Vnde zette ze op en houet em to hond
Dat so gaf ze de coninge maningen slach
 m. pt eere hand an zme kniebach
Dat vbroech de coning zelerlike
 v. a zmer ammen appemen geduldsliske
De kroune de ys een teken den eere
Dat bi ze zullen wi nemen eyne leere
Dat de pecccap. vpo de kroune af nam
So ze alto en creden ere here louezam
Dat zetten ene vpo de kroune der smalheit
Secum van scharpe dorre hadde bereit
Dat so ze geuen ze em zo maningen slach
 b. eyt an hale vnde an kniebach
Disse smalheit was an coning dauid lekenst oet
 a. so men dat af woest inder coninge leck
Dem geschatich van Camay grote smalheit
 b. erwyp che mit steene en stocke an vreyheit
Vnde gaf em smelike waerd vna al an schult

Amo rex de hōstauic nūaos dd. u. reg' x. c. ii. palip.
xx. Cap.

Sat leue & gude coning mi gweer dulc.

Abzay wolle & Damaz hebbē benome s'm leue

Se omis ne wolle des nene nulliord gheue

Also hadden de engele oec mol den yacē gedaen

Men de gude god en wolle ze niet laten staen

Alf dat me oec beschreue omi

Va ene de ghe Amoy vñ rade i. Rominc

To en zo zante coning dwuid zme knapen

Sat he eyne vrede mit em zolle maken

Do quam amoy de Boegemay

Vnde dedt dem boeden grote smalheit an

He behuigde an em zme quade aerd

Vnde fied em off helle zmenen bried

Dat zime dedt went to den lenden

Vp dat he ze dat mede mochte selenen

Dat gaentne also wedder to lande

Men ye smalheit vnde mit selenen

Also zante & coning vñ hemelijke

Smen er geboren gone up die erden

He quam hys wedder vime te zake

Sat he eynen ewigen vrede wolle maken

Dat dem dedt de yacē noch grote smalheit

Vene ye enich mynsele op dissen erden leit

Orote ihu lach dme smalheit tot vnde staen

Vnde vorgift ons dat in eache di hebbē myndach / amere

Ihs bauilant auce suā. Johis. xii. Cap.

B

it ihesus ic gecomen vñ bespotter gewezen
dat heb vñ hys vere ghehoert legen
Nu zullen mi vordan zaechen
wo he zyn cruce moest zulue dragen
¶ plante de leed ihc vñ den huse bruyke
v me dat de voeden zoldē zein zyne myshandelinghe
¶ ppe dat den voeden zoldē ghenoechien dat an
v uē zoldene mitte lyue liebbien late vngauen
¶ e hadde em an gegege. grod purp kleit vñ hone
v uē hadde em vñ sijn houet gedrukt. vñ hine crone
¶ m anelat was en to slagen vnd to sloten
m re spne beveleket vnde mit bladē begheten
¶ daw an en ghenoechte noch niet den paeden
z e en wolden ene po an den cruce deden
¶ plante wat dat vere na bestach
z actie ihm woldē laten vñ ghaen
¶ v uē so ze jo wolden nemen zyn leuen
z o led sic ic wattier gheuen
¶ v uē woech zme hande vñ spē. disseē doeden
z v l ic vnschuldich zyn vnd zynes bladen
¶ o sante pylaue wiſ vñ pylatum
v uē bath ene dat sic nicht zoldē dedē late ihm
¶ v were ic gecomen indem srome an
z ac ijd were een rechtverdach man
¶ v uē die hadde inde zuluen nacht

ysaac portauit lig̃ ad oblatioñ; sui ipi? Genes̃ tri Cap.

S e diuvel den kyue to wetene gebracht
 H o dat pylatut de loege man
 I y na heede na euen rade gedan
 D ud dat he ihm alijt gerne heede gemaect vry
 S at brachte em de diuvel altemale by
 H e woldt mit pilato un mit zime kyue
 V nzen heren beholden tho kyue
 D at dede he altemale opten troest
 S at de mynsc̃he mocht wûnde vloest
 A lam vnde alle zime gezellen
 P e vrouweden zic zere moeder hellein
 D i me dat en er vorlaeginghie also na was
 V uet dat by zo merckdet wol sathanas
 D at ihs̃ xpi woldt liden den doet
 V uet woldt den mynsc̃he loege vter nocht
 D ar vme zo hadde sic en gerne behyndert aldus
 V ppe dat mocht vor vme gestoruen were ihesu
 D o queme de quaden tyranie valsich
 V ude leggheden ihm dat cruce opte hals
 D at diouch he ut stod un ward zere moede
 V n moster dregt wet dat ge en woldt dede
C in was to woren an ysaac bewijst
 A lie men inde olden ee lezet
 D at he zim holt zuluen dragen zolle
 S at en zim vader abraham zime vberne woldt

hes eict de uinea oadi mac xi mar xv lu xx cap.

Dat s̄c̄t̄ aldis ward ut s̄c̄t̄ ghebruechen
v̄nde eme dat also genome ward s̄c̄t̄ leuer.
Dat was an c̄nem mynsc̄te to voorn bekant
v̄de hadde c̄nen wijngeac̄den gheplant
Dat hadde c̄nen thun dat v̄mme gaende
v̄nde buerde c̄ne escorn dat bimme staende
Dissen wijngeac̄de te guet man vor meede
v̄de zo vele vrucht tot̄t̄ ale s̄c̄t̄ bescherde
Dozime t̄t̄ was v̄mme gekomen
v̄de hadde he gerne zine vrucht op genomen
Dozante he zyne boden dat h̄en
dat mē em zenen zolle zm̄d gedorst
Do quemē ze vnde v̄ngsten de boden zm̄d
v̄nde deden ze an memmigerhande p̄nn
Dozante he andere boden daer
v̄de deden ze dit̄ gheleyke vorlener
To leden dozante he zyne eengeloren zoen
v̄nde meyndt dat se den niet̄ dat st̄t̄ soen
Den grefen ze an v̄ngenedichlichen hande
v̄nde wūppen en av̄t̄ dem kunggharte
Dnde leden en noch vele groter p̄ne an
v̄de ze den boden to rozen ladden gedan
Den goedschap was c̄n wijngeac̄de genut
v̄de god zullen habet gheplant
De thun dat was van s̄c̄t̄ de mirre

Duo uiri portabant botrum de terra pmissiois. Nuoz ruy. cap.

Se thoren dat was vandem temple eyne si gure.

De hoden dat waren de propheten van gode

Se de joden alle brachten to den gode

To dem lesten zaente hie gme cengheuer ne zaen

Sam daussen ze noch vele meer smalheit doen

Dan ze den propheten to dorren hadden gedach

Sen leten ze als eyne leif an een cruce slagen

Gij zult weten daer dwierlere volck waren

Se to den gode brachten vanden leuen heren

Fweren joden vnde oec herten

Hie wurd gedoeht van alle herden

De lieuten de deden dat mit der dinc

Men en ps wue den joden wille vnde niet.

Gwas oec an eyne manc to vore bewijzer
at men onder ollen ee van lezen.

Eyne wunderlike an eyne biome te ze brochte

Vnde woestome ut den lande van beloffte

Aho wurd die gebracht ut sic van ihesu

Van thunenhant volc upre berch ut calvarien

Dnde dat persoonen ze word ihesu marien zone

Alyc men de wunderdaden plescht to done

Dante bloet sleep tot den lichame gme

Alyc wt den lym drukke doet so roede lym

Czote ihu! doech dyn heilige bloet

Eum ons te hulpe in al vngewest. Amen.

Ihs dū crufigēt̄ orāū p̄ crufis̄ oribz̄ luce rrūj̄ cap̄.

Chellen gehord wo xpc̄ zjn crucc̄ droch v̄ star
nu gille wi horen wo he vor zme viende bat
Do he zjn crucc̄ hadde ghetraghten
vnde ene de moerdere woltē plagen.

Dat crucc̄ morpen ze to dor erden vward
v̄ nō stekken ihm dat op mittel vward
Dat smeden dat an dor hante an vott
m̄ ic hamere vnde mit neglen grote
Dat en was in dem lande nene gedodenheit
m̄ en ze dichtē dat na eres herte hoesheit
en plach de depue andar crucc̄ to hangende
v̄ nō mit neglen dat an to slacende
Dat dit seden ze onzeme leuen heren
v̄ nime datc̄ zyne doct̄ viende wezen
Do ze ene mit hamere aldiē an smeden
o beginde lie zine hemels̄ vader an to bieien
So sloge vpt̄ negle mānge bittere slach
o dat lie immichelen vor ze vnde sprach
Dat se an my doē dat vnḡ en leue vader
v̄ eer ze mecht en weet wat se don al gader
O war zoter moede v̄ zme munde gingē
eghen ere bittere vnde harde smeden
Dat war oec̄ war sove kerwiger
a lie men inden olen! Ec̄ leget!
Dat enē de her tuislalijp̄ hem erste smede

55.

Tubalcayn i iubal iuenerint musicā i mālcatōrē. genes. iiiij. c.

Dar comēg iubal vant den ersten zauct mete.

Daner dat tubalcayn mit dem hamere clant.

In a dem clange zo vant iubal den zauct.

Ilo wart gevonden inden erste dat singsten

Dit zülle wij v̄t leggen van onze here smedinghe.

Do enc de voeden an dat cruce smeden.

Vreue en dorst hande v̄n voce dat an negelden.

Do onze leue here hordt den hamer clant.

Io vant he eynen men zaeten zauct.

Do lie bat vor al zinne viende hart.

Sar lie alsus af ghesmedet saunt.

He en bat oec mocht vor ze alleerne.

Men vor alle de werlt ghemeyne.

Dem hemelschen auctor was de helue zauct.

Vn zinen ooren eyn vil zoete clanc.

Dar conic zo waert inden ziluen stund.

Va gode gracie tot volste vele gezund.

At oec onze here alsus gecruccet ward.

Dat was an psaras so voce geopenbaerd.

Dome dat lie de wareheit zede den voeden.

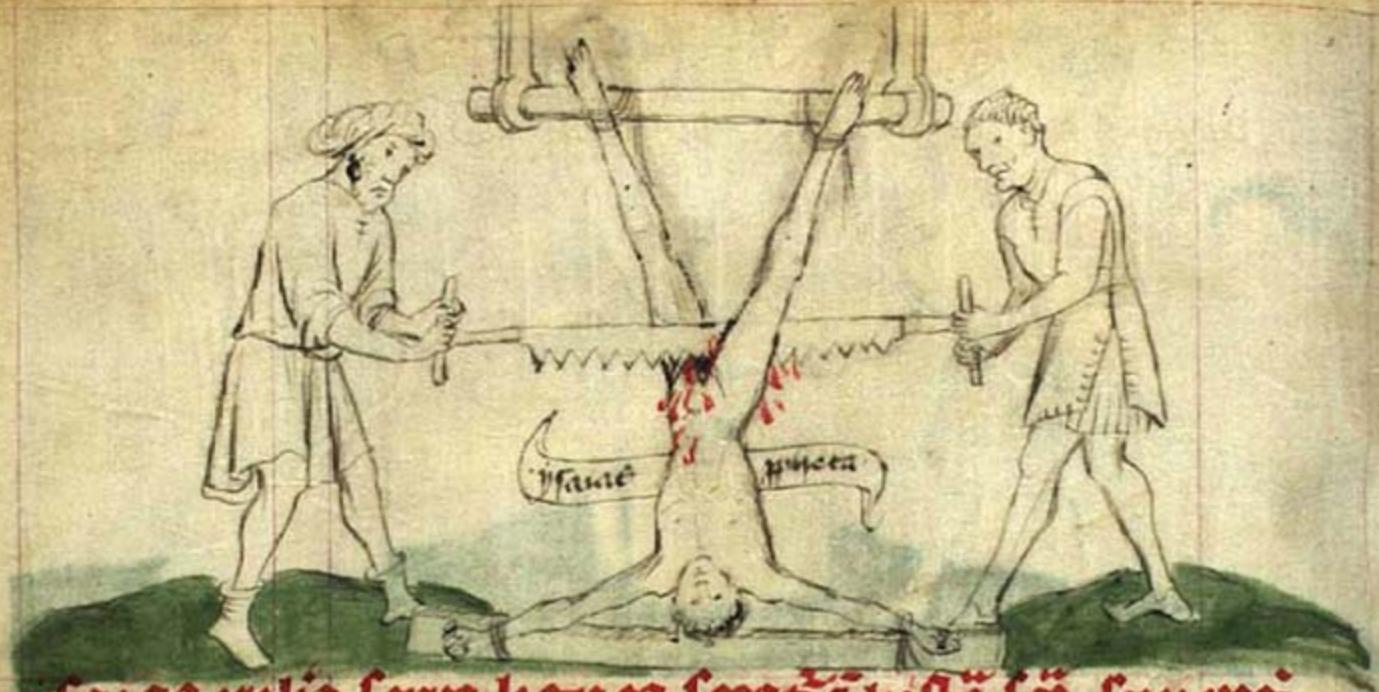
So letten ze enc zere jamersken dichten.

Mit eynen zaghe te van hōste gemalet was.

Sar mede smeden se middencluy te gode psaras.

Disse betrekkinge zal me oec ferien.

To der martel onzes leuen heren.

ylaias profeet seu lignea scat. j hist. l. o. sup reg.

Inder hulste zinge dat cruce berentent ist
 Dat inde dat gedeelte waer vnde heue crist.
He waird gezaghter miden en daer
 Olnf vnde zele gedeelte warr van em.
Dat zele van aldus moten vorstaen
 A luis vde dat vpt den ded moest angaen.
Dat de zele gedeelte warr van dem huse
 Octant wolle de godheit an ge leide blive.
Dete de godheit was vor eyne mit dem lichame
 Van wat oec dor eyne mit der zele to zamē.
O wat groter leyue xpc vnd bewijet heuet
 Dat alle der werldt zalichet an kleuet.
Dat he zme zele van dem lichame scheide leed
 Vpp dat he vne ploze mochte van de duuel wreed.
O wo grote leyue heuet & schuelt vader hi v̄ gedaen
 E zme celiore zone leed vor vns an dat cruce slagen.
Dat zulue was oec dor vreit mol bewijet
 Dat men inde coning hecke leget.
Dan eyne coning / de mank heed
 Chaeft vele vende te doen om leed.
Dat hadden ene biechtie in ene stede
 Dat he vnde was vnde een zoche mede.
Inder stede was zo groet siimmer
 Eyde van dorste vnde van hunger.
E dat de coning dor vnde an eynen herte

Rex moab imolauit filium suum p. aiub. viij. rg viij. cap.

1. en vil maniger hande grote sincerte
 2. me zyn volc de in godinne noeden were
 vnde dat dat mocht en mochtre feeren
 D o offerte he zinnen zone inden doer
 v ppe datze gode nlozen zolle reer nocht
 H e slooch om dat houet af bone vpt myre
 vnde mader waensheit so offerte he en mett myre
 d l brohand zo wurd de stad wlaest
 vnde al dat wolt wurd ghetroest
 D y tesser stat dat wi die van lezen
 v zal disse werlt beteykent wezen
 D e leedt was meer danne vijf jaer
 v or ghade gheleerd van der duule schare
 Vnde hure ne was mynd te dat te dochte
 S at he den mynischen nlezen mochte
 D at zacht god an van hemmelsche
 vnde nbarmedt zie ouer vijf gnedichtsche
 H e offerte zinnen eenlozen zone inden doer
 v ppe dat he ons mocht nlozen reer nocht
 D au vme zullen an wilschichten leue vij eerden
 S en zone gode xpristum vngescreuen
 D e dor vme houet ghesleden also grote sincerte
 vdat en zolde wi mynen late come vij anze herte
 O hante god lat ons dat also bedenke op eerden
 S at wy mynen van di geschatelen werden elmer

lips pēdes i ause. mat. xviii. mar. xv. li. xix. t. io. xix cap.

O xpc vor zinc vident bat dat heb tu gehoerd
wo zyn god te wortc betreke was dat sole ga hec word
Comig nadagodnozor in eynen droom
en duchte dat he zack eynen groten boom

D e gheswassen was wente an dat hemelicke

ust spreke zyne henghe over alle erdenker

E n den bome zo is vnu betreken crist

C e des hemels vnde der erden eyn herc ist

A lle gevegeli vñ deerte haet an den bome en wonige

v nce hadden van zyne vrucht en sprongasse

S ente allent dat in hemelicke vñ m erdenke ist

S at beholt vnde sprizet mit eynen guaden crist

D o quam i engel mit sprack also to em

S at men yo den bomen zolle aff houwen

T uuden woerden de hemels vader oec geloet

S at christus yo zolle liden den doet

M en zolle em oec af houwen alle zyne religie

S at bereiken dat em vñshen zolle zyne apostel

M en zolle em oec alle zyne blader af slagen

S at bereiken dat te poche zolle zyne moede vñsmachen

M en zolle oec na den bome vñstroe zyne vrucht

S at bereiken dat se xpc werc vñfengen in ventudis

M ilde regelien alle leere zolle van den bome vleen

S a englen ofte vñ myniste en zolle xpc nen hyspe sissen

M en zolle em laten te wortelen under erden

Rex nabugodonosor uid. arborē magnā. Daniel.

.iiiij. cap.

A we dante een baem mochtet weder worden

S ik was oec dat xpc woldt hiden den doer

Ge molde doch weder op staet vñ de boome de noet

Noo gulle wi wete dat de zilue boom

En nabugodonosor gach in zime droom

Dat ic oec wel beseylent moed

A dat em te engel openbaerde vñ zede

Dat he wt de volcke zolde werden gedreue

Vnde zolde hinc dake uppe volde leue

Aho wurd xpc getthogen to velle

Vte stadt van iherim mit ghesneide

Dnde oec zolde he gespijet weden als p'rm

Aho wurd oec gespijet xpc marien kind

Sme spijze mit myre vñ galen dranck

Tacu to eichet wende dat galgenberge stande

Dit leid he al vme dacte em syn vader gebroet

Vndt gaf zic dat en boue zilue ijden doer

Cat was oec bewijet an den coning Codrus

Van denie behuuet me gescreuen aldus

Dat ho was beleidt mit ghe groter ghemene

Va zime vienden al bymē der stad to atseene

Dat hadde he alte geene gheslaere

Men eme wurd also ghe openbaerd

Dat he se stadt wolt lozen vter noot

Zo mochte he zic zilue geue inde voed

Codiver gecoy fec le spote occidi p suis. i. v. lib. valcuy.

D o gink he vter stad. to den heere wurd
S e hout maet leid geleden tot waerd.
D antne mynuit salte myshandele oeffe slach
H e moede leuer de stad. wan zme der haen.
D o disse coning dat vornam
V il drate he weder inde stad quam.
D o tott arghie knechte cleder an
V nd quicke weder wt vnl leid sic slach.
D ence ze en landen ene do niette
M e dat na so ze et warden berichtte.
D o duchre en dat in een zymen
S atse de stad niette mochtte regnen.
E en makeden zic van dummie astossand
A nde schoegen weder hien in er land.
D i sverwint de stad te plaste
V nd al dat volk wurd getroest.
D y der ziluen stad van attene
G e beteykent al de vuclede ghemene.
D o was beleder manich. al jach
V anden baeten vrienden dat ic waa.
D uide condie nenerleue wijn come vter nacht
G oet de en moste sijten dat vme den doet.
D o tott he an knechte cleder angespaerd
T at was de mynschheit dat he myne gemartelt waerd.
D ence moe he allemeinder goetheit gecomen

Elearar' d'elephantē i' xp̄ mortu' fu'. i. madhalē

Soen modatz em mynart zyn leuet hebbē genomen.

02. vi. cap.

Sp' zulset wete dat hē dat vme leed d' nocht.

Spe dathē mir zine dde mochtē doet mynē doet.

Cat was oec to woren vol bewijzen.

a hē men mēder ryder locke leget.

Dec hēdene quam op em thēd zo vel

vnd wachten watē l'mdere van yfrahel.

Dnē bradē mit zic manighele oliphant.

Sai medē dat ze vor heeden d' lancē.

Em gewelic oliphant de droch emē hōch.

a lōue zo roeghen ze medē alle d' hēt hōch.

Do was in dem lande s' held' zez vrome.

vn was van madhalēne sleghe gecome.

Elazar' zo was hē assenant.

So zadi hē em groet oliphant.

Vn em duchte dat d' conig' wēc i' xp̄ hōch.

he leip' unde stach' dat oliphant d' hōch.

Do stortede neder dat zulue oliphant.

vnd wel mynen vromen ridders me' gant.

Alōue zo uacht hē went in den doer.

Mpe dathē dem lande hulpe vē nocht.

Ho hēuer oec xpc by vne ghesaen.

he ic hōch vne inden doer geftaen.

Ozore s'ln lach' vne also ceren dme' dact.

Dat wy nūmer en come jid ewige nocht. Amē.

Synagō deri. xp̄m. i auæ pēdētē. luce. xvij. i 10. xii. cap.

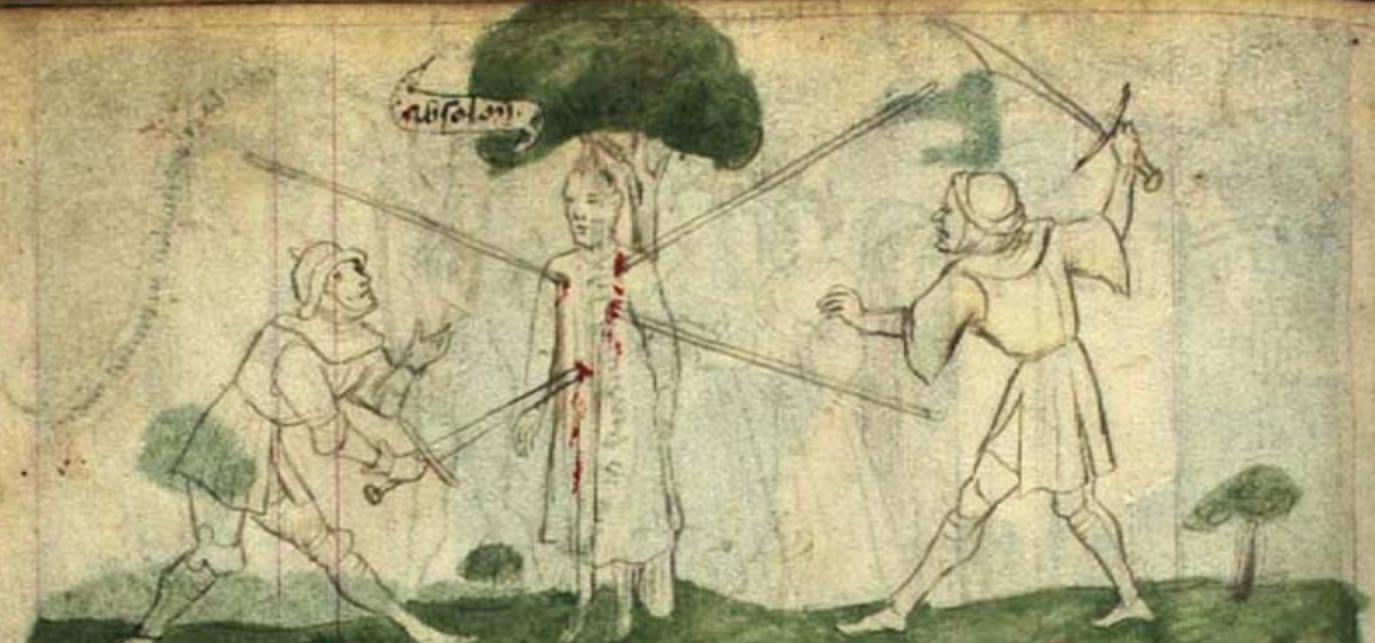

In xpo onzeme herē heb my gelycaerd
 mo ene de bouzen goeden heilic vmaerd
 Dar en genoeghede noch niett an den gaet
 ze en woldē oec mit en spote na zinen doot
 Dat was oec to voren beteyfent vol
 a u comingh dauidē wine t' rycōl
 D auidē speselē vpter harpe godē to ceren
 a at woldē en syn ruyf t' rycōl vberen
 L e zack dor eyn vrynscht vñ belachde erē man
 nē dat en genoeghede er noch niett an
 Nē bespotte ene oec bouen dat
 n gaf en sinelike woord vnde sprac
 D at he niett cerlysten ge speselē heide
 n nē dat sic alzeyn schalst dar an dedē
 S y rycōl ic goedscap beteyfent ist
 nē bi dauid onze herē ihc crist
 D e harpe dat vpter gantē
 a at was syn cruce breed my lauct
 D ar vpter dattene de gaet v spreken
 n nē ruckden ene oelijc ene zyden
 D o gant sic eyne vtermate zoeten gantē
 e bouen an dem ouersten tifrone ic lauct
 H e weyne vnde reep mit ludet stemme
 n nē batti vor onze aller gunde dat imē
 G e gant oec eyne vil zoete moyze

stichol derisit dō regē iurū suū. y. reg. vi. cap.

S o he hem scheker leudec to come ten gadijze
D nec so he sinte jo(h)anne gaf zime mader
S at he zolle syn er gone vint en behoeder
D at was oec to malec een grote ganz
S o he an hem cruce cysscheide den dranc
W ente em dorsteide na vuer aller zalichheit
C ruzie bedraefnisse was em van herte leid
D e ganz was noch alre best
S o he sprac **Consumatum est**
F dit in alleme wullenbracht
D at myn vader hadde bedacht
A ldat he van mi hielichc roede
D at ic roed den mynischen den zolde
M it disseem grote gange vn myn marter vil
D at schijmpete de rode mede vn heler verfpil
D och so en genoeghede en daer nietli an
Z e en mostene oec na to spette haen
D odstant dat he alredt wat oec
moe vsprieken ene vrouwen ene nocht
B ut was oec an absolon den schonen may
L eteykent / daer men aldus leid van
D at he an cynic ecken home hinct
D at va dat syn herte . in spere vnfinc
D au en genoeghede den knechte nietli an
Z e en wolen ene oec myn zwaerden haen

Absolon cofoss t'v lâctis ilup iuadit glady. ij. iij. xvij. c.

Absolon zo is vte leterkent cristi
 e ye de allie sconeste was vnde ist
De hante yn zinen herten mi spore
 at was drie hante herte zware
Dat erste was van zimes zulue pijn
 at ander van der drie finse der leue moeden zyn
Dat derde was vne de nacht volde to der helle come
 at en zime marten dat ane niet mocht vrome
Dat en ghescregde den goden mette an
 en mostene noch vord te spotte haen.
Dat ze en na zinem doot word stelen
 vnde menich fmele waer op che sprekken.
Dat zulue zo den nacht hude
 en zime leue heren alle de lide
De moedwylens zunige tegen god
 vnde wozmaen eres scappers ghescregde
De arregegen ander warue vne leue hene
 vnde veruinen en zim herte zware
Cesse lide en oer wod to vone bewijzen
 alze men van eynen conuictie lezen
Emberdaach zo was zim name
 e to heilue zime andere lieftame.
Mol to drenghundert quartschechen
 vnde gaf en tho enhene den ghmeren
Alzo eden noch vele cristene lide

**Eulincroda dach leue corp' püs sui. i ac. partes. i histō
scō. s̄c. danid.**

c̄ rem hemelsche vader upē dach van hude.

D̄ ammer dat ze zum gebod verstaen

v̄ ude ons nach zundt begheven

T̄ d̄ ie en meer darmene v̄smaed inde hemelintē

w̄ and em is dat me ene v̄smaede upē eerdrinte

Ḡ o we zic vrouwe. vnde lecomet zme zunde

S̄ e vormae vnzeme heren zime vrouwe

D̄ e lude wbeden vnzeme heren. selmp v̄n spot

S̄ e wat gude doē dor gele ee v̄n maste dor god

D̄ e lude de hale slachten vnzem leuen heren

S̄ e ander unvsele achterslappe vnde vneeren

D̄ e lude slaten ghose. in zime wanghe

S̄ e op ander lude sprekken schande

D̄ e lude schencken vpo galle drac. v̄n myre

S̄ e van v̄nrechene gude almossen gene dore

D̄ e daelude willen gode de oghen vorbynden

S̄ e unrechte gude coenen valscliken geslymen

D̄ e wt wſc dor drucker mit dorne xpē stonēd

S̄ e karken edde godes huse beroued

T̄ udat de vorreder ghelyker wof den man

S̄ e in honersünden daer to gode sissche gan

D̄ e lude de bespnen dat antlat vnzet heren

S̄ e en vme zme gane niete danken v̄n eeran

Ō zore ihu gif dat wi di godane care moet beeden

S̄ at wi nummer v̄n dy en werden geschieden. **Amen.**

Ihs depoit de ause i maria luget. mac. iiij. viij. mac. xv. lu. xxv. i.

10. iii. c.

Geblossen gehoord van vñzes heire ded von jhesu
In sole vñ hore van den jamec der moeder zyn.
Allent dat xpc leid an denne lietame
Dat leid maria an ewe zele alto gane
O wondau er vullenbracht dat wocer
At van den yphete her symeon wort gehoerd
D ait ghecaert der drefnisse zolte den en zele sijn
At was te gretz jamec den te colde lichen
D arien jamec was ded wel te more bewijco
A n her jacobi dar men aldus van leget.
D at he hadde eynen zone die heitze yosef
En haet he boue alle zme ande zone leef
Acob de zante ene to zme andere broder op dat nacht
C quem en to em vnde ghepe yosephe mit gewelt.
E to spileton ene den rock syn
V nde besprenget mit bloet eynes hofestijn
T acob se hadde en eynen rock genaect
E zant behendlich was gewradet.
D e anderen brodere hante yosephe al zaeten
W mme dat ene alre leuest quade / en maden
S e verosten den herten den quaden yosef
V nde zant ene vader dat blodige died.
D o de vader dat blodige died an zaet
G e handslaged jameken mit spract
P e allre quadenste deere helde zme zone gevretē

Jacob luit ioseph filiuū suū. Genes. xviii. cap.

vnde dē en conde he in lange wyle nicht vghetē
 Ille zyne goeden te quemen to em geblaen
 in en dat af en conde he my genen troest vntfaen
He sprac ic wel ghemer schijnen vnde my sbaren
 vnde wil to myne zone niet helle vares
 Illo hadde maria oec gherne ghedaen
 3 e mi geue to eten zone niet helle gregen
 Wo eret dattet mochtelic mochte genest zyn
 3 e en haet niet gaechet enghet sijn
 Illo a den dat also zere schijnde jacob
 D e he zact zines zonet yosepes rach
Se mochte maria wel schijnen tamerslike
 D o ze er kind zaet hangē eyen diec gelike
 D o jacobs kinder alle queme to em geblaen
 n ocktar en wole he nenen troest vntfaen
 Illo so was marien tamet allre græst
 D ie vime en conde ic van mynē vntfaen troest
 Illo mire alle de werlt to ic ghecomen
 n ocktan zo hadde ze nenen troest genomen
Dien grotten tamet anzer leuen vrouwen
 S en mach men oec an adam vñ even sellen doen
Ge waren bedrouct zere ghenoech
 D o Cami zyden broder alclad slacht
 Illo groot was en maynen conde ic schijnen
 D at ic der bi hundert jare my conden vorstinen

Adā i ena lueret p nre abel. ēānī ī histō sō sup genesi.

Dochant mocht dat niet meten noch horen
dat marijn paer niet alse velse ghevarer.
Toen enghelijcche een ding meer hente uit ploren
o he bedroevender werlt dan he dat hente nochloren.
Da dan dat nene grotere leyue en wat noch en ist
ane tusschen marie vnde erem leue zone crist.
Soen wort aer ni gherne groter paemersheit
wāne maria in ereme herten leit.
Adam vnde eva de bedroevenden sic. Cijace
v wijs ic wān ding zegge dat ic niet
Tchelle dat van marien paemre ghesloten
wāne dante moghelic hadde geueren.
Dat xpc avece ~~zog~~ naer doed gesloten
wāt maria alle de tēd hadde mage na leuen.
Soen we mimer vro getrouwde hymē der tēd
vnde zoldē dientē gesloten helle vni gesloten.
De was betreplent de paemre van marien.
vāy roemiere beschoefisse vnde er schien.
Eer waren af geslotzen en zaent heide
dat erem herten nu gesloten was leyde.
Ge plach ze to hetene roemi de schone
ē so ze verloren hadde et n. zone.
Do sprac ze en lietē my mochtē roemi
dat beduyder dat er schone en
Zondē alsi mogheliom herten van armen.

Noemi plārit manū suū i filios. ruth i. Cap.

S. ut zo sprecke gheij al waer an
 A. maria dat ic eyne te blyver ys
 S. at ic nu an my leyde al ghewys.
 W. enre god mit zynen alweidicheit
 h. enre mi gare vorbullen mit blyverheit.
 A. lgo modre oec vol zyni marien clage
 b. y dem cruce an dem stille vydage.
 D. orarenen ere zonne beijde doet
 S. ut vime leid en herte grote noet.
 D. e eyne zonne dat was epf de ewige zune
 b. y s' andre ic blyckenent alle menschlike fune.
 D. e doed was an den zele von an dem vngeloue zo grot.
 S. at de vngeloue al de menschheit haette geslage doen.
 S. sonder maria te blyf alle eyne an de geloue bestaken
 S. at sulle gheij alle dware met zonden wren.
 H. ijz vime zo was de menschheit an den zele daet
 S. auf nome leid maria en erenig herten niet.
 M. aria dat was die mensche bedraefnisse also leid
 a. lgo eres kynet doot mondial zme sinheit.
 E. ic was leuer dat en kind leid den leid
 w. an dat om mocht uroget weire vth hellenoet.
 K. jc woldt oec zulue vor ons leyden steruen
 w. ene dat ic vns heide ewichlike laten vteruen.
 O. zot ihu. lat ons disse leyden betrachten also
 S. at wi mit dy ewichlichen blyven vro / Amc.

Ihs planget i sepelit. mat. xviii. mar. xv. lu. xxiij. 110. xix.

Oere heb wi gehoert marien bedronchheit
te ze bi dem galghen des cruce seit
Dv zullen wi horen oec daer aff
wo ze saerriet ouer ere kindet grapi.

Do men vrenzen heren to dem ghegrane droect
m aria te was dat mede vnde schriekde vele vñ genodich.
Eu weyne. eu schrynen vñ et jaemelike gebet
n zoltet u geyne conen zeggen minen mere
eu bedroefnisse neen herte betrachet mach

Se hadde also geschrinet de nacht vñ de dach
arste vil kume to dem graue quam
o men dat in legede ere kindet licham.

Se vell op synne gebenedicte borstt neder
e helkete ene von ze küssete ene medder.

Te küssete en leue kind to manger stund
c ewijlen se oghen bewijlen de mund.

Sc wijlen s hande bennien de voete
at dese de regne maget maria vil zoete.

Dat wat een bittere traue dat was ze groet
at de even maghetlyken oghen vloet.

Vne des mensche was en geelach
at ieter minand vil zeggen mach.

Eu clagede vñ saerriet also jaemelike zere
at al de geyne te weghevoerdich mere.

De beghouden mit en tho weyne

En die uertreken van den hof van plenarie en cuydende vaders.

Dō plarit m alia solā itētē abnac uj r̄g. uj cap.

vnde plarmetet ziet vnde spreken al ghemeyne
O wat grote jameert hebben te quaden lide
 b egangen an d'fser vrouwen kynd hude
D an en was in mat zo groot offe zo cleyn
 z e en begunden alle mit er tho weyne
T d mochtte wel en stende mynsche zyn
 z e zie mocht plarmetet ou zo grote quyn
D ar grote heire leid zolden noch hude
 b eschachten vnde bedreghen alle gute liede
W ij zeen doch dat een vñ dorstuich zyn
 y zbarmer zit ouer den geslote zyn
D an meer dat ze ed hoeven ropen edde schryen
 w at mach men danne sprekke vand' bedreghen marich
W e zit ere bedroefnisse niet let leid zyn
 s e ic noch vñbarmhartingers danc. i. zwyn
C en bedroefnisse te maria hattē in der by grafe
 z o et leue kynd to den grane wort gebeachten
D ar was an conig d'uid bewijst to rozen
 a lie men inde coninge lecke mach hoeven niet
D o abner also vrechiken wort geslaghen
 z o beginde coning d'uid zere to claghen
H e volgete der bare vnde beginde zec te weyne
 v nd sprak to den volde al ghemeyne
T o enther inde dede vnde weinet alle
 w ente hude ierij groet vorste ghevalle

Josephi miss' est a fabr; i astnā. Genes. xxxvii. cap.

In zo mocht oec maria vol zegge vñ clagen
z at ei leue kind also vrezeliken ward geslagen.
En mocht oec zegge sajniet mit my alle
w ete hñt is hucce een groot vorste gewalle.
Dat xpc wolt mach een groot vorste zyn
z at wat an den creature wolt schijn.
De ewen berouzenen eer meddelinghe
v vanzen heien maertel unde sterdinghe.
De zyne de vborghede even schijn.
v ppe dat om er hñt nutt hinderlich zoldē zyn.
De lucht waer dyster also de nacht
v ppe dat me ene niett zeet zoldē also naest.
De erde beuedt vromme de zake
d atse den voeden mochte op te voorwaerde male.
Datse gic ouer xpm vrbarmen zoldē
z en ze so altmale vordelijcken woldē.
Get luer steene de steene tho rechten
v me dat de apostole niett mocht spreken.
De doeden staide up de lange begraven werken
v ppe datse de warheit mocht zegge vna vngeliede.
De dauel zact up dat cruce vñ em vnderde zeit
w e de wonderlike mynstie weere.
Dat de creature meddelinge in haden to de stunde
z e warheit heede he gherne onder vnde.
De zyne ward dyster ouer al de wile ghemene.

Jonas mittein.

Jonas missē i mare i degluat' a acto. jone j. i y. cā.

D o dat de grecs meiste zegghen te athene.

D o sprekken ze dat der creaturen godt

G adde gewezen in groter nocht.

Se bewezen dem vnbekante godt i altaer.

Se der werld noch zold worden opgetaer.

C onze here begijninge was oec bewijst

An ioseph dat men aldus aff leget - .

D o dat ene zyne broed' wortē in epne stene kufe

S an he zyne sterren zold' vnde vordwulc.

De enide bietekent ons dat hilge graf

S at vngē leue here zilicē zyne lach-

Ioseph & bietekent vngē leue here crist

C e oec to voren an Jonas bewijst ist.

D e wart geworpen inde meer grint

D en menck vord' i walvissch in zyne ment.

Vnde flockt ene op mden binic zyn

S an wat & hilge ma. in daghe ry-

D isse recht & zille wi vorstaen aldus

Sy Jonas zo is vne bietekent ihesus.

D inde bi dem walvissche dat hilge graf

S an vngē leue here. in dage zyne lach-

D isse bigraft & zole wi alle ghemeyne

S etrachten mit unzer vrouwe ḡt in denne

O zote illū lat vne sime bigraft bedenkt also

D at wi an sime lesten ende werden vro Amer

Primum infernum est limbus patrum vel limus abrahe.

To woe heb wi gehoerd wo begrawe ic crist
 my zole wi horec wo he tot helle geuare ic.
In der zulue stund also vstaf vnde heilic
 so woe he toder helle alhesant.

Nu zole gi weten dat de helle veerelene ic
 vnde to de ouersten zo voor vnde heire ic ist.
De aller vnderste ic dat vademden hied helle
 ar jnne zo wonet lucifer mit zime gezelle.
 under zulue helle ic ewich vuer vnde roodt.

Vnde zere grote culde ic under helle oock.
De culde ic also groet vnde vnbegryplich
 dat en nenerlene culde under werlden is gelink.
Eyne swelle gele haet oec dat eren rawen
 ar af dattse liden mod. ewichlyken storm.

De ze sall langen vnde gnaghen ewichlyken
 a so lange also got leuet in zulue inferno.
In der helle ic oec ewich my vnde haet
 wate ze vlaeken in zulue vni segte ane underlaet.

Oor vlaeker in de stunde dat ic ye ward geboren
 wate ic bin ewichlyke vnalediet vni vlore.
Door vlaeker si vader vnde moeder de mi helske getelec
 wate ic maer ewichlyken werden gemaect.

Door vlaeker in de sepper de my gescrepht
 vnde vlaeker in al dat hemel vnde erde ic gedrech.

Door vlaeker moet mi alle de my je gud geteden

Agel' dñi i frigauit. ij. piuos i formace. Daniel uij

ap

v or blaket mote ze alle zijn. de god vor my beden.
 A lsodane gang is inde nedersten helle
 z ar lucifer koned mitz zinen gezelle.
 D er dijnle angesicht is also zere eyflich
 v ndt er huulen vnde er schryen is zo gregelich
 D auet neen schriuer mach vullen schriuen
 v ndt dat zo mote ze ewiglicke pine bliuen.
 T o desser helle en is xpi mitz gecomen
 v ndt en heuet dat aer niene gele vte nommen.
 D ar boue zo is de helle der kynderijn
 z art en is neen vuur edder ander gijn.
 S onder den schaden hebbezen ze alleene
 d atse gode antlat mitz brige to zeene.
 S e leuen inder zulue stede zo vrolyke
 z at niene erdsche vrouwe en is der gelukte.
 G e vrouwe zur. dat se des zelen zom
 z at ze niemen en coninc inder helle jom.
 S e gebrouwenzit die oer vel harde zeere
 z atse my vtskeernet hebbe vnde leue herte.
 W at god mitz kindre son mi al ge meyne
 z at en wrect mymat dannie getalleyn.
 S yne barnherdicheit is zo grot vnd memmicheit
 w at he mit en conwil. dat stent in zmer gehalst.
 S ouen der kinder helle. is de drude alshant
 z ergo dat wegheuen afenant.

Angel' dñi abau' danielē i lacu leonū. Daniel. xiiij. Cap.

Dat ruer is also vnbegrypliken heid
Sat me nene herte dat si to geslycne wied.
Als oeyn gemaeld ruer is bi ener bernede glaece
als oeyn de erdsesse vure brude regtbedures noet.
Dat bouē je voerd der zaligten helle
Sar adam sime gathl' mitzine af zelle.
De helle was gescreten alrahant schoor
toder helle quam vanze leue here ghet.
De in desse helle were te wurde getroest
wurden altemale dat wt ghelest.
Gh' en van oec wel lesstreken vnden
inder oeden ee van den bynden.
De wurden geworpe in ene herte oven
So begint ze gode to benedien van souen.
Vnde dat de engel gode to ze quam
vnde den vure zyne macht he nam.
Go datter en mocht gheschaden
dit ded ghet bi ze de vull is aller ghnaden.
Als bewarede he oec de hilgen onder helle
satse dat helle vuer mocht medste quelle.
Char was oec an danielē gheopenbaert
so he met leuen knule geworpe wurd.
Den god setwaerde vor den leuen gryndheit
vin sancte em by abacuc zyne sonne bereit.
Dat sancte em oec zyne engel dat he wurde getroest

Strucō libāu. pullū de vit̄ p̄ sāguinē iūm̄. In histō scō. sup̄ vogū.

vnde wārd dat na vter leueke hule geloeft.

An hō bewareet oer god dē hilge moeder helle

vz̄ luyster unde vor all zyne gezelle.

Tod leste dō he ze woldē loezen vter nocht.

So wārt hē mynseſſe unde leid den doet.

Dende voor to den hīlgen moede helle

vnde loezet dat ve adam vñ al zyne gezelle.

An cymen jonge scrutze dat to vore bēterbit vns

v̄ en conig salomo bewachter hadt in. 1. glas.

De olde struie dē vloedt moede wilmissē

v̄ ar he cym wemekē to vint̄ krisse.

He drückte dat bloet vte worme to hant.

Vpe dat glas dat af datter en drey sprang.

Aloue plōstic he zyn kind vter nocht.

Vnde dē dat mit des wormes bloet.

Aloue zo loezet ons hīc dē myltē gned.

Ver helle mit zinem diuen bloet.

He wārt dor vñzenwillen gelinc ene wormekē.

So he leed also manig ghe smallereit unde pijn.

Do drageet he unde sprat also.

Ego sum vermo et non homo.

Fer bin nec mynseſſe me i worm mach ic syn mi. su.

Sar merende he mede sine ghe smallereit vñ bare pijn.

Cote ihesu beware vor de hellen

Vor luyster vñ dor al zyne gezelien. Amē.

xcvii descendit ad infernum super uul dyaboli. i cito. nuchodri.

Hebben gehoord moe wirze heue ghescreven ist
 te den hulghen inde helle gevaren ist.
Nu zole en horen moe xpc vord an
 den doogen vient van den helle wordan.
Dat he zit an den duncle in heuet getrouwen
 dat va leeft he cyne aghelyckhisse to vore gespoten.
Amer dat eyn starc gelukuent man
 en yne herberghe mol bescherme kan.
So is al dat he heuet zeer hard
 inde in gueden vreden mol beware.
Comt dan s j starcten mit grooten crachten
 en beuyptem al yne herscap mi machet.
Hoe ic dem doogen ropende geschen
 dat moge wi an desse aghelyckhisse zeey.
He vnde starct vnde gelukuent sere
 ic gedurede mol. o gjacu oft more.
Gen ne conde my maet also starcte gebinten
 en dissen vnuw conde beduynghsen.
To de lesien qua ense leue heue ghescreven ist
 wat warue starcten vnde verleidet ist.
Ic heuet ene gelueldisfiken vorhunnen
 inde heuet ene gherauert vnde gebunden.
Dat selue oec mol niet oec ee betreken had
 en liec men lecht van eyne de hett bananias.
Dat he was alzo vrome vnde ze starct. gman

Banias desd' ad leonē i pforauēū. u. īgu. mi. c.

Dat he eynen wilden leuwen darsse bestach -

He ghecep ten hauden eynen stoff

Vnde stadt de lucas dat he zit begaff.

Vnde vorvan den grymeghe laude al duer

Dat eeck de vrome bannage dat ja nach.

By dessen vromen helle lunanyas

Vuze here iste xpc beteykent was.

De stotte mit zime me stauc met helle

Vnde vorvan lucifer. vñ zime gezelle.

By dem stauc dat hilge cruce beteiket ist

Dat mede zo macht vnde here iste crist.

Den saluen stoff heuet he vint zlouert

Dat wi vñ dat mede na dem diuele praeccre maget.

Dat hilge cruce heuet also grote macht

Dat eo dem diuele benynt al zime crachte.

Eat zilue was oec to voren besorsett

An sampson dat me illus aff lezen.

Dat he eynen wilden leuwen ghecep

Vnde den alre eyne tsegghe en elver spiecht

Sampson is de stackest man genezen

Dat wi in al der hilgen script van lezen.

Dat hi zo is beteykent de hilge crist

Creke de alre stackest man van jumers ist

Den heuet den hellephen leuwen voorwinnen

Vnde heuet ene ghemaghen vñ ghebunden.

Sāplo fortissi dilacauit leonē. Judic ruy. cap.

Dat zelue heuet oec bewizer vnde hie gott
 a eynen stukken helle te siet Agoth.
Vnde au eglon den wetten coning
 d al aff dat men bestreuen vondt.
Dat hie vath was vñ hadde i groot liff
 v nd was zelde mitte p'stallesti volle aue liff.
Dnde dede en to male vele to leyde
 v ent he was i conig vanden heide.
Mgoth de was eyn Rome dieggen
 v nde walde zit zynes lyues verweeghen.
He leed zit eyn scharp swerd smede
 d at hie den coning wolle weden mede.
To goth so dem coninge in eyn grallen tind
 d at de coninge in zyne stoele zat.
He stak en den wetten bunc zo zeere
 d atter zwaere bleis stekende in dem smere.
He leed eyn datt zwaer stelen indem buse
 v nd leep achter to eynem thoornic wre.
God hulp em dat hie en wech quam
 v lout zo verstoerk he den hoczen man.
Dnde fortam marit vanden vryndt ploest
 v nd al dat vole marit dat voerloest.
Disse reke zille von my heren
 t o dem leue vnzey leuen heren.
Conig eglon de also gere vath was.

Aoch pswaunt eglo. hostē filiorū Isr. iudic. vi. cap.

De beteylouit onzen wānd salthanaes.

De alle de zelen mochtē wortlyden

De he vor godē gebouwd konde gevonden.

De ente alleme dat intē verle was

Dat wortslans al de zulue salthanaes.

He plach beut de gude von de biege to roshyde

Dat em ne conde nymanē wortlyme.

To lesten zante onze leue here gott

Ce vnu vrome heli se het dypot.

Dat was onze leue here ~~gh~~christ

De alle vromeste helich ist.

He was de gene de dor de grote leue stadt

Dat he de poorte vander helle to brack.

Vnde heuet em al zine macht benomen

Dat wi niett zin wt ziner maet gecomen.

Gy zullen dat roeten oec mol vordern.

Dat onze viend wortlyme ic zo gewaer.

Dat he vre nicht meer mach gevael

Dat we dat wi em zulue willen nederstaen.

Dy moten regghen em vechten vromelike

Dat wort ons to lone dat ewighe enke.

Ach zo wie na em niett lesten ende wort vryme.

Den mynpt he mitt niett to dem heiliche brumme.

O leue ~~gh~~christ. gif dat wy en also rudder staen up erde.

Dat wy nimmer van di ogh-salende mote merde ~~name~~

Maria wat dyabolu opnacido ē. genes. viij. c. dī. jpa oter cap. tui

T

I hebbet gehoerd wo dat xpc onze god
vnyfist zmer martel hest te duuel vster.
Dv horec wo maria vnyfist er medelinge
E duuel bedwingen hest vñ noch plechte to dwinge.

W ec allen dat vñze here an deme lichame leit
S ar leed ze an eer gele mit vnefarmelheit.
D at vme zo was maria in der olden Ee bevochten
I n der vrouwe judith dat me aldus af leget.
D at so ze olfernu den viend dat houet af sloect
T atse so er besste cleedere an toech.
M it ener schone hude makete ze en houet to
P nte ouer en voete toech ze thre myc scho.
G e henc vme eré hals vñ vme eré vnde
V yl maniggherhande gud ghesinde.
M it zodanc wapene quam ze gegae[n]
G od hulp er dat se vñwan den boze man.
M ho ede maria so ze vñwan den viand
T e toech an all vñze heren ghewand.
M il crec leyue lyndes cleedinghe
T oech ze an mit prwendiger ledinghe.
G e toech an den rock dat se ridders vme spielden
D e vñze leuen heren cleedere dan deleden.
G e henc vme zet twijerhande cleid
F ar xpc vme hante gheleden finalied.
D at eyne was wie dat hante en herode an gedae

Judich apitau. cap. holofnis. Judith. xij. Cap.

S o he ene bissottec vñ letene weder to pilato gaet.
 D at ander dae in zinner eracynge dat was roed
 S ar em dat volck grote smalheit gime doed.
 A u erem herte hadde ze vna myren. i gebuertijn
 S at zolle er schuld vnde en hockeler zin.
 D at mach me jndem lote der leyue wou schouwe
 W ene dat zo sprett vnde leyue vrouwe.
 A yn leif is my geworde to eyne miere gebuertijn
 V nde dat gal ymer monc bi de brussen myn.
 D e miere is eyn zere biter crude
 S ar bi mach me eyt kyndes marter bedude.
 T u dat gebuertijn hadde ze to zame gelezen
 A ll dat in sonzes here marter had gewegen.
 Z weerde vnde colcen baceren vnde spere
 L ucken vni vactelen schilde vnde hockeler
 G yn herte leuen vñ zime angst gracie
 Z yn blodighe zweed se ut al zime leeden vlaet.
 D at dorste dat anbedent te it vader zin
 O fte he hebbet mochten anich weze der pijn.
 D at he zime viende neder sloech mit ene woude
 V n gaf en weder de madt datse ene mochte moede.
 D e loze grete de vulteke bus zimer vor racomisse
 S e bande vnde alle s strenge zime gebendomisse.
 D at he maletus am ore harmhartlike weder gaf
 T ar em al zime jungc vrologc vñ seconde em aff.

Jahel pforan caput cylair cu clauo. Iudicij uj. cap.

Dat johannes / den he leif haet bouen ze alle
v an en vloe / vnde leert zyn cleid valle.
A mae vrage / vñ des knechtes lachte slach
v ñ dat duldige antwoerd dat ihc do weder gaf.
P etrus poveren / vñ zime .m. voor zalmaghe
y hesus an scouen / vnde petrus befreemaghe.
D er vorsten name / dat xpc wart voer getoghe.
S ar he af beclager wart vnde voer belaghe.
D e erste het amas / vnde de ander capphas
d e derde pilatus. Herodes it veerde was.
D e zuide / de ghelycke / vnde de roede
S e dorre arone / de spetel gemegert mit blode.
E ruct magels / speer / hamer / vnde tanige
a lle de sleghe / de em wurd an hale / vñ an wange.
D en galghe berch / vnde den vulc aze standt
z yn dorft / zwamp / reor / vnde bitter dranck.
E ttich / galte / vnde ghemeyne en coni
z yn zuidt / zyn roede / vñ de bittie tien zyn.
D at bloet / vnde dat water dat tot zme lichaeme vloet
D at alle creature haette mit em medelinge groet.
D at doet / dat em zme oghse were mete vblude
S e roede / de boue den cruce gescreue stunden.
P ilatus mati nemet / vnde zyn richtestoeck
v ne wo ihc / zme vader zynen geest beset.
A lle de lande / dat hemet mit ghebloden

**Regia tamari decollati. cum regi. In his sō. sup
danielē.**

a Ile zyne sinerte vnde alle zyne wunden.
 a Ile de wortd de he an den aucte sprack
 a Ile zyn herte gheue vnde alle zyn vngemack.
 h inz van malede maria em myriē gebundēn
 t at an erem herte alle daghe zolle zyn.
 d o maria aldus gemaipent was
 o vvan ze den viend satanias.

Gauwme zo was ge an Jassel to woe bewijet
 a lze men onder eyder hofe leget.
 d atse vvan spzam den hoozen herde
 d e den yfussels; volste alre ded to lege.
 x yne naighel ze em docht zyn houet dreef
 d at he op ter zuilen stede doot bleef.
 a lso huert dat land van den vienden jaloest
 n met al dat volk waerd so vtroest.

Gat zulue wat oec an conig thamari geophaerd
 s e vander coninghen thamari vwoome waerd.
 s e slacht em zyn houet af de reyne ghude
 v in ze waer te mene emer mit mynsche bloed.
 s e sprak no druck mynsche bloed s zut
 w eer di also zere gedrester heuet na dat
 a lle disse bewijinge se moer olet ee geopenieid
 y n gelukkisse wo de diuel van marie vwoomen waerd.
 o goete maria help dat wi oec onze viende vwoome also
 s at wi ewichsliden moet mit dy blyuen vro Amic.

XPS EDUAT SCOS DE ISTERNO. IN EUANGELIO NICHODAMI

Thebben gehoord wo xpc vanze leyland
mit zmer marter den bozen vrient band.
Want wo maria ene oec vmanich to lynde
dorch ere grote plevendige medelydinghe.

Den zole wi hore. wo xpc vloeden meer helle
a dam ronde alle zime ghozelie.

Wnze leue heve en beyde de mocht lange
h e troestede to hand inde helle de ge vange.

A strohand do he gheschen hadde den doott
d o troestede he de gelange in eren noot.

Dan' ane heuet he ons' ene lere opgeuen
h obbe wy vrouwe in dem ander en leuen.

De zind by koning inde vogherwires pijn
d en zole wy suelliken to troeste zyn.

Wete ere pime ic vnbeghryplic
d at pime beiden ze zere zwaeclid.

Verdes welcke lide plegen der dinge
d at ze lezen later. edder zinatse.

Dertich misse in xxx. daghen
d at ic gut. nochta mach ic nu zaghe.

Verwe beter ronde zolden en mittu roegen
d atse inden erste dage altemale wurde lezen.

Wec ic ic zere zwaecliden von to zitte
d ertich daghe inder groten halle.

Dat hine zole wi den zele suelliken to hulpe com

Filius israhel educavit de egypto. Exodi. viiij. c. 1.

D at mach en tot dat ghezinge zere voromen
 D at rime zo voor xpc vanze heylant
 D o den gerangē inde helle alsthand.
 W nde treestet ze mit zmer veghendwordichheit
 V nde lienan en all ere bedruechheit.
 W p den zundach mitte mieder nacht
 D o wurden ze alle vnu helle gebracht.
 W it xpc verlozena ze alle ghemeine
 S e dat waren. Beide groet vnde delyne.
D it was so voren metten olden Ee
 V erstant an dem ysraelitisch volke.
 D it volk was gevangen van konig pharo
 V nd zolden in egiptē lange gebleue helle alto.
 S e hadden indem lante grotan arbeit
 V nd ze moest heden van den heyle ghe smalsteit.
 T o leste. Icbarmede giet ouer ze gott
 V nd quam vnde lozete ze veer nocht.
 H e zante en mose tot eynen leydens mane
 D e ze leden zolden vry van danne.
 W nde gelouete en dat he in een lant bringe mochte
 D at van konig ghe vnde van mochte niet zolden.
 M u zolden gaen want dat alle de ding
 D e god an dem volk begiftint.
 D e heuet he an ons inden waerheit vnsbracht
 V nte he heuet ons vander helle vry gemactt.

Duis libau. abha de ur caldor. genes. ru. ca. i hi. lco.

sup gen.

Dat heuet ons gheghenue dat gheloude lant
dat ons nimmer leit zal werden bekend.

Dat van konighe vnde van melcke volue
dat is de vrouwe der mynheit voor drie.

Dat homich is de vrouwe vander godheit
e melcke is de vrouwe vander mynheit.

Cesse izlozinge was oec bewijet an abrahams
dat men niet olen ee. mol lejet van.

In qua in em herdench lant
dat was calda ghenant.

De lide pleghe dat viuer an te best
vnde vme dat abrahā dat nicht en drie.

So wurden ze toernich vnde vngheert
vnde morpen den gunen abrahā ind viuer.

Do qua unze here baemhartich vñ ghet
vnde ploste abrahā uit des viuers gloet.

Alio izlozet he oec vten hessen
a tam vnde alle zyne ghezelien.

Cat zilue was oec an lotus bewijet
dat nie van em niet olen ee lejet.

Doe sodomia vñ gomorra haide zo gte gne gedac
dat se god mit gheuele vñ mit viuer leet ingae.

Dat to noch tre andere stede
e alle wurden geplaget mede.

Do izlozet he den gheuen man lant

Duis liberauit loth de subuile sodome. gnes nr. ca.

v net zin wif vñ zine h dochter vter nacht.

D e engel sprac ze en zullen niette staen

z e zullen den berch opwaert ghien

W und zullen niette to rugghe zeen

s o en mochtet en niette arghes gescheen.

D o zack dat wif to rugghe alleene

a sloband waerd ze to ene zoltsteene.

S elijker wif alze de barmhartige god

s e lietzelzel vedes vierde nocht.

A lso voloeret he oec ut der hellen

v uze vader adam vñ all zine gezellen.

N v zelle wi alle opwaert ghien

v net zolen na hemelschen dinge staen.

W net zolen niette nacht zuden to rugghe zeen

z o mach vne nimer neen arct gescheen.

W y zullen denken an de grote plagine

t ar lotus wif waert niette geslaghe.

D e boere cristen is oec plage bereyt

t ar is de ewighe voordeunicheit.

D e wylden dace de lycken lotus wif

s e duncle zaelen anaaghen geleende liff.

D ar vne zole wi opwaert gien alze lotus

w er ent wi come vpte berch dat wonet goth.

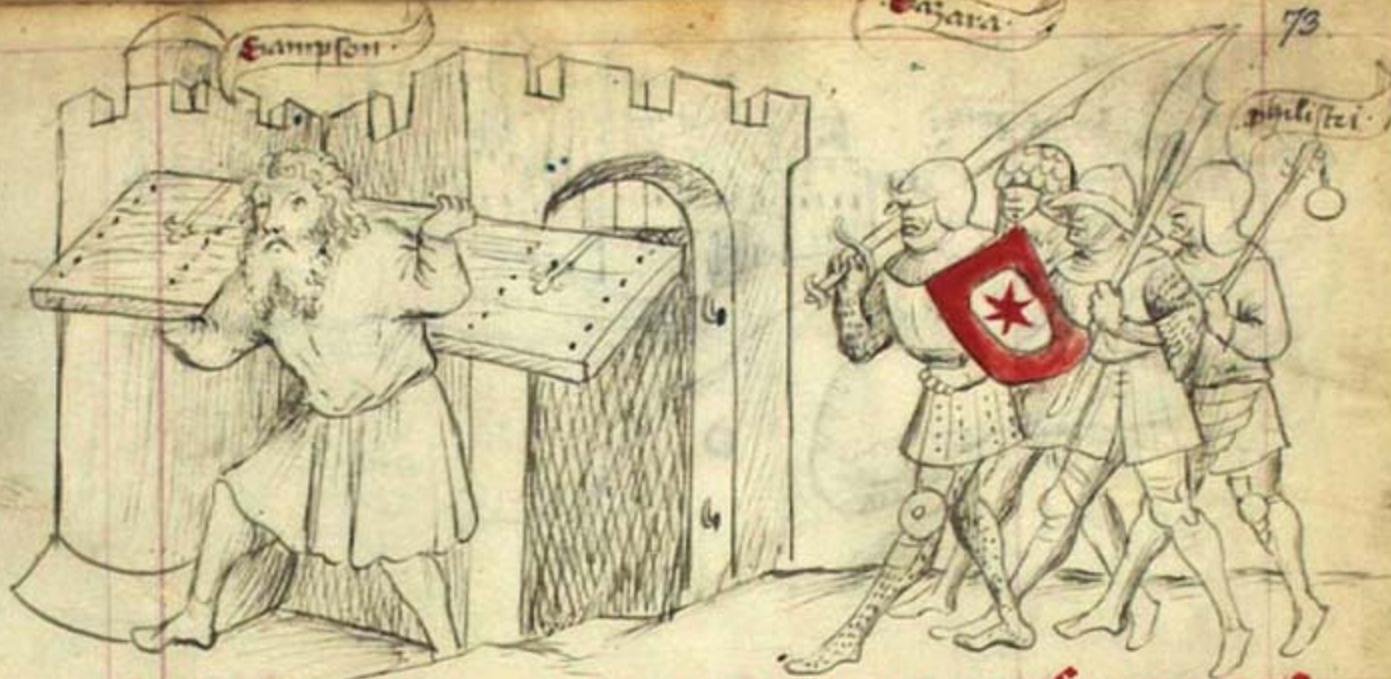
O zore god. die help ons docth sine namen

t ar wi gaar to di come in secula seculorum amen.

q̄s resurxit cōfracti portis ifiu. mar. illu. iij. cā.

Tholt gehort wo adam vñ zyne gezelle
 geloget würen vñ epo vter hellen.
Du zole wi hore wo vñze here ihu cristi
 van dem dole weder op gestanden ist.
Vo ille ḡn weet wo dat gestalte ic dat graff
 ic vñdet men wol also gescreuen aff.
Innes ic geholet ic eyne grote steene
 ic lach boucq ter erden alleene.
Waner men jnt este dore ghiet
 o vnde me eyne dene famer bereit.
De ym by na dijn voete breed vñ land
 ic neit also hogt als me up reyke mach mit hand.
Sorynē men dat eyn deyne dorekijn
 ic geit to enet anderē famere mi.
De is oed by na dijn voete breed vñ land
 ic neit also haech als me up reyke mach mit hand.
Co der' rechter hand als me dat in geit
 ic ic eyne bauek wol dryer vote breit.
Wanet ic by na wol dijn voete land
 ic streetet also ontlanges hene bis' want.
Dic haect in erde hoghe anderhalve voet wol
 ic neit disse bauek en 25 niett bymen holl.
Fic alt male eyn gaunt steyn
 ic leide famere vñ de land ic al eyn
Dope den bauek zo lach ic doek licham

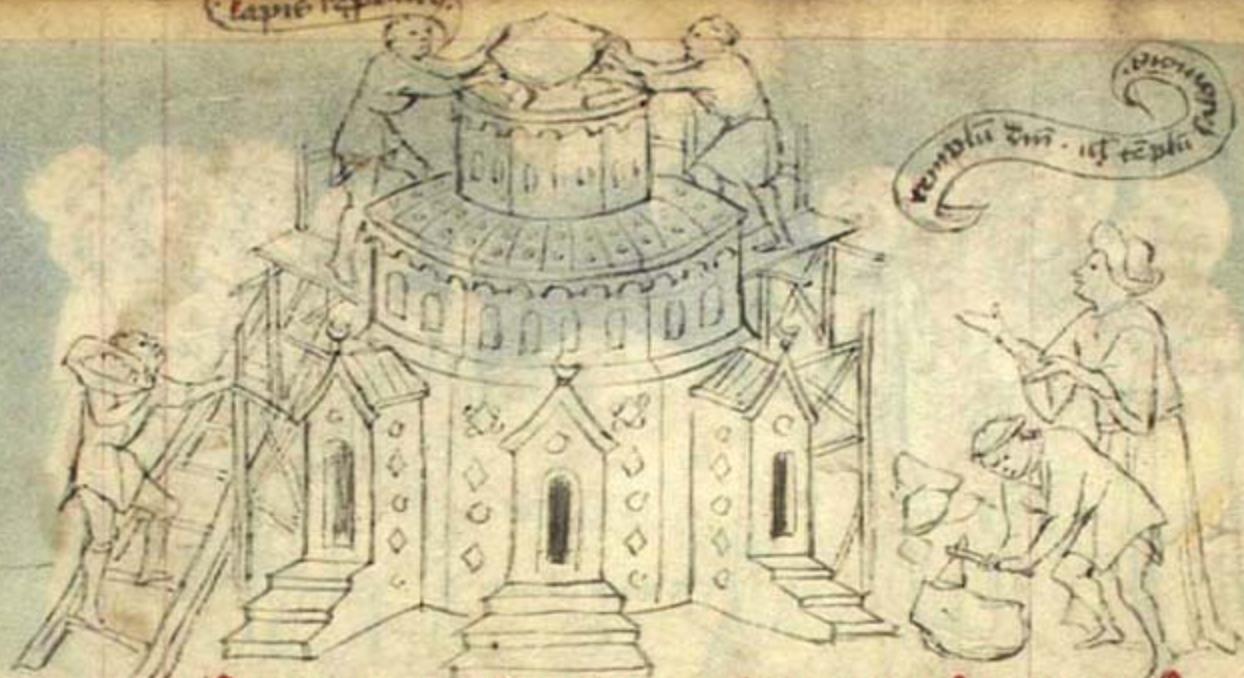
Sapsō surrexit media nocte i tulic porta⁹ gare⁹ judic⁹ xvi. Cap.

a so lange wende de zele wedde to en quam.
R u zegegen et welle liecht also hiz af
 s at aldus zal gestalt syn gode⁹ graf.
 a en toe id recht wach⁹ wil mit unterschent
 s e holt me vor dat graf de bac vñ de camere al beyd
 d ir cynam seene bessere de voet des graues doer
 v nte druckden voc⁹ er ingezegel van noer.
D inde zant wachter de dat graf bewaare zolle
 s e vruchter dat de jongere de licham stelle wolle.
V n dem zuindighe vro to myder nacht
 t o bewyzed unze leue here sine macht.
W nte gruek leuendich vte dem bessere graue
 a so dat de seen niet en wart genome aue.
D ar na qua i engel de af schoef den steen
 s o was synne opstandinge alred gesellen.
D isse opstandinge van unze beholder ihesus
 w so an sampsone to voer beteykent aldus.
D e lede sic in ene stad vñ woldē wat slape
 s o quemen vele gmer viende mit wape.
D inde sloeten alle de poorten tho
 v nte wolden ene solden des morgens vro.
S apson stund op myder nacht
 v nte te bract de poorte mit groter cracht.
H e nam se merre vñ droest ic wat he woldē
 v nte vruchter nicht datse en volghie zolle.

Jonas p' rduu egress' e de uetece celi. Jone. ij. Cap.

Dat was also to mozen bietijfent dan. in
Dat xpc to myder nacht wolt op staen.
Want solec to bieken de poerten vander helle
Want bringhen dat vr adam vñ gme gezelle.
Dat grante dore ne conde em mocht wederstaen
Want licham solec oec leuendich wedde vñ gacn.
Gat gelue was oec berounget in jonas
Want in dese daghe in den swaen vissche was.
Want qua weder tot mynd behelst in leuen
Want aue zo wold god enz eyken gheuen.
Want he den dood wolt mit willen ontfaen
Want wolt leuendich wedde vñ staen.
Jonas se was in eyne schep vñ ledde noct
Want se dat myne were de vriuoste de doct.
Jonas sprac wolden ze er leuet beholten
Want aue vte schepe indati meer vñpe zolden.
Want olyc in dat meer getworpen waer
Want olyane wort alle se noed wederbaerd.
Want solec oec dat mynschlike flechte grote noed
Want o lange niet dat zid myne hare gelue gaf vor vñ met doed.
Want is van den doot weder vñ gestaen.
Want meer is myne grote noed al vergaftach.
Gat gelue was oec mynt olden Ec berounget
Want o eynen steene dat men alde af leget.
Want o man blyvde den tempel to iherusalem

Lapi replatus fūs ē in cap aguli ps. C. xvij.

D oward daū gebunden i n wunderlic steyn.
 D au was nene stede de em to matse were
 D at vorwunderde de meystere vte matse zare.
 S e voorsochten des nabre vnde ghenoech
 m en ze rüten em nene stede na sijn gebroech.
 D o wurden ze to mocht vnd vngelijcire
 v nd werpen den steen van den mire.
 V nd sprekken alle lage groet vnde cleyn
 y d soleit yummer bluuen i n uwerpen steyn.
 D o de tempel by nu was vullencomen
 D oward daū weder eyn mye bouder vornomen.
 D o me leggen soleit den lefftien steen
 D en was in all dem lande nerghen een.
 D e to der stede tho mate were
 D ut vorwunderde en weder vte mate zare.
 D o methen ge den vorwoerpenen steyn
 D o was he leich to mate danc der andre ghemeyn.
 D oward de vorwoerpiene steen alleynie
 G eliche bouen de andre stene al ghemeyne.
 D at was vnce haren voer befurzmaet
 G e vorwoerpen waert in zmerlydmathe.
 D e soleit in amic v pstandinge gheslaght wēn
 v nd soleit sijn de vpperste des hemels vnd der erden.
 O gott ihu sat vns also eeren din op vstandinge
 D at wi come moet to dinen ewige besoudunghe. Am.

Ihs ascendit in celum. mar. i li. i actuum pmo ca.

Ticht gelijc dat xpc is opgestaan
in hond van synne hemelkant vordan.
De vrue heire hadde vnuime den doct
vnde de mynselfe gesloten vter nacht
D o ne woltie sic altsland mett to hemel varen
o e woltie sic eerst zinen jungferen openlaren.
o bleef veertich daghe al hyn neder
o voor sic voerd to hemele zedde.
Vnde heuer toe dat bereydet ene wech
o vne indat hemelenke dreydt.
Hijz af was gader olden **E**c beteykend
En eyne leder zo me gescreue mynd.
Go jacob zadt in ene drome. **I** - leder stan
o reycket wer boue to de hemele an.
Wnde de engels segghen op. vnde aff
o ar mett got eyne bedorzinghe graff.
o atse vne eyne ledern maken wolt
o vns op dat hemelenke ledien zelle.
Voz der int qua my zodane leder op erde
o ar vnuime sic mochtie mynat gelych merde.
o ar en conde mynat hien come in v. mare
Mijn macht. **I** - mynselfe in ene ogeblieke au. mare.
Gisse hemelkant was oec bewizer to rozen
o enet ghelyckensse. zo ghe maghen horen.
o a ene mynselfe de hadde. **C** - schape alleme

Jacob ut iste

terribilis est domus iste

Jacobuid. scalā erectā ī sopni i celū. genes. xviiij. cā.

v an dissen. e schape zo vloet he me eyne.
De xix. ginch he mitte andre vorthje
 v ude zochte dat eyne schaep inde doestemje.
He zochte zo langhe tande zo volytlich
 v et dat he et vand. do want he vorolich.
He nam et opē rüagge vñ drogh et to hem
 v net leet to game come eyne vround al ge meyn.
He vrouweerde zid en sprac to en also
 g in zolen alle mit my wezen vro.
Dent ic heb mi vloere ne schaep wedde vouden
 h en ame wille wi vorolig zmi to deser stund.
Spissen myfchen is betrouw vnde hse crist
 v me dat hse docht vne mynsche gewordt ist.
Dat schaep datten vorloren was
 v at is de myselfe de bedrooge had satanas.
De ander seeloe dat sijn de engle inde hemelreke
 v o leed he dat en qua hui neder op dat erderike.
Vnd zochte zyne schape wel. xxvij. jac
 m pt manigen grote kruice dat is openlaet.
Datt schaep vand he weder under zelue stund
 v o he id di vntzen kussen want dor vound.
He droeg et to hies dat is dat hemelreke
 v o hie den mynsche to hemel voerde vroelich.
Dospic he to den engle mit groten schalle
 m yne leue formdes ghi zolct nu vrouwe alle

Duis pdita i riucta reportat i domū. luce. xv. ca.

Dome dat ic mijn leyue staey heb medde gevonden
 en rouwe en mit my the allen stunden.
De vrouwendien ze gec mit den haren
 alle de judem hemelicke meren.
Dnde also drie alle noch een zunder sic bekeret
 so wert yo de vrouwe der hilichen ghe meeret.
De ruyngre trane ghe mit alle zoete wijn
 god vnde allen hilgen die mit em ghe.
Daner wi godes gebot holt en god eer
 dat is eyne zoticheit te ghe en zine hilge bezeten.
Daner wi lutterlyken bidde oeder immenslike heit
 dat ye gode mit alle zyne hilghen wel mede.
Alio manigerhande sprize geue wi ene here gode
 alio manigerlere god wi wi den na zyne gelode.
Dnde alle de spize he mit de cruce wel bereid
 en wi al vnde weret doen mit geschedenisheit.
Disse hemelvaerd oec wel bereidheit was
 uder oeden ee an den propheeten helias.
He predikte indem joodsche lande de waerheit
 en die straffete dat volle vunne ere quaestheit.
De vaders de vnuleden ene to male zere
 en ochtat was he an der hulpe vnsre leue here.
He zante em vriughe perde vnde magten
 en ene indat paradijs hebben gedraghen.
Dat sijt van helias gesproken ist

Hilias tūslat ē in padiſū. Cūt regūj. capūj.

Aet hēuet oec gēdien vñze hē ihu crift.
He predikē den voeten de waerheit
 vnde straffēt ze vñme oec hōchheit.
Dat vñme leid hē van en smalheit vñ moet
 vnde to dem lesten an dem cruce den būterē doet.
Dat vñme hēft ene ge croenet zim hōchheit
 vnde gehoeghet bouc de hilgen alle grādē.
Dat aue zo is vñs eyn bûde gegheuen.
Dat wi zullen lyden vñme dat ewige leuen.
Dēt al dat wi hē sijden sat is cleyne.
 v eghen de grote vrouwe al ghemeyne.
Rest alre i stof i s regē al edenke.
 a lso is disse vrouwe bi den ewige gelijke.
Dēt de vrouwe dissen werlt also menich vold.
 a lse gracie vñ louce woss in veld vñ en wold.
Dēt alre gandes jude mee it vñ stoutet mide zunē.
 v erere al būter galile tegen de ewige vrouwe.
Dat et al blach were dat water vñ de meerē.
 v nd al de hemel vnde erderike pment were.
Alle mynsc̄he vnde alle creature zolde pape weze.
 a lle zolden ze seruen prediken vnde lezen.
Dochta zolde ze de mynsc̄he vrouwe mest come ut gruden.
 S e se zalighen ghebrukē to allen stunden.
Cote ihu gif vñs hiz also to leuen vereden.
 D at wi van der vrouwe nūmer ghescreide werden. **ame.**

Sps s̄c̄s d̄sc̄d̄c i disapl̄s dñi. Actuū. ij. Cap.

Aan xpo heb wi h̄z vore geshor̄t moedaren.
 wo he na zimec v̄pstandinge ic te hemel gevaren.
 nu zole wi dat na horen also hand
 wo de hilge geist h̄r nederward gezund.
 E er dat unzelue here de martel angint.
 o zelde heden vngere to vore alle dinct.
 S o wat dat en zelde ouer gfaen
 u nek datse zolden vele droefinisse vfaen.
 D ar v̄me leerde sic en wo ze zolden leuen
 v nek gelouede en den hilgen geist to gheuen.
 V an den geloofte warden ze alle vero
 o sprack he to en allen also.
 E yne clene t̄de zole ga my noch bi in haen
 d ane zo mor ic wedder to minē vader gaen.
 T ch wil gaen vnde wil in de stede beeyden
 v nek rauw wedder come vnde wil no dat in beytin.
 G y zullen mit my blive in myne droefinisse
 d ar v̄me besafse ic in dat hemelrike gesorisse.
 S huer in my zo wil ic in re blyuen
 o en madi my neen doot va in deruer.
 F ch bin i conuictie ic sijn de t̄venghe myn
 b huer in my zo moegh vreudebarich zint.
 V ch bin i recht waer conuictie
 v nek myn vader ic i myc conuictie
 M lle de t̄venghe de an my nene vreude drifte

Edificatio cus babiloic n i l i g u a r d i u s i o . g e n e s . n cap.

E c houwt myn vader alle male ade.
 W ate wil ze niet ewighe ruer gende.
 E ar ze bernen zullen zonter ende.
 S o welc ewich gude vrucht decelt au my
 E en wil ic mit maniger hande bedrofusse weet by.
 W ipe dat he des so meer vrucht moge drachten.
 E ar vme nezel myn ar over zine bedrofusse claffen.
 D e moest de sal in vrouden leuen
 m en w zal vele bedrofusse werde gegeuen.
 W ike dat en zal in hir nummer werden genome
 m en dat na zal in grote vroudt comen.
 W aiken eyne vrouwe eyne lyndt geit in arbed
 z o haert ge vtermate grote bedroficheid.
 A l en wanme dant lynd ghetloren ist
 z o en dencken ze noord ereb leydes nicht.
 W an groter leyue se ze to den lynde haert
 E atse dene vme al ere bedrofusse mocht en genest.
 A lko zole ga nu quide merde hebbic bedrofusse vñ nacht
 m en dat na zole ghevntfangē vroudt groot.
 S o dat elct z al vor geten der bitterheit
 E c he op disse merrente ye ghe leert.
 G y zoleet dat weten alle noordwaer.
 E auch w mitte w dat ic te hemele reac.
 G o wil ic in den hulgen geist zenden
 E en erosten zal in allen enden.

*Wēre precepta & Lōge tēdij
tēs moysi & filijō istudē.*

Miñq̄ḡslā dic p̄.egressū de egypto data ē lxx. Exodi

xxiiij. cap

He zal wēr ewichlyken by wē blyue
v ude zel in troesten an zele vnde oec an lyue.
Dit louet vnde here den vnḡherē openbaerē
v ude maledicē dat an den p̄mest dage al twaer.
De heilige geest gaf in de hī vnḡherē tunghe
v ude gaf dūselle tale sprekē kunde.
En wunderlike oec gott bewijet to rozen
t o babilonien do ze maledicē groten thoveren.
Alle myselfe sprekē to wōrē mē wōds sprake
S o begundē ze eynen thoorn to male.
De zolle ment an den hemmel leuen
t ar mede vnḡherēden ze vnde leue heren.
De quam he vnde vor laerde oec tunghen
S atse malde andere mēst vnḡherē kunderen.
De sprake warden ghescrebet oec alle lant
m en do de heilige geest wart gezant.
D. o was oec geschicket van gode vnsēme here
t antē lude vā allen tunghen to ghelycē gecom̄ were.
Dype dat ze horē zoldē de wunderlike dinct
S o god an den sprake do legghenck.
Dore dat vrouwe an den thoorne mēst geschenck
S o hadde mē nu mēst dat wunder an den tunghen geschenck.
Dar vnde zo was dit gants to wōrē eyne besveringe
S at god an de tunghe wōlte doen dese werkinge.
Effe p̄mest dach was oec to rozen bekunzet

**Gia uasa iudie uacua iplata st' oloq̄ti reg.
uij. cap.**

A ar men jader oden Ec also van leget.
 D o de goeden wt egypten meren gebracht
 S ar na ouer xl daghe zo geschat
 D at toen quam vnde leue here god
 E synay vñ gaf en dae de x geschod.
 A lzo dedt acc god do he vs hadde gebrachte
 V er der helle vnde dae na ouer xl nacht.
 D o zante he des hilgen geistes ghane
 S ar alle synne vundi würden vullen aue.
T dit is an ence credulite wol beteyket wege
 D e gants aer my wat zo wi van er lege.
 H elysens d lat noz ze vntzen haren god
 S ar he ze troesten woldt in eren noed.
 E c hadde liutte olje dat is meerde godzen vol
 S at al ere yele mate vullen olje vol.
 A lout zo vullen god synne jungster vate
 M uitte hilge geiste d ze troestete bouc mate.
 D at syn te cristen d to zame were gecome
 E c hadden alle den hilgen geist ghenome.
 G e würden alle ic vullen also
 S arse alle bleuen ewichsiken vro.
 O leue he rache d sine gnade to zende
 S ar wy vnde leue ewichsiken mit di ende.
 D eo help vnde maria de hemels comminge
 S en allen zunder ic eyne vre troesterme. **Amen.**

ix̄ orās p pāonibꝫ oñd pñ vulnera. Sēs bernard?

Ore heb w̄ geloord wo x̄p̄e onze heyland
den h̄ilgen geist heuec h̄iz neder gezand.

Nu zolc wi hore wo he to allen enden
zyne vader plecht vor ons te bidden.

D an vme zo behelt he de nacē an zyne lichaem
v̄ ghe dat he moge gae vor zyne vader staen.

A nde moghe bidden vor des mynschen zunde
an he more ghesleden heuec also bitter wunde.

I t was beteykent an eyneme ryder na rōme
e het antipat̄ se was edel vnde zeer rōme.

D e was teghen den keyzer vñlinc beslecht
w o dat he dichter were v̄ttaghet gedreht.

N ud vvere vñteruue gefuege dem roemeliche rynke
G en zolc nene rōme ryder wege gelyke.

D o antipat̄ diet vnam vnde dat hadde gehoerd
S o moeden em zeer disse smelike waerd.

H e trath vromeliken vor den keyzer
V id waer vor em wi alle zyne clider.

V uid behovide em dat de nacē zyne wunde
S e he in manighe stijve hadde bedunde.

H e sprac he en bedroffe nener vñschuldinge
w ente zyne wunde deden des eyne behovinge.

D at he eyn truwende rōme rieder were
S e keyser de waer gebrouweet der moere.

D ude held ene vord vor eyne rōmen man

Antipr. oñd. iulio cesari canticus in hysto sō. sup

machaboy.

- vnde dode em dat na grote eere an
 Al so dode de hemelk eyset vryzen here crist
 h e bekende dat he een vrome riddet geweze ist.
 D at was an zyne wonden mol openbaert
 S e he zyne vaderen bevoerde all daer.
 R u zole gi oec merke dat vryze here ihu crist
 n a duytſcher vryze to rydder gemaket ist.
 T u duytſchen landen zo is dat eyne moenheit
 D at me dem ryddere eyne halftslach fleit.
 S e xpm was gestage so manige halftslach
 D at es mynand to vullen ge zegegen mach.
 G yne rydderlike hude dat was eyn doek
 D at men em ouer zyn antlar toek.
 D o ze em zyne oghen vorbinden
 v n halftslage en + goze meest kunden.
 D at vos dat diessen riddet zolde draghe
 D at was de ezel den he reid in palmedaghe.
 S yn pantser dat was zyn lichaem dor geysele
 D e galghelichet dat was zyn tornyets vel.
 S yne gleyne dat was longhynus speer
 D at cruce was zyn schilt om zyn bockeloor.
 S yn helm was te zynre rydderlyken staet
 C yne crone van scharpen dorre gemaect.
 D e schrift was zyn helm tecken
 S e pylacie hadde boue sijn houer sijn heien.

maria orat filiu p p̄cōnib; oñdes ubra. Scūs bernard?

Sijn spore dat were de ijzeren nagelen
 dat em door zyne voete werden geslagen.
Sijn handtschen dat were van ijzeren oet
 dat were ij magel dat nie em dor zin hande sloech.
Enne weepenre de stede by em bleef
 dat was maria dat sime my en wortech.
Dat de me oet my en zack vor thaghen
 vnde de em alle zyne wapene halp draghen.
Sijn harnesch dat he droech in zines nacht
 nu was anderē nicht dan tot von roet.
Tot was gemaakte van konijenhante cleet
 dat vanze here de smalheit zyne leed.
En uit cleet toch em herodes al
 vnde leed ene wedde to pylatuē gan.
Do gaf em pylatuē cyne rock dat nacht
 dat he ene mede den goedten inde dor gaf.
And dessen wapene heuer xpc gestreken
 vnde heuch vor ons den lutter dode geleden.
Ruweijer he zinem andere zyne wonden
 vnde bledet vor uns so allen stunden.
Mho doet oec maria de hemelsk coningine
 dat sciet vor eren leuen byne.
Dat wonet om te borste de he gezoeghen heuer
 vnde bledet vor alle zundeit de dor werlt leuer.
Git was beteykent an ener coninginen de her hester

Hest orac iugē assuerū p pplo suo. hest. v. cap.

zo y výnden beschreuen aldus van er.

Do dat eyjn ma was de her amoy s. boze tyran
d e volde alle de poeden hebbic late dott stan.

D o malede hestel dem conyngē assuerue
e vne grote worteschap inarem huus.

D o de coning was van wijn gekwonde vro
d o sprac he to den coninginen alzo.

H ester wat du wist dat bide van my
d ar wil ic gonten en wuel gheuen dy.

D ydestu vme half inni coninginte
y di zalt di gheuen zekelijke.

D o hatt ze vor des volckes leuen
v ndt dat wart et altohand gegenen.

A lzo heuet god van dem hemelicte
in arien beuolen half zm rynke.

E yn deel des rynke dat ic de rechticheit
d at ander del dat ic de barnhericheit.

G od de d'ouder ons mit der rechticheit
g e scut maria m romanet ene smer barnhericheit.

A ldo zo bieder se alste vnnie onze leuen
v n wat ze bieder. Dat wil ic god gheuen.

O zoete god dorh dinen leuen moder ere
l act vns dinc hulde vorleze nument mere

D at geselke vns allen so zamen

In ghodet namen. **A**men

Judicium extremū. Mathei. xvii. Cap.

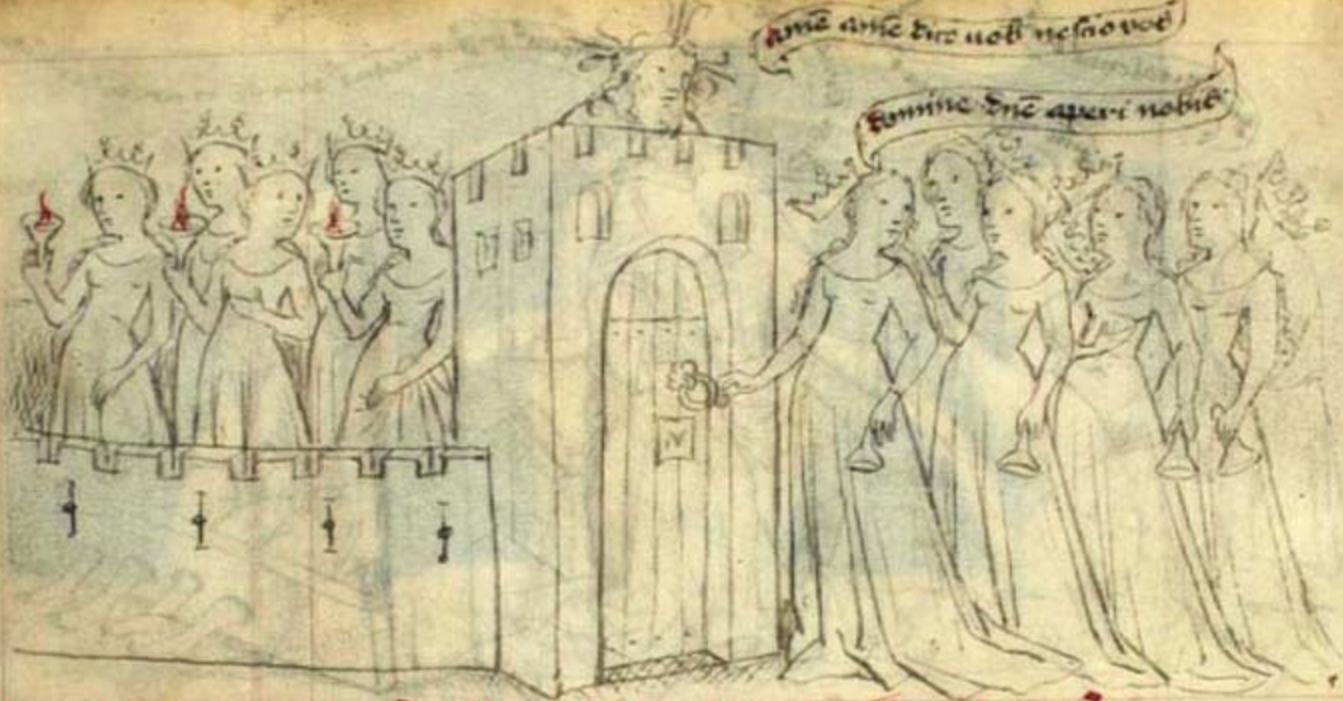
Tellen gehoerd wo to allen thinden
 wie gne vader plecht vor ve to bidden.
 Da zole wy dar na weten vñ vor staen
 wo strenge he wil dat gerichte an gien.
Dat is bi ene geluckhuus betrekken also
 o me wel bestreue vnde in ene ewaglio.
Do oj. edelma in ene veerne land varc wold
 at he cijn comming rike vnfangen zold.
Do reep he to zic! zinc knape inder zilue stund
 vñ nek bevael en zyne quidet meer dan c. pund.
Dat zullen ze mett coepslaghe
 e qua medou vñ effchete hale dar aue.
Do kwart es lach gebunden etsem knape
 in azinem arbeide vnd na zynce battje.
De gene de nene vormyng hadden gedacij
 e mochten in de vennckuisse gesact.
Aho wil god an den jongesten daghe doen
 e wil ons na den werken gene vryke leue.
Gij zult wele dat an den jongesten daghe
 over den zunder zal werden grote claghe.
Eruct nagel erone vnde dat spree
 e wunde xpi vnde al dat hemels heit
Gullen teghen den zunder stan
 vñ alle elemente zolen ene clagen an.
De erde dager datse ene gedrege heft vñ gespricht

Ho nobil posse ratione cu scrius. l. mat ro. luce ri

Cap.

- vnde he hewet gode nene ere dat vme bewerend
 Dat vnu clager datte eme gaf heute on licht
 vnde des ne hewet he gode gedrechte mocht.
 De licht de clager datte eme gaf gaf
 dat en hadde zyn scrippen van em nene dunct af
 Dat water clager datte em gaf synze on dranck
 vnde des en zed he gheode nenen dunct.
 De engel clager se em deynt
 Dat he enc bewerd heeft vor de viente
 vnd dat he docht zyne pegghenwoerdichheit
 vnde swerltt eynes te zunde dat vme leed.
 Maria te moder aller barmherigkeit
 en nu allen zunderen ist bereit.
 De ne mach same nene zunder behulplic zyn
 en me is same bereyd te ewighe pijn.
 De barmherigkeit zaete ihesu crist
 en nu den zunder also vnefarmich ist.
 Dat he den bitteren ded vor en leid
 en zal zic same vrouwe dat zunders vdomichet.
 De diuel en zal same wrechiche zyne mistact
 vnde en engel al dat god dat he vor zumet haet.
 Dat gerichtet werd also strenge vñ also hard
 Atter mit nene dingen mach werden wederkard.
 A) ochte maria / vnde alle fulgen bloed myne
 vnde ochte mochte ze der zunder / hloze negherne

Parabola de drie virginibꝫ. Mathei. xxv. Cap.

De onberankharticheit des gerichtes nach me soude
 a ghemelige van den hys wachten junc vrouwe.
De ne wachten den draffighen des olycs niett gene
 a tho zallt oec ghaen in ghemengen leue.
Dat en is neen olyc der barmhercherticheit
 w dat den hilge en is der leze vademysse niett kent.
De wijze de schrympet oec de draffigen an
 v inde herten ze to den coopluden ghien
Alouw zolen de hilge der bespotte vñ vo-smaen
En voordeur van ze dat zole bedewinet staen.
Vnd ze age gi vrosten de vrouwe des ewige rynke
 v nit gene ze rime de suocde gude des eerdenkes.
Gaet nu hen vnde copet in een ander wane
 v n prouct wat in jueren zunet gebrome kune.
Ghi vrosten inde queden wacht rime der vuld peis
 n v prouct oft ghy do waren wijs.
Do de dore an den wijze niett en viden barmhercherticheit
 v oclageden ze dem bruidghame et herte leit.
He sprac ihu en vrouwe niett
 g y en hebbet mit my nene pliecht.
I tho zallt oec ghaen an dem jongesten daghe
 v on wiaden de zundernechtige geyne goud
Dat huue oec to woe an eyner hant geopenliud
 v dem Comige balthazar gesomptet waerd.
 a ane rechel ph. ieesus vwas de selue scrift

Judicium reg balthazar scpti i pariete. Daniel v. ca.

Vnde dan na sal cle mynsele wden ghericht.
Mane dat beduydet een ghetall
 D ar bi dan men vornemen zall.
Dat de zelue ridders ghetalle haet
 A ll onze gode were vn al onze missdaet.
Teckel zo hette de ander schrift
 D ar ic i knighe dan me mede wicht.
Wec got se wil al onze werke weghen
 V nnader geluchet zo wil he dat weder loe geuen.
Eynes arme mynsele penitentie wacht an den stund
 A lzo vele alle des ryken hunderd pund.
Eyn crone brodes se sal dan meer weghen
 D eane honet gunde wert geaghen.
Danne alle de werlt getweghen funde
 D e dar wurd gegeuen mit honetsfund.
Aller werlt i pater mi geleze mit gmidheit
 W an eyne gantsen zaleten mit v drotensheit.
Phares dat was de latste schrift
 D at beduyde scheydinge vn anders nicht.
Wec dan sal eyne ewige scheydinge wde vorblare
 D e vademien moten mocht affarinde ware.
Wude de zalighen in dat ewighe heimelijc
 D at ge blive gele mit gode ewichheit.
Dat brengt ons de ghude god alto zamen
 Y n ghodes namen amen. *met lmer*

qui inferno nullus e recepto i tristis et ferina & afflita

Pene dñpnator in inferno.

N pccanti cap' audiunt de extrema exactione
consequer' audiam' de bonoz & maloz remunacōe.

Deus nūc demetissim' est in collacōe bñficioz

Isi in futuro iustissim' erit in retribucōe scipedoz.

Entra si hō meruit vel demeruit aia siml & corpe

Ide in futuro pumec' ul remanib' siml in i utroq.

Corpora em' alab' suis redumentur

& siml remanib' vel siml pumentu'.

Corpa vero bonoz resurget pulch' et impassibilia

Corpa maloz resurget deformia et passibilia.

Entra tanea deformitate corp' dñpn' uiu' resurget

Appa manu uel pede videre abhorrebit.

Cuiato fuerit crumna abhorribilia

Anto erit' eos corpora deformiora.

Et quic' fuerit maria iustoz plura & maiora

Anto erit' corpora eos pulchriora & clariora.

Corpue nūni pueri qui in celo fuerit

Cep' ep'licet clarus sole erit.

Gi aliis fuerit in decuplo eo sanctioz

Et ut quo ad corpus in decuplo erit clarior.

Et si aliis ecclies eo sanctioz fuerit

Illius corpus ecclies eo clarus erit.

Et si aliis fuerit millesies sanctioz

Et ut corporis claritas erit millesies maior.

Et sicut x' i finieis e oib' scis sanctioz

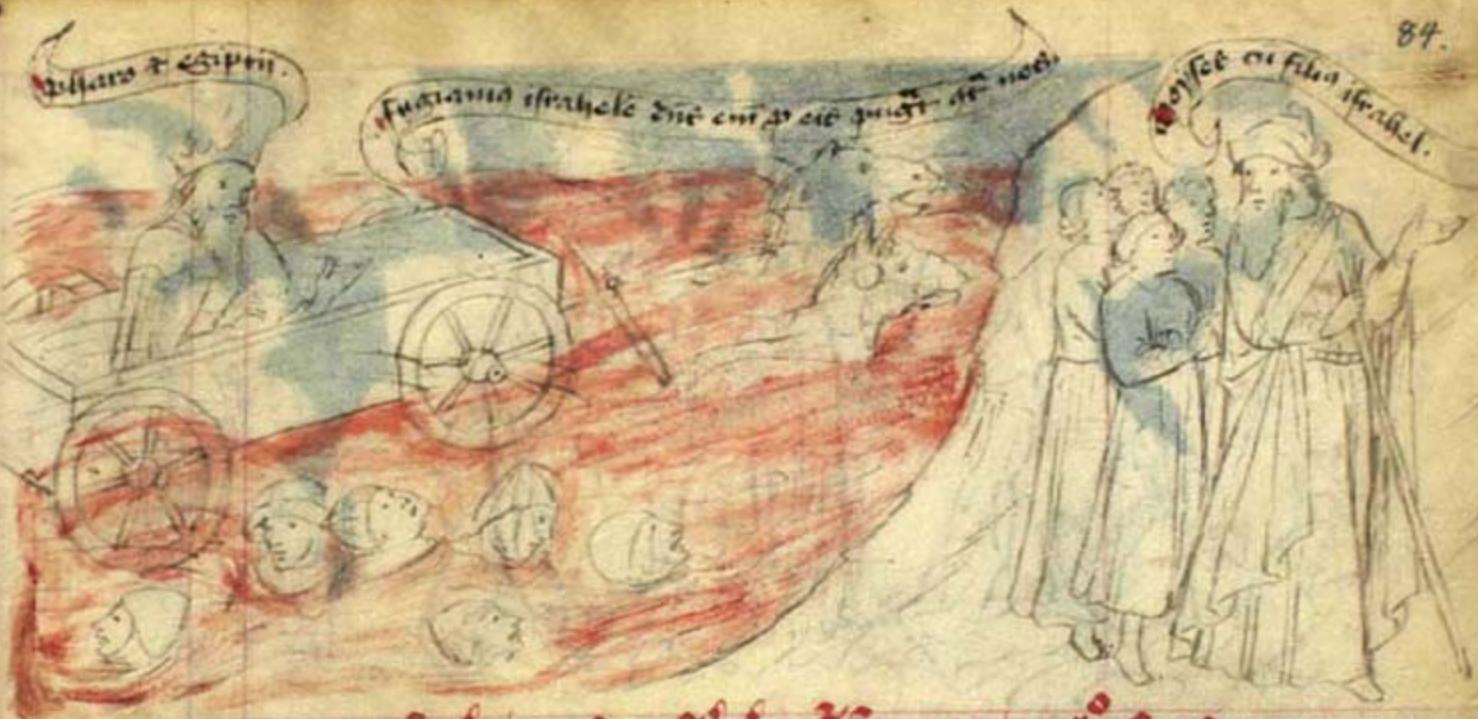
Sic punitur dōcētes urbis rabath. v. i. g. ry. c. ii. palio. xix. c.

i ta est infamia oībū facē corporaliter clarior
 C orpa sc̄or infamia uita gloriantur
 e t quatuor dōcētes a dōno dotabuntur.
 P rima dōs e claritas sc̄da impassibilitas
 t eria subtilitas quarta agilitas.
A ec q̄ntos dōces quam p̄tare ac
 f uerit oīm ī corpore xp̄i q̄dāmō p̄signate.
 C laritate ostendit ī sua transfiguratione
 q n facies eius resplenduit clarior sole.
 S ubtilitate ostendit ī sua nativitate
 q n nat⁹ fuit de m̄re salua v̄gali integritate.
 A gilitate eccl̄a ī corpe demonstravit
 q n sup vndas maris sicut pedib⁹ ambulauit.
 I mpassibilitate ī cena q̄dāmō ostendit
 q n corpus suū discipulis manducadū dedit.
 A ec eccl̄a beator̄ dotabunt̄ triplia dōce
 v idē cognitōe dilectione et q̄p̄fessione
 A ec e corpora malor̄ nō dotabuntur
 si sine m̄missione eternaliū crucifibuntur.
 S ic cū peccati ḡra dōn̄ suū eternū
 i ta p̄mit̄ a dōcē ī inferno ī sepietum.
 D apnati nūq̄ libelunt̄ de p̄cie suis vere p̄tencia
 e t id dōcē nūq̄ mutabit̄ p̄mit̄ illis saecca.
 T a magna e t ea menerrabilis ē pena ī fecim
 q nulla pena hui⁹ mundi q̄t ei comparari.

Sedeo de ceteris iurislores suos t'bulis i spis. Iudic viii. Cap.

O mīa tormenta q̄ martirib⁹ sūt illata
q uasi nichil sūt penit' infernalib⁹ apparata.
T sas fuit serrata, tēremas lapidantur
a mor⁹ p' t'p'ora trāffivus eccl'sie exēbrantur.
P auf' ter vng' c̄sus semel lapidantur
q n̄q' q̄drag'na' una min⁹ am'p'ies & collantur.
Ecus marth' jacobi qui dicit' interas'ne
m'eb'ati fuit culteris & noua'ulis diuisus.
Sariolome' fuit excoiat⁹, petr⁹ aplē crucifivus
l auer' assatue petr⁹ m'ntir gladio cofixus.
Et si posset hō mō f'mula tormenta m'nt' enarrari
x ij oīa nō posset m'nt' pene inferni copiarari.
Oia ista tormenta sūt t'nsitoria et lacuia.
f tormenta d'p'nat'or' sūt inf'ma et penuia.
Venit em' igne qui m'q' extinguetur
c & reduntur verme qui m'q' mordet.
Dernis iste nō est puerus q' m'nt'lis
q uia ibi nō erit vita aliusq' analis.
Dernis ergo est remorsusq' sciendae
i m'ordabit aīas d'p'nat'or' sine fine.
Ibi erit aspectus demoni' terribilis
f rigus & stridor denciu' famos & fuit.
Clamor & horror timor & tremor.
Nincula & carceri suspens⁹ & fetor.
Fu'ndia et maledictio fuit & tenebre.

**pharaon cū crātu suo sb̄ngi. i māri rub. Exodi rūj
Cap.**

p uide 2. Iusitio lamentacō et laarme.

D espiciēt liberatōrēt et oīs consolacōis.

M uissa mēmōssia cōmūc pūnīcōis.

Tūndicta dei ḡra dīpnatos i māri rub.

F uit olim in dāuid et vīb̄e valūth figurata.

P opulos hui⁹ vībis dāuid horribilē pūniuit.

N uosca ferrānt̄ issa culteris melbrati tūniuit.

G up quosda fecit carpēta ferrāta tūniure.

N uosca p̄tāt̄as discorpcē fecit māt̄ure.

Cstud ecāa figuratu est i māris sc̄dhōr et gedōne.

I n quib⁹ se ferociter vīdūciuit p̄ sua tērisōne.

P opulus vībis sc̄dhōr qđa vīc gedōne tērīdebat.

E t ipē no stat̄ se vīndicat ad temp⁹ differebat.

P ost h̄ redēs tērisōes suorē horribilēt̄ pūniuit.

N am tribulūt̄ s̄p̄t̄as ipē discorpsit et attruit.

G icāps̄ suis tērisōibus n̄ est p̄t̄orūt̄ faciet.

N am mo no stat̄ se vīndicat si ip̄st̄erū eos pūniuit.

D int̄ em sapient̄ q̄ p̄ata fuit tērmēta tērisōib⁹.

M acce mallei p̄cūcēnt̄s stūlos corporib⁹.

Tūndicta p̄fīgūerūt̄ egyp̄t̄ et phāraon.

N uis dñs cōclusiōe simul i māri rubo.

G icāp̄mat̄ d̄i dōmīb⁹ et lucifero.

A dultimū ecē simul cōcludent̄ i īferno.

O bone ihu p̄t̄ee tūd̄ amarissima p̄assōne.

L ogē fac a nobis illā misable cōlūsōne. Amen.

Regnum celorum leticia septima super capita eorum.

Et secundum capitulo audiendum de pena damnatorum consequetur audiendum de gaudio beatorum.
Gaudia beatorum et multa sunt quod non possunt numerari
ita immensa et tam magna quod neque mensurari possunt.
Est alios beatitudo sunt quod nequeunt enarrari
Est alios beatitudo sunt quod nequeunt terminari.
Est alios beatitudo quod deus diligenteribus se separavit
Est alios beatitudo quod non videt nec audiuit auris nec cogitauit.
Est alios beatitudo et amicitas risus
Est alios beatitudo et melodia resonans auditui.
Est alios beatitudo selectanissimum sufficiens ostentum
Est alios beatitudo suavitatis delicias plenis tactui.
Est alios beatitudo dulcedo influens gustui.
Est alios beatitudo praecepsimum vinculum amoris mutui.
Est cognoscere dei propriae potentiam
Est filii sapientiam et ipsius sancta benignissima dilectionem.
Est erit omni bonorum continua affluencia
Est erit omni malorum omoda absentia
Est erit requies eterna sine labore
Est erit pax et securitas sine terroro
Est democritus non erit in seculo neque irruptio
Est neque mudi neque carnis erit temptatio
Est erit sapientia et scientia sine ignorantia
Est erit auticia et caritas sine iniuria
Est erit sanitas perpetua sine egreditudine

Regnum salomonis. iii. reg. x. c. i. lodi palim. ix. cap.

Bi erit fortitudis stabilitas sine lassitudine.
 Bi erit lux pectus et claritas sine nubilo
 Bi erit leticia sequentia iugiter in jubilo.
 Bi erit pulchritudo et decor sine deformitate
 Bi erit agilitas et velocitas sine tarditate.
 Bi erit diuina et potentia cum effectu
 Bi erit gloria et honorificatio sine defectu.
 Bi est flos iunctus qui non marcescit
 Bi vita semper vives et cum termino nescis.
 Bi longeuitas malus male non quietur videtur
 Bi fortitudis sapientie gloris reputaretur.
 Bi velocitas agilis est morosa tardius
 Bi saetas calidis efficit mortalibus infirmitas.
 Bi deformitas videtur pulchritudo absolomis
 Bi stulticia reputaret sapientia salomonis.
 Bi filii ietro et achitofel efficiunt fatuitas
 Bi sacra aristotilis et phor et rusticitas.
 Bi artifices optimi yram tubalaym et noema
 Azobel et oliba arquestrum de imperio.
 Bi cithara dauid et musica iubal est absurditas
 Bi mana et aman feni in chana efficit acerbitas.
 Bi padus ad et tira promissio est desertu
 Bi felicem calistas et socios sibi esse abstinentiam.
 Bi omnis honor mundus quod uicia putaretur
 Bi qesauri cresci et atque paupertas judicaretur.

Cōmūnū regis assueri. hester pmo cap.

Bi eis o bō dicoz & potencioz cesare augusto
 & pro nabi godomosor / luisasor / et alexandro .
 Bi eis foro z sampsonc sangar / et abysay
 & audi sema banaya et sobocay .
 Bi eis quiescoz ab salonez / joseph / amose
 & udith / susana / rebecca / sara / et rachele .
 Bi eis logenioz enoch / helia / et mattheus
 & velocioz azashele / crisu hercale / et sole .
 Bi eis sapienioz salomone / et augustino
 & regorio / iheronimo / albrofio / et thoma de aquino .
 Bi claris acoplatis dom q̄ petri / iohannis / et iacob
 zechiel / moyses / ysaias / et sephianus .
Regina cuius eternē glē p̄t gloria salomonis est
 una nullū legum in tanta gloria virisse .
 illū iucundū in tamū frētu felicis
 nū illū legum i tamū habuēsse diuinit̄.
Regina salba audita eius fama ihilim p̄venit
 & t̄ visa eius incredibilis glia p̄ stupore dicit .
Ator est gloria tua q̄ rimoz que audiui
 & plauis q̄ media p̄s nō est nūciata modi .
Rea facilius aut̄ tu ad celestē gliam p̄uenire
 q̄ media p̄s emō millesima sibi narrata nō sit .
Dū mūsa terra desiderabat vide facie salomonis
 & hoc videt̄ p̄figurasse facie saluatoris .
O ip̄ em̄ iocunditas & omne gaudium celi

Cōniūni filiorū iob. Job primo cap.

ōs̄istit in aspectu illi⁹ locudissime facie
ā claus⁹ carac⁹ ē īferno ē & ē vītere
ī uā ī celo et ei⁹ mēllific⁹ visione cōuerit
ā mina ex̄istit ē īferno nullā sc̄iūt̄ p̄nā

vīdere illa facie delectabilem et amēn̄

Eigura sc̄ia hui⁹ glie p̄t̄ quinū assūci ē
uā nullū legim⁹ tam solempne quinū habuiff̄
d̄ hoc quinū nō solū magnates vocabāti⁹
si et oīs sp̄lē tā r̄vē q̄ fēmīc̄ iūtabant⁹.

Sic deus fecit q̄nt̄ quinū et oīs vocauit ad se
et iāt̄ iāt̄ ad me oīs qui q̄cupiscent̄ me.

Equiuī assūci. C̄lexx. Plebis surquit̄

ē istis p̄t̄ tuā abit̄ s̄p̄t̄ nos̄ sp̄auit̄.

Creca figura p̄t̄ accipi ī quinū filiorū jobi
uā nullū legim⁹ tā mina quinū fecisse & co.

Ecpt̄ erat fili⁹ et singuli suo dic quinū p̄bāit̄

& vocantes tres sorores suās cōndic̄ quinabat̄

Per ista quinū intelligam⁹ celest̄ cōnditatem

p̄ ce circuitu⁹ sept̄ dic̄ sp̄auia eternitatē

Ecpt̄ fili⁹ p̄t̄ dic̄ sc̄i⁹ sept̄ etatū

et res filie angelice d̄ruct⁹ triū ierarchiarum.

Oz̄ habet̄ sine intermissione sua quinū

et erat̄ semper in eterna lēntia

Obōne sign⁹ p̄t̄ tā bēgnissimā bonitāc̄

p̄ tū nos ad illa p̄t̄ia p̄auditac̄. **Amen.**

orū in gētē

Cenaculū.

domus p̄ylati. mōs calvā.

nazareth.

bethlēm.

sepulcrū dō.

mōs olivē.

cōsideratō lē māc p̄' alac̄t. x. Ibhōn' i s'mōc de assūpt. lē māc. x.

Co' p̄cedit ap̄' nūcūmū dē itōleabili pena dāp̄nator
et dē ineffabili p̄remo et gaudiō beator
Post trānsfēsiōnē bēa v̄go m̄ ihclm̄ habitauit
et oia loca filii sui q̄ antīgē potuit deuote visitauit.
Et p̄dilectio dī amoris singula consolabatur
n̄ genuflexiōib̄ et oraciōib̄ venerabatur.
ultra lacrimar̄ effusioē ip̄a loca irrigabat
n̄ mēstiflū p̄ncipal̄ filii sui recognit. .
isciuit in nazareth locū concepcionis
n̄ bethlēm locū grātiōnis et adoracionis.
n̄ morte m̄haboz locū transfiguracionis
n̄ ihclm̄ singula loca cōmūlia et passioē.
tē visitauit mones̄ sp̄on ubi et p̄petr̄ disciploz lauer
et sacramētū eucaristie p̄mit̄ et instaurauit.
tē vīllā getsemām ubi ē orto sanguine futauit
v̄bi eccl̄a iudea ētēd̄ sit̄ et turbia captiuauit.
tē domū amicū cui p̄p̄ne fuit p̄sentatus
v̄bi alap̄a suscepit et ē multo ē accusatus.
tē domū cap̄phē ubi q̄sp̄tus ē et velut
illusus alap̄a cesus et colaphizatus.
tē domū herodis ubi fuit p̄terisū allu nesci īdūtus
a b̄ herode et cōcūtu suo illusus et q̄sp̄tus.
tē p̄torū p̄ylati ubi fuit falso testimoniō accusatus
f̄ ligellis cesus et corona spinar̄ coronatus.
tē locū gabatja q̄ liostriōs q̄sueuit appellari

Anna uxor thobie plorit abscessam filij. thobie. viii

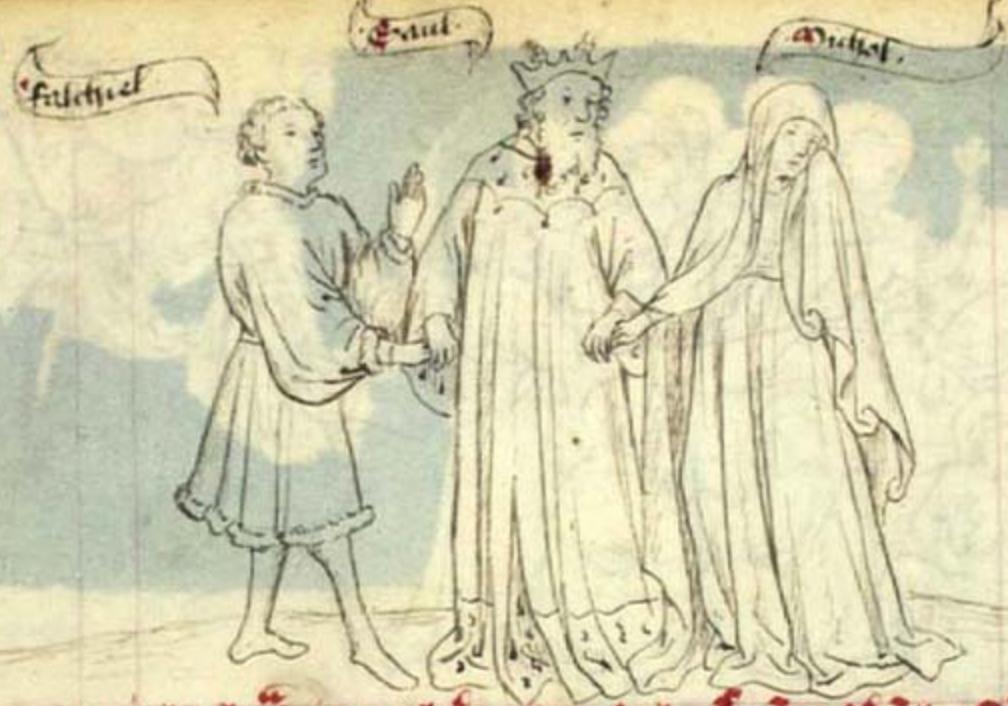
x. Cap.

u bi pectoris agmina qm sedet pro tribunali
 i te vni illam eam cu luctu sepius insequebatur
 u qui & i humilias cruce ad morem ducbatur.
 i te locu calvarie qui agolghata diebatur
 u bi crucifixus acto et felle peribatur.
 i te ortu iosephi ab armatissia ubi cint sepulcrum
 e monte oluenti ubi tace in celu est assumpcio.
 i te tecta & alia loca ubi predicauit & docuerat
 e & loca ubi post resurrectionem apparuerat.
 o in hac loca & plura alia cu lacrimis visitauit
 e & abscessam filij sui lacrimabiliter deploranuit.
 i uigore & solez magis qd auertere maluit
 g diu melliflua psechia filij sui curuit.
 s te dolos et luctus gloriose regit marie
 o lun pfigata fuit in anima uxore thobie.
 Q ue post recessu filij sui temp luctu et flevit
 n ecq solari potuit donec filius suus redierit.
 O es vias ubi erat pseca rectus circuferit
 e & monte ascende in occursu ipius psecerit.
 P incia filij sui diuicias ecce reputauit
 e & eo punc paupertate sua sibi sufficie affirmanuit.
 S ic maria temp in luctu persuerauit
 e & omnes vias filij sui prout potuit pambulauit.
 P rofessio filij sui sup det diuicias coputasse
 e & eo punc paupertate sua regnum estimasset.

mulier p̄dita dñia draḡ q̄sunt cā. luct xv. cap.

M redens dolor marie eccl̄a in euangelio notaē
 b̄i parabolā de mulierē q̄rente dragūm̄ reatā.
R ue habēs dēc̄ dragūm̄ rōm̄ amissit
 e acēdētē lucernā cā diligētēr quesuit
E t̄ cū inueniētē cā gauſa ē et exculcat
 e uicinā ſuā ad aḡtulandā ſibi mītālat.
P hac mulierē v̄rgo mīeria designatur
 q̄ ue i ſp̄ mīdo dēc̄ dragūm̄ hūſſe coprobatue.
D e quib⁹ mīdeſt̄ una aliqualiter amissisſe
 e aliaſ nouē ſemp ſibi retinuſſe.
L ouē dragūm̄ ſūt̄ p̄fencia ſp̄m̄ beator̄
 q̄ ui ſemp ad cā veſch̄it̄ de nouē choia angelor̄.
D eam ſuē p̄fencia huamitatē ſaluatoris
 q̄ uā amissit quodamō i die ascensionis.
H ac ualē diligētē mulier amissiſſuit
 q̄ n̄ ſuā loca filii ſuī cū luctū circumiuit.
T ante inuenit̄ eā in ſua aſſumptione
 q̄ uim̄ ſotata ē eterna xpi fruitione.
I uocat̄ eāam q̄ndo cum quesuit accedit
 p̄ qui deſignat̄ bonū exemplū qđ ostendit.
D à quesacō cuius ſea tāq̄ lucernū ardebat
 e et cūctis exēpli bonū et uite via ostendebat.
P redicta eiq̄o loca debem̄ et exēplo p̄ambulare
 e et paſſione xpi recolend̄ feruette deplorare.
G uod si nequum̄ ea p̄ambulare corporaliter

Muchol tñita alti uiro. splur. p. dd. j histõ lõ. s. r. g.

p ambulam ea saltē corde deuoto spiritualiter
Dolor bē viginis qm̄ prefatur
 cū fuit olim m̄ mychol sponsi dñus figit
Q uā p̄ suā saul abstulit spōso suo dñus
 et alteri uiro cui nōm̄ falciel & sponsauit.
F alciel autē unū iustus et bonū ea nō coḡcebat
 q uia legittimā uore dñus ea esse sciebat.
I psa autē i luctu et mārō p̄seuerauit
 once reducta e ad uerū spōsu suū dñus
T stud expon p̄t & beata viginē maria
 uel sponsus erat filius dei vera sophia
De cui⁹ absēnciā ip̄a i tām̄ solebat
Sp in luctu semp in memore manebat.
Tāto ardore maria spōsu istū diligebat
 p mino amorē feruore languebat.
Et h̄c e p̄ ip̄a dīat in canticis canticorū
 i nsumit suoru ardore desiderioz
F ilic ih̄ilim nuntiat dilectō meo
 q uia amore liguo que salz ad ip̄m gerō
Agnis dolor est matrī absēnciā filij
 si maior dolor est spōse absēnciā spōsi
Arie autē dolor videt̄ fuisse maximus
 p ropt̄ absēciā xpi qui car̄ filii spōsi & fili⁹.
Dolor ih̄i fac nos h̄ec ita recognoscere
 v et eccl̄ et secū mēamus p̄petuo h̄icere. **Amen.**

Maria assūpta ī celū a filio corōc̄. Ihesu ī smōc̄ de assūptiōc̄

bc marie

In p̄adeti cap̄. audiuim⁹ de b̄c v̄gis q̄isat̄e
consequēter audiam⁹ de ip̄ius felici assūptiōe
Quātū tēpus maria sapuerit post xp̄i ascētione
de h̄o nō habem⁹ certam determinacionē.

Emī dicit̄. enī amos quād̄ vero plue
x̄m̄. annos dixit ep̄iphanius
et quād̄ illud tēpus determinatū nō habem⁹
amic⁹ h̄o p̄ certo crede⁹ & dicere audem⁹.
Esī tam̄mo per vna hora sup̄meſſer
mūno desiderio lustrū sibi visū fuſſer.
acob. x̄m̄. annos grauiſ ſeruientis & laboris
ep̄putauit paucos dies p̄ magnitudinē amoris.

E maria abſencia fili⁹ ſu⁹ p̄ vna horam
p̄ magnitudinē amoris reputauit lustrū moram.
Al mīne nāq̄ desiderant breuis mora lōga rūctur.
et p̄ illo q̄o desiderat labores ḡnes nō rēctur.
Et atē amore maria fili⁹ ſu⁹ p̄nīa desiderauit.
q̄ occ̄ ſu⁹ vīte labores nichil p̄cīt̄ reputauit.
Et atē dñs ea tadiu in mūdo relinquebit
q̄ oc̄ pro q̄solacōe ſuoz diſcipulor̄ fr̄ichat̄.
Et quilibet homo p̄ hoc factū q̄sidet̄
q̄ p̄ multas tribulacōes regnū celor̄ mīre oportet̄.
Esp̄ce mariam et ip̄ius filium
a Euerte xp̄i paſſionem et maris celum.
Esp̄ce ap̄ſtoloſ et om̄eſ amicoſ xp̄i

**Arca domini adducta est in domum regis dicitur. vij. iij. palmo.
xv. cap.**

a. duerte quatuor tribulaciones sustinuerit isti.

b. espice iohannem inter natum mulierum maiorem

c. et hoc cogitatione levaret ferent tuam tribulacionem.

d. oportet sine tribulacione posse coronari

e. ex quo deus nunc suam tam diuinam promisit exulari.

f. acto igitur in hac miseria longo exilio

g. suspiria est maria in celum a suo dilectissimo filio

h. ecce assumptione beatae regis fuit olim prefigurata

i. in arca domini in domum regis dauid est translata.

j. ex dauid coram arca domini gaudentes citharistae sunt.

k. et ea cum magno iubilo in domum suam deportauit.

l. in arca illa maria celi continuabatur.

m. et concienter per ea beatam virginem designatus.

n. a patre celi ipsa mundi generavit.

o. de christo qui suo sacramento nos cibarunt.

p. arca de ligno secundum impetrabiliter erat facta.

q. ignis quod maria in putredine non est redacta.

r. ecce scriptura non dicat enim securi credi potest.

s. maria cum corpore et anima in celum assumpta est.

t. don est credere quod maria mortua non fuerit.

u. mortua fuit verumque caro eius non apquerunt.

v. in quiete est mortuo corpori iterato.

w. et ita assumpta est in celum cum corpore glorificato.

x. ex dauid qui coram arca domini sub silencio citharistae sunt.

y. ergo celi a terra uidelicet christus prefigurauit.

Signū magnū apparuit ī celo. apocal. xv. Cap.

Credidū en̄ est q̄ xpc m̄ri sue p̄sonalit̄ occ̄ebat
e t̄ cū magno iubilo in domū sua introducet̄bat

Diuinus osculis e matre dilectissima osculatus
e t̄ mellifluis aplexibus ineffabilē c̄mplexatus

Ex videres angeli admirantes stupescunt
e t̄ p̄ ammiratioē iuicem q̄rentes dicibant

Aue e ista q̄ ascendit de deserto deliciose affluens

In mea sup̄ dilectū filii tāq̄ sponsa blandies

Mē hoc respondit maria sponsa filii dei uera

Inueni iquit que q̄ssim⁹ et que diligit aia mea

Ecce en̄ nec unq̄ dimittam eum

t̄ aq̄ sp̄sponsu tāq̄ filii tāq̄ p̄c̄m meum

O sculetur me osculo oris sūi

Ve q̄ossi p̄petuo eum dulcedē frui

Icur eus sub capite meo

Ve sp̄ possim uiuere et letari cū eo

Et de terra illius amplexabit̄ me

Mūia secura sū q̄ nūq̄ me repellat a se

Dorandum autē q̄ assūptio iam p̄fata

e cū fuit iohān̄ m̄ p̄athmos ī ūula demonstrata

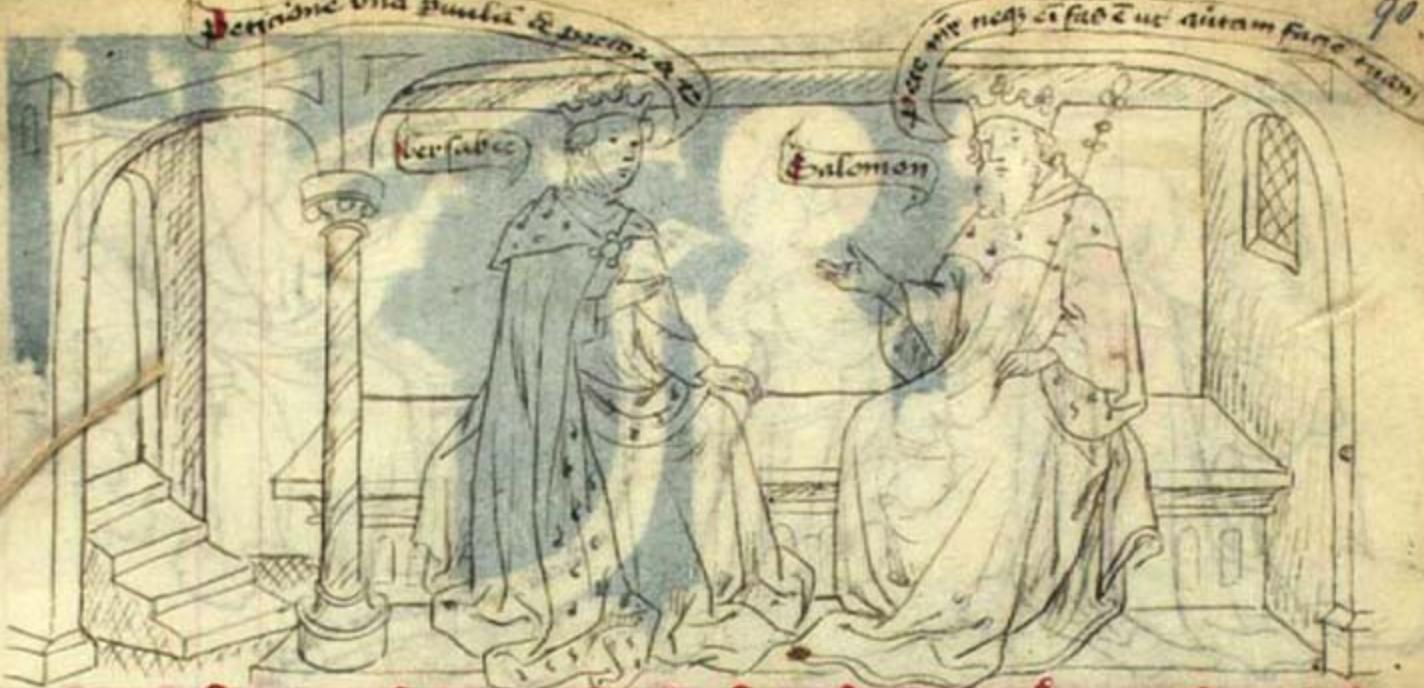
Signū en̄ magnū ī celo apparebat

Iā mulierē quadā ammirabile ī celo videbat

Aulicē en̄ illa sole circū amicta erat

Iuia maria cūdata diuinitate ī celū ascēbat

Euna sub p̄cib⁹ ei⁹ esse uict̄ batui

Salomō fecit m̄r̄ suā sedē ad dextrām suā. vi. iij. ij. Cap.

p q̄d p̄petua stabilitas marie designatur
 t una instabilis ē et nō dñi p̄fisie plena
 c et designat nūcū istū et om̄a terrena
 E et hec stabilia cōceptuō sub p̄cib⁹ calamine
 c et ad calū ubi om̄a stabilia sūt amhclantur
 E oronā ea m̄līc̄ i capite suo habebat
 c et in se stellas duodecim continebat.
 E orona cōsueuit esse honoris signū
 c et designat honore gloriose virginis signū
 P xii. stellas om̄es ap̄li intelliguntur
 q uia in secessu marie om̄es affusse creduntur
 A ulici sūt late ad uolandū due ale
 p q̄d intelligit̄ assūpcio tā corporis q̄d ale
 tē notadū est q̄ festivitas hui⁹ sec̄ assūpcio
 cā figura fuit in matre salomonē
 S alomo cū ree factus i throno glie sue residebat
 c et matri sue thronū ad dextrā pom̄ faciebat
 I n que ipam ueta s̄e honorifice collocauit
 f as nō est ut tibi aliquid denegetur aut
 E et epx̄ matrē suā a dext̄ris suis locauit
 c et qd̄cūq; ab eo petierit sibi nō negauit.
 O maria exora pro nobis dūcissimū filii
 v et nos assumari ad se post hui⁹ calamatis crūciū.
 O bone ih̄u exaudi in rēm tuā om̄e p̄ nobis
 c et p̄sta ut met̄num cōmunicam⁹ nobis. Amē

Maria placauit domini uratū. o. mūdū. ē legēdā bī dnia of.

Non p̄c cap' audiūm' q̄mo b̄a v̄go assūpta fuit
consequēt̄ audiam' q̄o ip̄a m̄a mediat̄ exsist̄.

Cūo ira dei cont̄ mūdū placare non cessat̄
et padres p̄is iterue combi' deo reconciliat̄.

Auncus iste totus est positus in maligno
et reatorē suū nō vencias honore adigno.

Virḡ iam caritas & ueritas percolitatur
supbia auaricia & luxuria dñantur.

Hoc trib̄ vicijs mūdū replet̄ iā uide
et cari' qui de his inoxi' et inuincit habet̄.

Quidā fugiūt luxuria tenetes constitutam
ut tamē sordidatur p̄ auaricie cupiditatem.

Quidā fugiūt auaricia tenetes paupertate
ut tamē maculat̄ p̄ supbia uanitate.

Quidā fugiūt supbia tenetes huiuslat̄
ut tñ peccat̄ p̄ luxuria il̄ p̄ cupiditatem.

Quidā eccl̄a licet̄ nō luxurient̄ facto il̄ opacit̄
et amē luxuriante cogitatione & lecutione.

Easti uolūt̄ ecce & tamē de carnalib⁹ q̄ fabulat̄
n audiū & insu de carnalib⁹ delectant̄.

Quidā licet̄ nō supbia p̄ apparatu exteri⁹
habet tamē appetitū humane laudis interi⁹.

Quidā detestatur auaricia eligentes paupertate
ut tamē multa habet̄ ultra suā necessitat̄.

Quidā uolūt̄ ecce paupes et sine effectu

Abigail placauit dō iuratū o nabal p̄ reg xv cap.

q uida uoluntē humileē sed sine despectu vnde. q uida
 S uperbia igitur luxuria et auaricia
 o m̄ peccator et malorum sume inicia
 S upbia cicat angelum de celo
 h oiem de parvo nabugodonozor de regno
 A uaricia achor et nabuch lapidavit
 a namā et saphira subterea morte necavit
 C ueuria fecit totū mūlū p aqua submersit
 S odomā et gomorrā igne subuertit
 E ottidie cūn uicentur dñs p hoc tria
 C ed placat irā ei⁹ mediatrie nra uigo maria
 I stū pacet in quadā visione et sopino auertico
 q dñmū ostesū est sc̄issimo pri commido
 D idit signē deū treverā manū eleuasse
 e et tres lanceas at̄ mūdū uato vulnu vibrasse
 S tati bussima maria mediatrie astabat
 A mellifluis it̄ uocib⁹ irā ei⁹ mitigabat
 D uos pugiles strenuissimos sibi offerebat
 q uos ad conversionē peccator p mūdū mitte uolebat
 D uis erat dñcūs frater predicatorū
 a lio uero erat franciscus frat̄ minorū
 P h̄ac visionē dñs mūdo innotuit
 q maria mediatrie it̄ uo deū et h̄oc exiit
 C ollate brā maria mediatrie mā fuitā erat
 q oc olim p tres figuris p monst̄ tu fuerat

Mulier thecutes placauit dō. uratū. Ó absold. y. iīg. iiii.

Cap.

Primo p. abigail uxore sueta nabal de carmelo
 que placauit rege dauid sauciatur furoris celo
Stultus em iste nabal per sua stulticium
 p. ronotauit atra se regis dauid iumentiam
Stultorum infinitus est numerus
 h. oc ubi dicit sapientia de hi mudi peccatoribus
Duce em mias provent inueniri stulticia
 q. p. vilissimo p. ad uocem eternu leticia
Hoc faciat huic mudi peccatores stulti
 s. e quoq. numero hinc hodie repunit mulci
None omes stulti et stultissim sunt
 ui plasmatori et factori suo contradicunt
Ve uita prophetarum que contradicunt factori suo
 t. estia de same terre id est de vilissimo luto
Stultum est si estia luci contradicere suo figulo
 s. it sunt stultissimi qui p. edicunt factori suo
Cales stultos uerba dauid iurare suo sepe necessari
 s. i mra abigail id est maria mra ei non placare
 stud eius sapientia illa mulier thecutes p. figurauit
 que absalonem fratricidem p. suo recordauit
Pistiu fratricidam uidet absalonem
 intelligit hoc loco voluerum patorem
Aui em audacter q. deu pectent fratricidu viat
 q. uia fratrem suum id est xpm rursus crucifigere mentitur
Postip absalon ausus fuit fratrem suum decare q. m. de

mulier sapies i abra placit. joab. uig. ix. cap.

nusq̄ p̄mit i circa p̄missionis habicauit
In gressu autē dē mīra genitū cōmorat
 quousq; p̄ muliere thēmā p̄tē recōciliat.
Et p̄tor post pat̄ mortalitē p̄petuacionem
 illā libet i terra cēne p̄missionē māsonem
Conousq; recōsiliciē dō p̄ muliere thēcūtū
 dē p̄ maria mediatrix p̄iam & mītū
Mec beatissima mediatrix p̄fata
 nā fuit p̄ muliere prudētē māselia p̄figūta
Seba filius dorſu erexit se q̄d dūm sūm dāud
 q̄d dīcō et mīlē abelam mirauit
Cuappē joab p̄ncip̄ milicie dāudurbe obſedid
 p̄ter ſebam urbe ip̄am euerē facerit
Fuitq; in ea mulieri sapies q̄d p̄ ſuā ſapiētā
 fūrōr p̄dē p̄ncip̄ querit ou clementū
De cui⁹ filio caput ſebe eius āputauerat
 exē mūrū p̄nentes liberati fuerunt
Seba tōr rege ſe erigēt viciū ſup̄bie deſignat
 dē mābelam urbe q̄d ē mām p̄tōris mīrat
Et p̄ncip̄ mīlē celeſtē q̄d cam i deſignatur i ſebe
 dō p̄ muliere ſapiētē q̄d ē p̄ maria regaliter
De cui⁹ filio dē ſebe ſebe q̄d ē ſup̄bie āputare
 ſt̄ p̄t̄ grām p̄ncip̄ q̄d ē xpi recuperare
Obne ihū dē nos oīa rīo taliter uitare
 et eccl̄i in p̄fēm gla mīcram ſabitare. **Amen.**

maria ē nřa p̄tectrix i defensatrix.

Mprecedenti cap. audiimus quia maria ē m̄a mediatrice
 n̄sequitur audiamus quod ē eccl̄a nřa defensatrix.
 Defensio nře noſe a dei vidoa et ei id quia de
 a spalobi ifestatio et a mudi temptatione.
 O maria cū p̄ecti sumus a dei indignatione
 & figurati eſt p̄ charib⁹ filia regis ſaba et moysē
 & oysē cū cecinu captioe uile ſaba obſedit
 & ec erat aliqđ q̄ ſanct obſidione diſſoluere ſufficiat
 & hauſie atē filii regis in eadē uile libenuit
 uie uile ab obſidione hoc modi liberauit
 & oysē car̄ amabilis valle & pulchriſci aspectu
 uē filia regis de muro q̄ plabat magnio affectu
 Et in tancū cū pulchriſciuto moysē q̄ placuit
 q̄ cū in ſponsu hauſe deſiderat̄ ſata geſlat̄
 Tande p̄ ſu ſuo deſideriu ſuā aperuit
 & ſe moysē p̄mpe curat̄ & diligeſ aſſeruit
 & lacuit h̄ regi & ſolemente ſelic uolentate
 & aē moysē filium & cū ea ip̄am cuiuit
 E & cū aduocatio charib⁹ & eis filio
 I uicat ſunt inclusi et diſſoluta & obſidio
 & pulchriſciuto moysē & deliciabilē ſe designat̄
 q̄ uī i psalmis ſpecifi p̄ filio ſuō p̄dicit
 & de p̄uente fuit ad uincendā conē mūdum
 & i nſerotione ab iudeis priori parentum
 Quare cū cecinu captioe p̄ cē demouū mūdū wallauit

Adijet.

morsē cepit aiutatē saba p filiā regi i histō. scō. sup

crodiū.

e t h̄ obſidio pli q̄ m quīq̄ milib⁹ āmor durauit
 E t null⁹ iument⁹ ē i mūdo qui ad sufficeret
 v t uā dei placare et obſidione dissolueret
T ad adamauit cū filia regis jo ē maria
 t meigauit grā cū sua intercessiōe pia
M aria cū defendit not cont̄ demoni temptacōes
 e t coē vniuersas diabolicas impugnaciones
H ec defensatrix bñdicta valde nobis ē nōta
 q̄ uia p̄elia diaboli multa sunt ⁊ maria
R uosdā cū ipugnat p timore supbie
 s ic̄ patet i izabel balisbasar ⁊ oloferne
R uosdā temptat p adū et luorē iudic
 s ic̄ patet in caym saul ⁊ filiis iacob⁹ priuilegio
R uosdā temptat de vñdicta sicut patet i semey
 i n abſalōe in iacob⁹ ⁊ iohāne filiis zebedey
R uosdā temptat p rebellionē ⁊ inobedientia
 s ic̄ patet in dathā ⁊ abūo chōre ⁊ etham
R uosdā temptat p incedulitatē ⁊ diffidentia
 s ic̄ patet in achish⁹ ⁊ aaro⁹ moysē ⁊ ieroboa
R uosdā ad sandū p̄ua cōſilia instigat
 s ic̄ patet i achitofel balashā ⁊ ionadap
R uosdā temptat de infidelitate ⁊ perfidia
 s ic̄ patet in caym saul iheruphene ⁊ iuda
R uosdā temptat de huāni sanguinis effusione
 s ic̄ patet in cayro manasse iāacob⁹ ⁊ herode

Mulier ostegit cap. abimalech. iudicium ir. cap.

JUBILEI

Conuicta teptat de gpe uite priuacione

Iscut pater i acquosel. abimalech. iuda. et seule

Hoc et alijs vixis multis dyabolus nos impugnat

Sdefensatrix nostra maria nos protegit et impugnat.

Conuicta ipsam illa laudabilis mulier configurauit

Turri tebet ab impugnato abymalech defensrix

Apopulus times abymalech super terram se recipiebat

Abymalech autem eos ex turri sustinere volebat.

Es mulier quodam fratre mole de sursum iactabat

Tcaput abymalech tagore ipsum excerebrabat.

Mulier dolere se a muliere affusum

Desperans de vita dicit ad arnigerum suum.

Euagma gladium tuum et interfice me

Ne forte dicatur quod interficere suum a muliere

Abymalech iste superbus dyabolus designat

Tui costitutos in turri quod est in scaenam impugnat

Es defensatrix nostra dei mater maria

Protegit nos ab iisdem dyaboli peccatis per

Et non solum defendit nos ab iisdem dyaboli

Secundum pregit nos a temptationibus huius mundi

Et hoc preceps est nobis nulle noster

Multa temptationea mundi mulier fuit et varia.

Maxime autem teptat appetitum dominandi

Psuperbia et desiderium diuini congregandi

Et hoc in nemirochalexandro et nabuqodonozor

LXXXVII
CCLXII

Nichol libauit dō ab iſidiſ ſaul iſ. pmi iſ. rr. ca.

1 n archidia abſalone adorbezdi t hiedilisomoz
 Q ſā cēptat p vanam gloriam t laude huana
 s ic̄ patet p aman ezechia t herodē agrippa
 Q uida cēptat p auaricia furtū t ſpoliu
 s ic̄ patet p grecy achor t heliodorum
 Q uida cēptant̄ in mudi p luxuria t fornicationem
 s ic̄ patet p zambri amo dauid t ſalomonem
 Q uida tempeſtā p ſculptorū et blaſphemā
 s ic̄ patet p malis ſenachribi t robae
 Q uida p detracſioſes acumelias t acenções
 s ic̄ p mariā moysi p thobie t job uxoris
 O mes tempeſtades mudi vinci t cuadē poterim
 s i pugnariſce mām mām coto corde dilexim
C ſtud oīm prefigurati fuſt in dauid
 q u filia regis ſaulis coto corde adamauit
 Q uapte ipſu ab iſide apparitor eripuit
 t p fenestra de niſſu liberū abire pniſit
 S ic facit Maria ſuē amatoribus
 s uarens eiō in obi ſuit cēptacionibus
 A mem̄ iſit t honorem dī genitricem
 n ram adiutrice et pia pugnatriſce
 W t ipa nos defendit ab obi malis in q ſeculo
 t interpellat pro nobis filii ſuū in celo
 O bone iſhi cœaudi maria p nobis orantem
 t adiunca ea pro mā ſalute pugnarem *Amen* D.

କେବଳ ପାତାରୁ ଯାଇଲୁ ହେଲା ଏବଂ ମନେଦିଲୋହିରୁ

Maria magdal. egit penitentia. Iuc vij. cap.

La precedenti capitulo audimus quod exponitur diabolus temptauit consequenter audiunt quod et Maria magdalena curauit. Cu' iste resi' anno impetrat a Iesse est baptizatus et statim post baptismum a diabololo est temptatus.

Officiale capitulo quod in baptizatio et predicatione exemplo ad doctrinam via salutis demonstrare. In principio sue predicationis emisit hunc dulce sonum intentio agere appropinquabit enim regnum celorum. Peritentia predicauit regnum celestis apertione in aduentu sui misericordie audiuit hoc tale sermone. Deinde sermo et omni acceptacione dignus primam meret regnum celorum per misericordiam.

Et studi apparent in peccatoria magdalena quod fuit septem demonibus sed est patitur molibus plenus. Et sic cincta fuit ab eo per accidens et penitentiam.

In ipsa misericordia secundum est dei dementia.

Et nullus ergo pectorum debet de dei dementia desperare.

Quia unus deus pectorum est cunctis penitentibus et celare.

Et insuper penitentes ad regnum celorum renouantur.

Et in dementia eius nulli penitentes fieri poterant.

Et istud eius precepto manasse obtemperaverunt.

Quod nescire infinitas petitis offendit deum.

Et pectorum ei condens et multum reputabatur.

Et or afflictit ipsu' arquatas cruciferunt.

manasse rex iuda peccati capitale sed palameno xxvij. cap.

V placent platus frangere pectora purpura uero.
 S om propterum psalmum qui ipm de scelis suis interguit
 et u ferre lignea per modum dissecari facit.
 T adeo post multa scelera ab hostib suis e captiuato
 et in celia duct carcere deputatus.
 C u effet in carcere capit pimam agere et hanc
 et ex toto corde spuma sclera deflere.
 O rauisq domini profusis lacrimis amaris
 p etiam qd sup numeru acene maris.
 E t ideo no su digni vide celi altitudine
 p ropt iniquitatū incarū multitudine.
 I ra tua deus demenerissime irritauit
 et malu corā te faci et illata ppetram.
 A fsero dno ostendit ei sua clemenciam
 et misericordiam acceptans ipm peccacionem.
 D a de carcere et captiuato ipm liberauit
 et in regnu suo et in quietem reuacauit.
 P huic manasse glator malignus designat
 q uicu su timore peccati deu no curare copulat.
 P rofectus dom ipm arguente curiat
 q ui pidentes et doctores audire recusat.
 E t qd u pior pseuente in peccato mortali
 t adiu fere platur in captiuato dyaboli.
 P i autem ex toto corde suo exorti spemem
 et ne patitur est ei succurre p sua clementia.

fili⁹ pdig⁹ necessi⁹ opuls⁹ redi⁹ ad p̄c⁹ lug⁹ v⁹ cap.

Hoc id inuit epus q̄ quādā parabola
q̄ uā pdicauit de filio prodigo sedm luccā.
E ui recidēt a p̄c suo abit in regione longiquā
et ibi luxuriose consumpsit om̄n̄ suā substanciā.
E tūc magis egere ad quādā villa veiebat
et vni cūm adherens porcos illius pasciebat.
P rodigus ist⁹ filius peccatorū significat
q̄ a p̄c suo celesti recedit q̄n̄ mortalit̄ peccat.
E tūc in regione longiquā est filius ist⁹ malue-
nia si⁹ ap̄lians longe est a peccatori⁹ salus.
E talis luxuriose consumit suā substanciam
q̄ si sensus suos et vires concertit ad maliciam.
E tūc adheret vni cūm sō ē lucifō et pascit porcos
q̄ uia scelerib⁹ suis ēmōsie cibat exebolat.
P ost h⁹ filius pdig⁹ puer de tantu nūtate sumo
q̄ cupiebat ventre suū repleare cum siliquie.
E uā ad p̄cū reuersi p̄mā agere incipiebat
q̄ uia gemitia vel nūtate ipsū capellat.
E tūc postum⁹ noxire salvatoris clementiam
q̄ ea capelli p̄tare agere penitentiam.
E in tantu aut̄ salutē uām querit et diligit
q̄ obī medie cūb⁹ p̄t nos sibi attrahit
Q uodē em̄ attrahit q̄ p̄tare nūspiracionem
a liquo aut̄ attrahit et salutiferā p̄tūdēcon.
S i uodē em̄ alliū q̄ b̄ficiorū largitionē

Danud p̄ adultriū & hoīadiū eḡ p̄icāā. sc̄di mḡ. r̄j. cap̄

q̄ uosca vero appellari per flagellatione.

Isto mo filius p̄digne compellebatur

q̄ p̄t̄ p̄ma duct̄ ad p̄iem suū reverebatur.

Dicere autē cu p̄z alonge sibi occurrebat

at in amplexu ei⁹ & in oscula rubebat.

Sicut occurrit peccanti p̄ grām p̄uementē

recipit cu p̄ clemētā ou scelerā dimittente.

Contra ecclā p̄figuratu fuit olim in rege danud

ui adulteriu & hoīadiū in via p̄etravit.

Et iuḡ redargut̄ a nauti p̄catuū diceret

p̄ arat̄ cu p̄t̄ dñs ut sibi stat̄ dimitteret.

Nō n̄ cu diceret peccati stat̄ n̄uthān respondit

z n̄e t̄stulit p̄tam tuū id est dimisit.

O ip̄ magna ē p̄ietas dñc & q̄ ineffabilis

q̄ nullū peccante cuiuscumq; q̄dicio despisi.

Nō respusisti peccati pauli thomā & matthēi

z audi abh̄i manasse latr̄iachior & zidēi.

Rimunita samaritana riab ruth et adultera

z heophiliū gilbertū tardē & maria cęp̄asta.

E unuchū symeone cornelii cęchiam

m agdalenā longinū & moysi mariam.

Nō ergo ip̄ rimunitate p̄tor̄ ih̄sū desperem!

q̄ uia diuersae esse diuine n̄ie habem⁹.

O bone ih̄sū concēde nobis vera & p̄fecta p̄tētia

p̄ qua p̄uare mēam ad tuā melliflua plenā *Amen.*

Ihesu p̄ḡs in iherib uides cā fletū. mat. xxi. mar. xi. lu. xix. 1. 10.

vij. ca

Hec p̄cedenti capitulo audiuimus q̄ quo ḡuisio magdalenæ efta
consequēti audiam⁹ q̄ cuī xp̄m in die palmarum s̄ue p̄p̄cta.
In illa nāq; die p̄cipaliter tria notabilia cotigerunt
que olim p̄ tres figuræ p̄monstrata fuerunt.

Didens enim ihu ciuitatem fletut⁹
in laudibus suscep⁹ fuit m̄catorē de seplo eiens.
Drum notandum est q̄ ille videns ciuitatē fletbat
cōpassus ciuitati de miseria que illi imminebat.

Fte fletus dñi nři salvatoris jam p̄taxatus
uit oī in lamentationib⁹ jeremie p̄figuratus.

Mui deflebar desolacionem iherib⁹ fcam⁹ q̄ babilonos
ta q̄bus deflebat desolacionem ei⁹ futurā q̄ rōnos.

Set nos exemplo xp̄i ex q̄passione flete debem⁹
q̄ si p̄sumos nōs afflictioe uel affligendeo vident⁹.
Sub e q̄pati afflictio q̄ bō t̄palia erogare
q̄ uia q̄paciētis afflictio vident⁹ aliquid de scipio sibi dava.
Copati debem⁹ ta malefitorib⁹ m̄ris q̄ amicis
exempla xp̄i qui cōpassus est sine inimicis.
impossibile ē illū manū dei et grām nō mereri
ui scid afflictio q̄pati ex toto corde et misericordi.

Cecido notandum q̄ q̄p̄to xp̄o cu laudib⁹ obuiauit
et hoc p̄figuratum fuit q̄ regem dauid.
Et in q̄p̄to post ecclē galie cu laudib⁹ obuiabat
at canticū laudib⁹ in honorē ip̄m decantabant.
Enī canticū ip̄m dauid regi sauli p̄fcerabant

Iacobus de fleu. desolatione iherusalem. tremor. j. cap.

q uia saul mille et dñis decimilia attribuerunt.
David dñm nrm ihm xpm figurauit
 q ui goliā id e dyabolu adūsariū nr̄m supauit.
Iste vero dñis id e xpc in die palmarū
 h onorat fuit interpletus in occurſu turbari.
Cuīda osanna filio dñis sibi acclamabat
 q uida bñdict⁹ q uoniam in nōre dñi psonabat.
Ruīda cu regem iherl esse asserebant
 q uida cu saluatorē mundi continebant.
Cuīda cu florib⁹ quida cu palmis occurrerunt
 q uida uestimenta sua in via pstrauerunt.
Istas ihrlm visio pacie interpretatur
 q uā fidelis aia spiritualiter designatur.
Ad hanc saluatorē om̄i hora pat⁹ est venire
 q uos ei in occurſu per aridam debem⁹ re.
Faude dñi clamoris vocibus decantamus
 q uā in gressioē p̄ta nra cu gemītib⁹ recitamus.
Amoe palmae ad laus dei manus portamus
 q uā corpora nra in satisfacta disciplinis castigamus.
Vestimenta nra in via ad honore dei prostramus
 q uā tqualia nra eragamus xpi pauperibus.
Cu florib⁹ dñi occurrim⁹ et honoramus
 q uā nra opib⁹ et diuīse virtutib⁹ nos ornamus.
Xp̄m ihm qui venit in nōre dñi benedicimus
 q uā p̄būfice nobis collatice deuote ſ ḡes dicimus.

David suscep̄t ē cū laudib. p' nec̄ golic. i. reg. viii. cī.

Accē cū a dñm mīm esse protestamus
 sōn̄ op̄a mīra cū timore dei a reuercēia ap̄amur.
Cercio notandū ē quāc flagellū de fūnculū fecit
 a cūctes a videntes flagellando de templō eccl̄at.
Antes cūtē nūmulariorē a effudit es corūm
 a et ip̄i erat usurari a colibiste phariseorum.
Nec autē flagellatio dñi h̄m recata
 s̄im fuit in heliodoro prefigurata.
Hec cū heliodorū misit q̄ntip̄a sūm heliodoru
 a r̄iet in seb̄is a fridariet ibi dñi templū.
Et cū auerterū merasset tēplū manu armata
 tam q̄d cū vīndicta dei est provocata.
Eḡ improuiso cū affuit equus q̄d horribilis
 a qui sedebat sup̄ cū armat erat a terribile.
Equus autē heliodoro p̄orce calice i mīsi
 a ip̄m decimē firmebūd' ad terra collisit.
Nffuerit mīsup̄ alij duo robustissim⁹ adolescentēs
 a chiodoru usq̄ ad mortē flagellat̄ percūcionez.
Co fīo eq̄d cū sessōe a adolescentēs disperierunt
 a heliodoru flagellatuñ q̄si mortuū relinserunt.
Sed orans p̄o eo sūmo pontifice redixit
 a radicē ad dñm sūm chiodoru radem dixit.
Go sc̄ire aliquē hostē cui morte affectat
 a illū ad spoliumdu templū in p̄h̄m mutat.
Nchiodorū flagellat̄ fuit p̄o templi despoliacionē

Heliodor flagellat ē q[uod] uolunt spoliare tēplū. iij. machaor

.iiij. Cap.

v. uide flagellari faciunt q[uod]e usurare palliacoem.
Pharisei enim posuerunt in templo colibas & numerulos
 q[uod] in volentibus offere mutuo dilatae duantur.
Et que iusta lege usurare accepit non debebant
 c[on]solibia eis id est munuscula parva recipiebant.
Fius bnas mutae poma reciebant colibria
 a magistralia pullos ansere colibras & similia.
Citem usurare fraudulent[er] sub pallio cecebat
 q[uod] verba dñi in ecclesiæ scripta nō attendebat.
Vsurā & aen[um] suparbiturā non accipietis
 s. frēt[er] huius verbū hoc diligenter nō recommodat.
Sed procoloz multi xp̄iam h[ab]ent in ecclesia sumi
 q[uod] nō fraudulent[er] talēm usurare palliacoem frue.
Cui mutui nō dñi p[ro]p[ter]a p[re]cie dei dileccōem
 s. q[uod]e numeris uel serviciis fauore ul p[ro]motōem.
Huius peccat[us] fuit[ur] verbū istud dñi nō ponditancē
 m[od]i utiu[m] dñe nichil p[ro]de sperante.
Tales dñe de templo suo expellet
 t[em] radice corū de terra uiuenciu[m] euellit.
Studcam ergo tēplū dñi & diuinū cultū venerari
 s. i nolum[us] la dñi flagello p[ro]petuo flagellari.
Aclimq[ue] ergo usurā & aen[um] spem usurare
 s. expellimus a dñi de templo glorie future.
Ob[lig]e ihu doce nos hec oia taliter custodire
Vet mercant in templo aforie tue felicit[er] introire. Amen.

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53
54
55
56
57
58
59
60
61
62
63
64
65
66
67
68
69
70
71
72
73
74
75
76
77
78
79
80
81
82
83
84
85
86
87
88
89
90
91
92
93
94
95
96
97
98
99
100
101
102
103
104
105
106
107
108
109
110
111
112
113
114
115
116
117
118
119
120
121
122
123
124
125
126
127
128
129
130
131
132
133
134
135
136
137
138
139
140
141
142
143
144
145
146
147
148
149
150
151
152
153
154
155
156
157
158
159
160
161
162
163
164
165
166
167
168
169
170
171
172
173
174
175
176
177
178
179
180
181
182
183
184
185
186
187
188
189
190
191
192
193
194
195
196
197
198
199
200
201
202
203
204
205
206
207
208
209
210
211
212
213
214
215
216
217
218
219
220
221
222
223
224
225
226
227
228
229
230
231
232
233
234
235
236
237
238
239
240
241
242
243
244
245
246
247
248
249
250
251
252
253
254
255
256
257
258
259
260
261
262
263
264
265
266
267
268
269
270
271
272
273
274
275
276
277
278
279
280
281
282
283
284
285
286
287
288
289
290
291
292
293
294
295
296
297
298
299
300
301
302
303
304
305
306
307
308
309
310
311
312
313
314
315
316
317
318
319
320
321
322
323
324
325
326
327
328
329
330
331
332
333
334
335
336
337
338
339
340
341
342
343
344
345
346
347
348
349
350
351
352
353
354
355
356
357
358
359
360
361
362
363
364
365
366
367
368
369
370
371
372
373
374
375
376
377
378
379
380
381
382
383
384
385
386
387
388
389
390
391
392
393
394
395
396
397
398
399
400
401
402
403
404
405
406
407
408
409
410
411
412
413
414
415
416
417
418
419
420
421
422
423
424
425
426
427
428
429
430
431
432
433
434
435
436
437
438
439
440
441
442
443
444
445
446
447
448
449
450
451
452
453
454
455
456
457
458
459
460
461
462
463
464
465
466
467
468
469
470
471
472
473
474
475
476
477
478
479
480
481
482
483
484
485
486
487
488
489
490
491
492
493
494
495
496
497
498
499
500
501
502
503
504
505
506
507
508
509
510
511
512
513
514
515
516
517
518
519
520
521
522
523
524
525
526
527
528
529
530
531
532
533
534
535
536
537
538
539
540
541
542
543
544
545
546
547
548
549
550
551
552
553
554
555
556
557
558
559
550
551
552
553
554
555
556
557
558
559
560
561
562
563
564
565
566
567
568
569
570
571
572
573
574
575
576
577
578
579
580
581
582
583
584
585
586
587
588
589
590
591
592
593
594
595
596
597
598
599
600
601
602
603
604
605
606
607
608
609
610
611
612
613
614
615
616
617
618
619
620
621
622
623
624
625
626
627
628
629
630
631
632
633
634
635
636
637
638
639
640
641
642
643
644
645
646
647
648
649
650
651
652
653
654
655
656
657
658
659
660
661
662
663
664
665
666
667
668
669
660
661
662
663
664
665
666
667
668
669
670
671
672
673
674
675
676
677
678
679
680
681
682
683
684
685
686
687
688
689
690
691
692
693
694
695
696
697
698
699
700
701
702
703
704
705
706
707
708
709
7010
7011
7012
7013
7014
7015
7016
7017
7018
7019
7020
7021
7022
7023
7024
7025
7026
7027
7028
7029
7030
7031
7032
7033
7034
7035
7036
7037
7038
7039
70310
70311
70312
70313
70314
70315
70316
70317
70318
70319
70320
70321
70322
70323
70324
70325
70326
70327
70328
70329
70330
70331
70332
70333
70334
70335
70336
70337
70338
70339
70340
70341
70342
70343
70344
70345
70346
70347
70348
70349
70350
70351
70352
70353
70354
70355
70356
70357
70358
70359
70360
70361
70362
70363
70364
70365
70366
70367
70368
70369
70370
70371
70372
70373
70374
70375
70376
70377
70378
70379
70380
70381
70382
70383
70384
70385
70386
70387
70388
70389
70390
70391
70392
70393
70394
70395
70396
70397
70398
70399
703100
703101
703102
703103
703104
703105
703106
703107
703108
703109
703110
703111
703112
703113
703114
703115
703116
703117
703118
703119
7031100
7031101
7031102
7031103
7031104
7031105
7031106
7031107
7031108
7031109
7031110
7031111
7031112
7031113
7031114
7031115
7031116
7031117
7031118
7031119
70311100
70311101
70311102
70311103
70311104
70311105
70311106
70311107
70311108
70311109
70311110
70311111
70311112
70311113
70311114
70311115
70311116
70311117
70311118
70311119
703111100
703111101
703111102
703111103
703111104
703111105
703111106
703111107
703111108
703111109
703111110
703111111
703111112
703111113
703111114
703111115
703111116
703111117
703111118
703111119
7031111100
7031111101
7031111102
7031111103
7031111104
7031111105
7031111106
7031111107
7031111108
7031111109
7031111110
7031111111
7031111112
7031111113
7031111114
7031111115
7031111116
7031111117
7031111118
7031111119
70311111100
70311111101
70311111102
70311111103
70311111104
70311111105
70311111106
70311111107
70311111108
70311111109
70311111110
70311111111
70311111112
70311111113
70311111114
70311111115
70311111116
70311111117
70311111118
70311111119
703111111100
703111111101
703111111102
703111111103
703111111104
703111111105
703111111106
703111111107
703111111108
703111111109
703111111110
703111111111
703111111112
703111111113
703111111114
703111111115
703111111116
703111111117
703111111118
703111111119
7031111111100
7031111111101
7031111111102
7031111111103
7031111111104
7031111111105
7031111111106
7031111111107
7031111111108
7031111111109
7031111111110
7031111111111
7031111111112
7031111111113
7031111111114
7031111111115
7031111111116
7031111111117
7031111111118
7031111111119
70311111111100
70311111111101
70311111111102
70311111111103
70311111111104
70311111111105
70311111111106
70311111111107
70311111111108
70311111111109
70311111111110
70311111111111
70311111111112
70311111111113
70311111111114
70311111111115
70311111111116
70311111111117
70311111111118
70311111111119
703111111111100
703111111111101
703111111111102
703111111111103
703111111111104
703111111111105
703111111111106
703111111111107
703111111111108
703111111111109
703111111111110
703111111111111
703111111111112
703111111111113
703111111111114
703111111111115
703111111111116
703111111111117
703111111111118
703111111111119
7031111111111100
7031111111111101
7031111111111102
7031111111111103
7031111111111104
7031111111111105
7031111111111106
7031111111111107
7031111111111108
7031111111111109
7031111111111110
7031111111111111
7031111111111112
7031111111111113
7031111111111114
7031111111111115
7031111111111116
7031111111111117
7031111111111118
7031111111111119
70311111111111100
70311111111111101
70311111111111102
70311111111111103
70311111111111104
70311111111111105
70311111111111106
70311111111111107
70311111111111108
70311111111111109
70311111111111110
70311111111111111
70311111111111112
70311111111111113
70311111111111114
70311111111111115
70311111111111116
70311111111111117
70311111111111118
70311111111111119
703111111111111100
703111111111111101
703111111111111102
703111111111111103
703111111111111104
703111111111111105
703111111111111106
703111111111111107
703111111111111108
703111111111111109
703111111111111110
703111111111111111
703111111111111112
703111111111111113
703111111111111114
703111111111111115
703111111111111116
703111111111111117
703111111111111118
703111111111111119
7031111111111111100
7031111111111111101
7031111111111111102
7031111111111111103
7031111111111111104
7031111111111111105
7031111111111111106
7031111111111111107
7031111111111111108
7031111111111111109
7031111111111111110
7031111111111111111
7031111111111111112
7031111111111111113
7031111111111111114
7031111111111111115
7031111111111111116
7031111111111111117
7031111111111111118
7031111111111111119
70311111111111111100
70311111111111111101
70311111111111111102
70311111111111111103
70311111111111111104
70311111111111111105
70311111111111111106
70311111111111111107
70311111111111111108
70311111111111111109
70311111111111111110
70311111111111111111
70311111111111111112
70311111111111111113
70311111111111111114
70311111111111111115
70311111111111111116
70311111111111111117
70311111111111111118
70311111111111111119
703111111111111111100
703111111111111111101
703111111111111111102
703111111111111111103
703111111111111111104
703111111111111111105
703111111111111111106
703111111111111111107
703111111111111111108
703111111111111111109
703111111111111111110
703111111111111111111
703111111111111111112
703111111111111111113
703111111111111111114
703111111111111111115
703111111111111111116
703111111111111111117
703111111111111111118
703111111111111111119
7031111111111111111100
7031111111111111111101
7031111111111111111102
7031111111111111111103
7031111111111111111104
7031111111111111111105
7031111111111111111106
7031111111111111111107
7031111111111111111108
7031111111111111111109
7031111111111111111110
7031111111111111111111
7031111111111111111112
7031111111111111111113
7031111111111111111114
7031111111111111111115
7031111111111111111116
7031111111111111111117
7031111111111111111118
7031111111111111111119
70311111111111111111100
70311111111111111111101
70311111111111111111102
70311111111111111111103
70311111111111111111104
70311111111111111111105
70311111111111111111106
70311111111111111111107
70311111111111111111108
70311111111111111111109
70311111111111111111110
70311111111111111111111
70311111111111111111112
70311111111111111111113
70311111111111111111114
70311111111111111111115
70311111111111111111116
70311111111111111111117
70311111111111111111118
70311111111111111111119
703111111111111111111100
703111111111111111111101
703111111111111111111102
703111111111111111111103
703111111111111111111104
703111111111111111111105
703111111111111111111106
703111111111111111111107
703111111111111111111108
703111111111111111111109
703111111111111111111110
703111111111111111111111
703111111111111111111112
703111111111111111111113
703111111111111111111114
703111111111111111111115
703111111111111111111116
703111111111111111111117

Fol: 99.

Adsumus hinc
medicis frivile